

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 29.6.2011
COM(2011) 500 окончателен

ЧАСТ II

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ДО
СЪВЕТА, ДО ИКОНОМИЧЕСКИЯ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И ДО
КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ**

**Бюджет за стратегията „Европа 2020“ — част II: Информационни документи за
политиките**

{SEC(2011) 867 окончателен}
{SEC(2011) 868 окончателен}

СЪДЪРЖАНИЕ

Селско стопанство и развитие на селските райони.....	3
Граждани.....	8
Гражданска защита.....	10
Действия по климата.....	14
Конкурентоспособност и МСП.....	20
Данъчно облагане и митнически съюз.....	25
Икономическо, социално и териториално сближаване.....	28
Образование и култура.....	33
Заетост и социални въпроси.....	38
Околна среда.....	44
Външна дейност.....	50
Борба с измамите.....	56
Здравеопазване и потребители.....	58
Вътрешни работи.....	61
Инфраструктура — Механизъм за свързване на Европа.....	64
Новаторски финансови инструменти.....	87
Правосъдие.....	90
Политика в областта на морското дело и рибарството.....	92
Научни изследвания и иновации.....	95
Администрация.....	100

СЕЛСКО СТОПАНСТВО И РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Селското стопанство и горите обхващат по-голямата част от територията ни и играят съществена роля за здравето на икономиката в селските райони и на селския ландшафт. Земеделските производители изпълняват много различни функции, вариращи от производството на хранителни и нехранителни селскостопански продукти до управлението на селските райони, опазването на природата и туризма.

Общата селскостопанска политика (ОСП) е предназначена да гарантира модерен, устойчив и ефективен селскостопански сектор в Европа. Целта ѝ е да се насърчи конкурентоспособността на сектора, да се осигурят адекватни и сигурни хранителни доставки и да се опазят околната среда и селските райони, като същевременно се гарантира справедлив жизнен стандарт на хората, работещи в този сектор.

По същността си ОСП е истински европейска политика. Вместо да имат 27 отделни селскостопански политики и бюджети, държавите-членки обединяват ресурсите си, за да разработват единна европейска политика с единен европейски бюджет. Това естествено означава, че ОСП представлява значителна част от бюджета на ЕС. Този подход обаче е по-ефикасен и икономичен от некоординирания национален подход.

Европейското селско стопанство днес е изправено пред различни предизвикателства. През последните години цените на селскостопанските продукти се повишиха с 50 %, но цените на енергията и торовете се повишиха съответно с 200 % и със 150 %. В резултат на това настъпи остър дългосрочен спад на селскостопанските доходи. Секторът трябва да отвърне и на предизвикателствата от изменението на климата и влошаването на околната среда и на неотложните проблеми, свързани с продоволствената сигурност, териториалния баланс и стремежа към устойчив растеж.

Изправена пред тези предизвикателства, ОСП се промени значително през последните години. Предстоящата реформа ще продължи този процес и ще доведе до по-модерна, по-екологосъобразна политика, способна да допринесе активно за постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ чрез отключване на икономическия потенциал в селските райони, чрез развитие на местните пазари и работни места, чрез подпомагане на преструктурирането на селското стопанство и подкрепа за доходите на земеделските производители, за да се поддържа устойчив селскостопански сектор в цяла Европа.

Чрез реформираната ОСП ще се насърчи интелигентният, устойчив и приобщаващ растеж чрез стимулиране на ефективното използване на ресурсите, за да се поддържа производствената база за храни, фуражи и възобновяема енергия в целия ЕС; чрез стимулиране на действия за смекчаване и адаптиране към изменението на климата, за опазване на екосистемите и за борба срещу загубата на биологичното разнообразие; както и чрез подкрепа за диверсификацията на икономическите дейности в селските райони, за да се насърчи балансираното териториално развитие в цяла Европа.

2. ИНСТРУМЕНТИ

Комисията предлага да се запази сегашната структура на ОСП от два стълба:

- Чрез **първия стълб** ще продължат да се предоставят **преки помощи за земеделските производители и за подпомагане на пазарните мерки**. Преките помощи и пазарните мерки се финансират изцяло от бюджета на ЕС, за да се гарантира прилагането на обща политика за единния пазар и да се позволи въвеждането на интегрирана система за администриране и контрол.
- Чрез **втория стълб** на ОСП ще продължат да се предоставят специфични екологични обществени блага, да се подобрява конкурентоспособността на селскостопанския и горския сектор и да се насърчават диверсификацията на икономическите дейности и качеството на живот в селските райони. Държавите-членки разполагат с гъвкавост при изготвянето на мерките въз основа на конкретни национални и регионални нужди, като едновременно с това са отразени приоритетите на ЕС. Мерките по втория стълб се съфинансират от държавите-членки, което помага да се гарантира, че съответните цели се изпълняват и засилва лостовия ефект за развитието на селските райони. Чрез по-високи проценти на съфинансиране за по-бедните региони на ЕС вторият стълб също допринася за целите на ЕС за сближаване.

В рамките на структурата от два стълба ще бъде цялостно модернизирано и опростено изготвянето на политиката, за да се гарантира по-справедлива, по-екологосъобразна политика, съответстваща на целите на „Европа 2020“.

Основните елементи от реформата ще включват:

- **По-справедливо разпределение на прякото подпомагане на доходите**

По исторически причини равнището на преките помощи за земеделските производители на хектар се различава значително в рамките на ЕС. Например средното пряко плащане на хектар потенциално допустима земя и на бенефициер за 2013 г. е 94,7 EUR в Латвия и 457,5 EUR в Холандия. Средната стойност за ЕС—27 е 269,1 EUR.

Реформираната ОСП ще включва система на „сближаване“, за да се намалят тези различия и да се насърчи по-справедливо разпределение на финансовата помощ. Това преразпределяне на подкрепата е основен елемент от реформата, насочен към по-ефективно използване на бюджетните ресурси чрез по-справедливи и по-целенасочени преки плащания, както и към по-добро съответствие между бъдещото разпределяне на помощта за развитието на селските райони и целите на политиката. Това ще бъде постигнато по следния начин: през този период всички държави-членки с преки плащания под 90 % от средното равнище за ЕС—27 ще намалят с около една трета разликата между сегашното си равнище и 90 % от средното равнище за ЕС на преките плащания.

Отпускането на помощта за развитие на селските райони също ще бъде модернизирано, като дяловете ще бъдат определени въз основа на редица обективни териториални и икономически критерии, които отразяват бъдещите икономически, социални, екологични и териториални цели на политиката.

- **Екологизиране на преките плащания**

Задължителното екологизиране на преките плащания е основен стълб на реформата. То ще подобри екологичните показатели на сектора и показва ясно как реформираната ОСП ще допринесе за по-широк кръг приоритети на Съюза.

В по-конкретен план в бъдеще 30 % от преките плащания ще зависят от спазването на редица екологосъобразни практики, които надхвърлят обхвата на кръстосаното спазване.

- **Подкрепа за активните земеделски производители**

За да се гарантира ефективното използване на ресурсите на ОСП, ползите от преките плащания ще бъдат запазени за активните земеделски производители.

- **Определяне на таван на преките плащания за най-големите земеделски производители**

Понастоящем големите селскостопански предприятия получават непропорционално голяма част от прякото подпомагане на доходите по ОСП. Чрез реформираната ОСП ще бъде въведен умерен и постепен процес на „определяне на таван“ на равнището на пряко подпомагане на доходите за най-големите селскостопански предприятия, като се вземат предвид икономии от мащаба и преките работни места, генерирани от големите структури.

- **Политика за развитие на селските райони, насочена към резултатите**

За да се използват максимално синергиите между политиката за развитие на селските райони и другите фондове на ЕС за териториално развитие, Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) ще бъде включен в договорите за партньорство между Комисията и всяка държава-членка. Тези договори ще бъдат свързани с целите на стратегията „Европа 2020“ и с националните програми за реформи. Чрез тях ще се създаде интегрирана стратегия за териториално развитие, подкрепяна от всички съответни структурни фондове на ЕС, включително за развитие на селските райони. Те ще включват цели, основани на договорени показатели, стратегически инвестиции и редица условия.

- **Опростена схема за малките земеделски производители**

Много от бенефициерите на преките помощи са малки земеделски производители. Ако се въведе опростен механизъм за разпределяне на помощта за тях, това значително ще намали административната тежест за държавите-членки и за земеделските производители, като същевременно този механизъм ще бъде неутрален за бюджета на ЕС.

- **Пазарни разходи и механизми за реагиране при кризи**

Днес европейското селско стопанство е изправено пред различни предизвикателства, по-специално пред необходимостта да реагира на непредвидени обстоятелства, които оказват непредвидено въздействие върху селскостопанските доходи, или да улесни адаптациите/преходите, които трябва да бъдат извършени по силата на международни търговски споразумения.

Поради тези причини се предлага да се реструктурират пазарните мерки, които понастоящем са групирани в първия стълб, да се създадат два инструмента и да се разширят, така че да попаднат извън многогодишната финансова рамка. Ще бъде създаден механизъм за действие при извънредни ситуации, чрез който да се реагира при кризи (които могат да възникнат от проблем във връзка с безопасността на храните или от внезапни промени на пазара), който ще осигури незабавна подкрепа за земеделските производители чрез ускорена процедура. Процедурата за мобилизиране на този фонд ще бъде същата като тази, която се прилага по отношение на Резерва за спешна помощ.

Предлага се също да се разшири обхватът на интервенциите на Европейския фонд за приспособяване към глобализацията, за да се предостави временна помощ за земеделските производители, за да се улесни адаптирането им към новата ситуация на пазара, произтичаща от косвения ефект от глобализацията. Освен това Комисията предлага във функция 1 да се прехвърли финансирането на хранителна помощ за най-нуждаещите се хора, с цел да се прегрупират действията за борба с бедността и социалното изключване, и да се прехвърли финансирането на безопасността на храните заедно с действията, свързани с общественото здраве.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Със създаването на Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) законодателната основа на ОСП беше реструктурирана, за да могат да се приведат в съответствие двата стълба на ОСП. Предлага се, доколкото е възможно, да се запази съответствието на тези два фонда в периода след 2013 г.

Предложението за нов член от Финансовия регламент относно споделеното управление е в съответствие с действащите системи за управление и контрол, прилагани за ЕФГЗ и ЕЗФРСР.

Беше предприето и значително рационализиране на законодателството на ЕС относно организацията на селскостопанските пазари с единната обща организация на пазара (ООП, Регламент (ЕО) № 1234/2007), чрез което в единствен регламент бяха обединени разпоредбите, които преди бяха обхванати от секторните ООП.

За периода след 2013 г. се провежда преглед на всички правни основания на ОСП, за да се гарантира, че опростяването продължава, където е необходимо и възможно.

4. СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Общ размер на предложения бюджет за 2014—2020 г.,	386,9 млрд. EUR
от който:	
• Първи стълб — преки плащания и пазарни разходи	281,8 млрд. EUR
	89,9 млрд. EUR

<ul style="list-style-type: none"> • Втори стълб — развитие на селските райони 	2,2 млрд. EUR
<ul style="list-style-type: none"> • Безопасност на храните 	2,5 млрд. EUR
<ul style="list-style-type: none"> • Най-нуждаещи се хора 	3,5 млрд. EUR
<ul style="list-style-type: none"> • Резерв за кризи в селскостопанския сектор 	До 2,5 млрд. EUR
<ul style="list-style-type: none"> • Европейски фонд за приспособяване към глобализацията 	4,5 млрд. EUR
<ul style="list-style-type: none"> • Научни изследвания и иновации в областта на продоволствената сигурност, биоикономиката и устойчивото селско стопанство (по общата стратегическа рамка за научни изследвания и иновации) 	

ГРАЖДАНИ

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

С Договора от Лисабон на гражданите и на гражданските сдружения се предоставя възможността да участват пълноценно в демократичния живот на ЕС.

С програмата „Европа за гражданите“ се подкрепят транснационалните проекти в областта на участието на гражданите и европейската идентичност. Съществуват конкретни мерки в различни области на политиката, но програмата „Европа за гражданите“ е единственият инструмент, който позволява на гражданите да се ангажират с решаването на общи европейски въпроси, било то институционални, като например Договорите за ЕС или изборите за Европейския парламент, или обхващащи няколко области на политиката.

Комуникацията, т.е. информирането на широката публика за политиките на ЕС, е друг начин за повишаване на осведомеността на гражданите за европейските въпроси, както и за техните права. Ето защо чрез комуникационните дейности се повишава осведомеността на гражданите и се осигурява подкрепа за политическите приоритети на Съюза.

2. ИНСТРУМЕНТИ

С по-голямата част от програмата „Европа за гражданите“ се подкрепят транснационалните партньорства за побратимяване на градове. Чрез програмата се предоставя също структурна подкрепа на координиращите организации на гражданското общество и на експертните центрове на равнище ЕС. Тези стратегически партньорства гарантират, че организациите от европейски обществен интерес дават приноса си в дебатите, обхващащи целия ЕС. Това засилва ангажирането на гражданското общество и гражданите на ЕС с дневния ред на ЕС и насърчава култура на гражданско участие, която е от полза за ЕС и за държавите-членки. Програмата допринася също за развитие на споделени възгледи за европейската история (по-конкретно във връзка с Холокоста и сталинизма), като чрез нея се подкрепят проекти за възпоминание.

- От 2007 г. насам около 1 милион европейски граждани годишно са участвали пряко в дейности, подкрепяни по програмата.
- Между 2007 г. и 2010 г. е имало около 800 проекта на гражданското общество и за възпоминание и над 4 000 проекта за побратимяване на градове.
- Чрез програмата се подкрепят също около 50 основни експертни центъра, координиращи организации и мрежи на равнище ЕС, които са много важни партньори на институциите на ЕС и разпространители на информация.

Освен тази конкретна програма са необходими по-голяма ефективност в комуникирането за широката публика и по-силни синергии между комуникационните действия на Комисията, за да се гарантира успешната комуникацията относно

политическите приоритети на Съюза. Ето защо във всяко правно основание на новото поколение правни инструменти за периода 2014—2020 г. ще бъде включена разпоредба за комуникацията, включително комуникацията, насочена към предприятията.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Програмата „Европа за гражданите“ е централно управлявана от Комисията, подпомагана от Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (ЕАСЕА). Те се подкрепят от програмен комитет, съставен от представители на правителствата на държавите-членки. В повечето участващи държави бяха установени центрове за контакти на програмата „Европа за гражданите“, за да се помага на бенефициерите на национално равнище и да се осигури обратна връзка за Европейската комисия относно прилагането на програмата. В рамките на програмата се организира редовен диалог със заинтересованите страни.

Синергиите и обединяването на ресурсите от различните правни основания в областта на комуникацията ще осигурят по-голяма съвместимост, икономии от мащаба и по-добро използване на ресурсите за комуникационни дейности, насочени към широката публика.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Общ размер на предложения бюджет за 2014—2020 г.	203 млн. EUR
--	--------------

ГРАЖДАНСКА ЗАЩИТА

5. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Общите цели на сътрудничество на ЕС в областта на гражданската защита са да се осигури по-добра защита на хората, околната среда, имуществото и културното наследство в случаи на големи природни, технологични и причинени от човека бедствия.

Увеличаването на броя и интензивността на природните и причинените от човека бедствия и на тяхното икономическо отражение изискват систематични действия на европейско равнище за укрепване на готовността и засилване на капацитета за реакция, както в ЕС, така и извън него. **Европейското сътрудничество и солидарност дават възможност на ЕС** като цяло да **бъде колективно подготвен** да посрещне големи бедствия и позволява на държавите-членки и на другите участващи страни (Норвегия, Лихтенщайн, Исландия и Хърватия) да обединят ресурсите си и да отговорят с колективни усилия, които увеличават въздействието на реакцията на бедствията и свеждат до минимум човешките и материалните загуби. При настъпване на бедствие в ЕС или в трети държави органите на засегнатата страна могат да се възползват от **незабавна и конкретна помощ** чрез **Механизма на ЕС за гражданска защита**.

Сътрудничество на ЕС в областта на гражданската защита има за цел:

- Улесняване на бързата и ефикасна реакция на бедствия;
- Гарантиране на достатъчна готовност за извънредни ситуации на заинтересованите страни в сферата на гражданската защита; както и
- Разработване на мерки за предотвратяване на бедствия.

ЕС разработи интегриран подход за управление на бедствията, насочен към действия за реакция, готовност и предотвратяване. През 2010 г. Комисията прие съобщение¹, озаглавено „Към укрепване на реакцията на ЕС при бедствия“, което бе одобрено от Съвета. Основната цел е да се подобри ефективността, съгласуваността и обществената осведоменост за реакцията на ЕС при кризи. Това ще бъде постигнато, като се използват поуките, извлечени от природните бедствия в Европа и извън ЕС през 2010 г. (като урагана Ксинтия, наводненията в Източна Европа, горските пожари в Южна Европа, разлива на червена кал в Унгария, земетресението в Хаити, наводненията в Пакистан).

Създаването на **европейски капацитет за спешно реагиране** ще се основава предимно на съществуващите капацитети на държавите-членки, като по този начин ще се избягнат допълнителните разходи. На равнището на ЕС създаването на Европейския център за спешно реагиране със засилени функции на планиране и координиране ще донесе ползи за целия ЕС, като генерира икономии на равнището на държавите-членки, които би трябвало да надвишат разходите за бюджета на ЕС, въпреки че, когато става

¹ COM (2010) 600 окончателен — прието на 26 октомври 2010 г.

дума за спасяване на човешки живот, ползите от бързата и ефективна реакция на бедствия разбира се не могат да бъдат измервани чисто финансово.

Политическите мерки за предотвратяване и готовност, посочени в съобщенията на Комисията и в заключения на Съвета², включват подкрепа за обучение и упражнения, обмен на експерти и проекти за сътрудничество, чрез които се тестват нови подходи за намаляване на риска от бедствия. Независими проучвания за организации, сред които Световната банка, показват, че **възвръщаемостта на инвестициите при предотвратяването на бедствия** е между 400 % и 700 %.

6. ИНСТРУМЕНТИ

Комисията предлага да поднови **финансовия инструмент в областта на гражданската защита (ФИГО)**, за да предостави финансова подкрепа за дейности, насочени към различни аспекти от цикъла на управление на бедствията, а именно по-съгласувана и по-добре интегрирана реакция на извънредни ситуации, подобряване на готовността за справяне с бедствия и новаторски действия за намаляване на риска от бедствия. ФИГО ще бъде използван също за създаването на **европейския капацитет за спешно реагиране**, който ще се основава на доброволното обединяване от страна на държавите-членки на средствата им за гражданска защита, така че да се генерира подобрена ефективност от гледна точка на разходите чрез координирана наличност на средства за гражданска защита.

Преразгледаният ФИГО ще продължи да укрепва и повишава капацитета на ЕС за управление на бедствия чрез преминаването към предвидими и предварително планирани системи. Това ще се извърши чрез по-цялостно събиране на информация за бедствия в реално време, по-добро картографиране на средствата за гражданска защита на държавите-членки и координиран подход за улесняване на бързото разполагане на персонал и оборудване в района на бедствието. С инструмента ще се подкрепят също дейностите по готовност, насочени към повишаване на качеството на обучението, разширяване на обхвата на обучението, за да се включи в него предотвратяването и да се интегрират обучението и упражненията. С него също се подпомогнат усилията на държавите-членки да засилят планирането на управлението на риска и да разработят новаторски финансови механизми (като регионалното обединение на усилия в областта на застраховането).

7. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

При подновяването на ФИГО ще се вземат предвид резултатите от оценката и предложенията на заинтересованите страни в сферата на гражданската защита за това как да се опростят процедурите и механизмите за финансиране, както и натрупаният опит чрез пилотни проекти и подготвителни действия за бързо реагиране.

Дейностите по гражданска защита, прилагани от органите за гражданска защита на държавите-членки, ще бъдат подкрепени и допълнени от дейности на ЕС, включително чрез улесняване на координирани действия. Това ще стане под формата на дейности, като доброволно обединяване на ресурси, обучение и подкрепа за разходите за

² COM(2009) 82 окончателен и Заключенията на Съвета от 30.11.2009 г. относно рамка на Общността за превенция на бедствия в ЕС и Заключенията на Съвета от 14.11.2008 г. относно европейското обучение в областта на управлението при бедствия.

транспорт за доставяне на средства за гражданска защита в местата на извънредни ситуации.

Това ще улесни опростяването на процедурите, използвани в рамките на сегашния инструмент, и ще доведе до по-рационални административни процедури, особено в областта на безвъзмездните средства, като се вземат предвид принципите на прозрачност и равно третиране. Оценяваните възможности са свързани с вида на операциите, които ще бъдат подкрепени — обучение, упражнения, свързани с извънредни ситуации, подкрепа за държавите-членки за транспорт по време на извънредна ситуация, проекти за сътрудничество за предотвратяване и готовност при бедствия.

8. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Общ размер на предложения бюджет за 2014—2020 г. за инструмента за гражданска защита , от който:	455 млн. EUR
Гражданска защита — вътрешен план	245 млн. EUR
Гражданска защита — външен план и европейски капацитет за спешно реагиране	210 млн. EUR

ДЕЙСТВИЯ ПО КЛИМАТА

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Справянето с изменението на климата е едно от най-големите предизвикателства, пред които са изправени ЕС и партньорите му по света. Необходимостта от спешни действия е ясно отразена в стратегията „Европа 2020“ и в амбициозните цели на ЕС 20/20/20, а именно:

- намаляване на емисиите на парникови газове с 20 % (30 % при наличието на подходящите условия);
- намаляване на потреблението на енергия с 20 % чрез увеличаване на енергийната ефективност; както и
- посрещане на 20 % от нуждите от енергия чрез възобновяеми източници.

Изграждането на нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика ще увеличи конкурентоспособността на Европа, ще доведе до създаването на нови, по-екологосъобразни работни места, ще засили енергийната сигурност и ще доведе до ползи за здравето благодарение на по-чистия въздух.

За да се постигнат целите в областта на климата и енергетиката за 2020 г. и след това, ще бъдат нужни значителни усилия и инвестиции. ЕС изигра централна роля за наблюдението и преследването на тези цели. Например усилията трябва да бъдат значително увеличени, за да се постигне целта за енергийна ефективност от 20 % (при текущи прогнози, че ще бъде постигната ефективност от по-малко от 10 %), което може да доведе до намаляване на емисиите на парникови газове с 25 %. Комисията очерта действията, които ще позволят на ЕС да постигне намаляване на емисиите на парникови газове с 80—95 % до 2050 г.³

Бюджетът на ЕС ще играе важна роля за насърчаването на действията по климата във всички сектори на европейската икономика и ще бъде катализатор на конкретните инвестиции, които ще бъдат необходими за посрещането на целите в областта на климата и за гарантирането на устойчивостта спрямо изменението на климата. Тези инвестиции са свързани с широк кръг от технологии, които подобряват енергийната ефективност, с възобновяемите енергийни източници и свързаните с тях инфраструктури, както и с инвестициите за адаптиране към изменението на климата.

Разходите за инвестиции за смекчаване на последиците от изменението на климата, изчислявани на около 125 млрд. EUR годишно⁴ за периода 2014—2020 г., трябва да бъдат основно поети от частни инвеститори, но бюджетът на ЕС може да бъде стимул за предоставянето на национално финансиране и да осигури дългосрочна предвидимост за частните инвеститори. Сред най-обещаващите области са реновирането на сгради,

³ COM(2011) 112: Пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност, 8 март 2011 г.

⁴ Въз основа на оценката на въздействието от пътната карта до 2050 г.

иновациите в транспорта и разгръщането на нови технологии, като например интелигентните мрежи, както и възобновяемите енергийни източници.

Тези инвестиции са с огромен потенциал за насърчаване на конкурентоспособността и растежа в целия ЕС. Бюджетът на ЕС може да осигури особено силна европейска добавена стойност чрез улесняване на инвестициите в държавите-членки с висок потенциал да намалят емисиите си по ефективен от гледна точка на разходите начин, но които имат относително нисък капацитет да инвестират. Инвестирането в енергийна ефективност във всички държави-членки ще повиши също цялостната производителност и ще спомогне за решаването на проблемите с енергийната сигурност и енергийната бедност. Чрез подкрепата за тези инвестиции бюджетът на ЕС може да спомогне за значителното намаляване на общите разходи за постигане на целите на ЕС по отношение на климата и енергията.

2. ИНСТРУМЕНТИ

2.1. Интегриране на действията по климата в областите на политиките

Днес действията по климата са интегрирани в много области на политики и се изпълняват чрез редица инструменти за подкрепа на множество цели на ЕС, като например политиките за биологичното разнообразие и за смекчаване на последиците от изменението на климата. Днес част от бюджета на ЕС е свързана с интегрирането на климата и по този начин допринася за прехода на Европа към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика. Комисията възнамерява да увеличи този дял до най-малко 20 %, като приносят от различните области на политиката подлежи на оценка на въздействието.

За да се постигнат целите на стратегията „Европа 2020“ и за да се помогне на другите страни и региони по света да увеличат усилията си за справяне с изменението на климата, свързаната с климата част от бъдещия бюджет на ЕС трябва да бъде увеличена значително, като в нея бъдат включени инвестиции в проекти, които не са изключително свързани с климата, но които съдържат значителен елемент, свързан с климата.

За да се постигне тази цел, действията за смекчаване на последиците и адаптиране към изменението на климата трябва да бъдат интегрирани във всички основни програми на ЕС.

- Политиките на **сближаването, енергетиката и транспорта** са свързани с климата в значителна степен. Що се отнася до политиката на сближаване, поставянето на ударението върху резултатите и повишените изисквания ще гарантира, че подкрепяните от ЕС проекти допринасят активно за целите на ЕС по отношение на климата. Договорите за партньорство с държавите-членки ще бъдат използвани за стимулиране и наблюдение на напредъка на инвестициите, допринасящи за постигането на целите 20/20/20. Интегрирането следва да има за цел всички инвестиции да бъдат съобразени с изменението на климата. Чрез оперативните си програми в целия ЕС политиката на сближаване може да играе основна роля за ускоряване на усилията за постигане на целта за енергийна ефективност от 20 %.

- **Научни изследвания и иновации:** действията по климата ще бъдат сред основите на бъдещата Обща стратегическа рамка за научни изследвания и иновации, чрез която ще се подкрепят действия с пряко или непряко положително отражение върху климата в области, като транспорта, енергетиката, изследването на материали и устойчивата биоикономика. В рамките на стратегическия план за енергийните технологии нуждите за периода 2010—2020 г. се оценяват на 50 млрд. EUR за развитие на технологията за справяне с изменението на климата, за гарантиране на енергийните доставки на ЕС и за осигуряване на конкурентоспособността. Значителна част от бюджета трябва да бъде инвестирана чрез финансови инструменти (дялово и заемно финансиране), за да се реши проблемът с недостатъчното навлизане на пазара на иновационните нисковъглеродни технологии и технологиите за адаптиране към изменението на климата⁵.
- **Екологизирането** на преките плащания за земеделските стопани ще бъде сред основните елементи от реформата на **общата селскостопанска политика** (ОСП). Освен съществуващите изисквания за кръстосано спазване 30 % от плащанията за земеделските производители ще зависят от съблюдаването на редица добри екологични практики, които ще допринесат за изграждането на селско стопанство, което е по-благоприятно за климата. По този начин чрез реформираната ОСП ще се осъществи важен принос за постигането на целите на ЕС по отношение на климата, както за смекчаване (напр. увеличаване на органичните вещества в почвата, намаляване на емисиите от използването на изкуствени торове и оборски тор), така и за адаптиране (напр. увеличаване на устойчивостта срещу вредители, справяне с по-малката наличност на вода).
- Освен това **политиката на развитие на селските райони** ще бъде все по-свързана с действията по климата. Чрез интегрирането на политиките на климата и околната среда ще бъдат създадени силни стимули за земеделските производители да предоставят обществени блага за ЕС и да подобряват усвояването на ефективни технологии за по-екологосъобразен, благоприятен за климата и устойчив селскостопански сектор.

2.2. Програмата LIFE+

В допълнение към интегрирането в политиките на целите на действията по климата и на околната среда Комисията предлага да се продължи **програмата LIFE +** и да се приведе в по-тясно съответствие с целите на „Европа 2020“, като се разшири делът на действията по климата. LIFE+ ще продължи да действа като платформа за обмен на най-добри практики между държавите-членки и като катализатор за по-ефективни инвестиции. Програмата ще допринесе за действия по климата при подход „отдолу нагоре“, както за разработването на проекти за изграждане на капацитет на местно/регионално равнище, така и за подпомагане на частния сектор в тестването в малък мащаб на технологии с ниски въглеродни емисии и на технологии за адаптиране, особено от малките и средните предприятия.

⁵ Въз основа на опита от „програмата NER 300“, чрез която се очаква да се мобилизират за периода 2011—2015 г. около 10 млрд. EUR (включително 4 до 5 млрд. EUR от приходи от търгове за квоти) за подкрепа на улавяне и съхранение на въглероден диоксид и на демонстрационни проекти за възобновяеми енергийни източници.

Необходими са първоначални средства за проекти за адаптиране и смекчаване на последиците от изменението на климата, за да се осигури извличане на изводи за усъвършенстване на политиката и допълнително развитие на политиката за тези нови приоритети на ЕС. Подпрограмата за действията по климата ще бъдат насочени към пилотни проекти и демонстрационни проекти в малък мащаб. Ще бъдат използвани и интегрирани проекти например за насърчаване на трансгранични стратегии за адаптиране в области, податливи на наводнения.

Чрез подпрограмата за действията по климата ще се подкрепят по-специално усилията за постигане на следните цели:

- (1) **Смекчаване на последиците от изменението на климата:** *Подкрепа за намаляването на емисиите на парникови газове.* Дейности за създаване на пилотни проекти, които могат да бъдат използвани за тестване на иновативни подходи, включително чрез подкрепа за МСП, за подобряване на базата от знания и за улесняване на прилагането на законодателството в областта на климата.
- (2) **Адаптиране към последиците от изменението на климата:** *Подкрепа за усилията, водещи до по-голяма устойчивост на изменението на климата.* Дейности за подкрепа на разработването и прилагането на национални/регионални/местни стратегии за адаптиране. Дейности, позволяващи на вземащите политически решения да използват ефективно знанията и данните за отраженията от изменението на климата, особено с цел планиране за адаптирането към последиците от това изменение.
- (3) **Управление и осведоменост:** Подкрепа за усилията, водещи до по-голяма осведоменост, комуникиране, сътрудничество и разпространение на информацията относно дейностите за смекчаване на последиците и адаптиране към изменението на климата. Дейности за повишаване на осведомеността сред гражданите и заинтересованите страни в ЕС, включително и за промени в поведението.

2.3. В световен мащаб

С Договора от Лисабон борбата с изменението на климата на международно равнище бе превърната в конкретна цел на ЕС. ЕС може да окаже уникален принос в това отношение, като се има предвид, че е най-големият дарител на помощи в света и че е в авангарда по отношение на основаните на пазара механизми. ЕС ще продължи да бъде основен участник в оформянето на бъдещата международна политика за климата с финансовите си вноски и участие в управителните органи на международните инструменти и фондове. ЕС е решен да постигне резултати по **ангажиментите си в международен план за финансиране на мерките във връзка с изменението на климата.**

Политиката за климата ще бъде интегрирана, а тежестта ѝ — увеличена — в географските инструменти за външна дейност с цел значителното увеличаване на тежестта на финансирането, свързано с изменението на климата, по функцията за външната дейност. Що се отнася до тематичните инструменти на ИСР, ЕС следва да си постави за цел да изразходва по-малко от 25 % от програмата за „световните обществени блага“ относно изменението на климата и екологичните цели. Бюджетът на

ЕС също ще допринесе за финансирането в международен план на мерките във връзка с изменението на климата, предвидени за развиващите се страни до 2020 г. (100 млрд. долара годишно) в рамките на преговорите по Рамкова конвенция на Обединените нации по изменението на климата (РКОНИК).

Освен интегрирането на действията по климата в бюджета за външните действия Комисията обмисля създаването на механизъм/фонд извън бюджета, за да се обедини приносът на държавите-членки и на бюджета на ЕС.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

3.1. Интегриране

Интегрирането води до максимални синергии между политиките за климата и другите области, но трябва да бъде солидно и да присъства в общественото пространство. То ще бъде съпроводено от задължение да се обхванат няколко области, за да се определи в кои от тях програмите насърчават действията по климата или енергийната ефективност, така че ЕС да може да набележи ясно колко от разходите му са свързани с действията по климата.

Предлага се да се установят ясни показатели и правила за мониторинг и докладване за всички съответни инструменти на политиката на ЕС. Рамката трябва да бъде проста и прагматична и да бъде изградена върху две направления: 1) общи процедури за проследяване на разходите, свързани с климата, и 2) определяне на цели за всички съответни политики и мониторинг на резултатите.

Проследяването на разходите, свързани с изменението на климата, ще бъде интегрирано в съществуващата методология за измерване на резултатите, използвана за програмите на ЕС. Всички съответни инструменти ще включват конкретна цел, свързана с изменението на климата, придружена от показател за резултатите.

Всички разходи ще бъдат отбелязани в една от следните три категории: свързани единствено с климата (100 %), значително свързани с климата (40 %) и несвързани с климата (0 %). Това се основава на методология, установена от ОИСР („маркери от Рио“), но не изключва използването на по-прецизни методологии в областите на политиките, където са налице такива методологии.

Ефективността на усилията за интегриране ще бъде осигурена от мониторинга на постигането на резултати. Тя също ще помогне да се определи ефективността на различните програми за разходи и свързаните с тях условия.

3.2. LIFE +

Сегашната програма LIFE + се управлява от Комисията при пряко централизирано управление. Комисията смята, че бъдещата програма трябва да продължи да бъде централно управлявана, но че управленските задачи могат до голяма степен да бъдат делегирани на съществуваща изпълнителна агенция. При определянето на условията на това делегиране ще трябва да се вземе предвид необходимостта за Комисията да поддържа силни връзки между политиките относно интегрираните проекти.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Цифрите са по постоянни цени за 2011 г. Изключени са средствата за интегриране, които са включени в отпуснатите бюджетни средства за секторните инструменти за финансиране.

Програма LIFE + (подпрограма за действия по климата)	800 млн. EUR
--	--------------

КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И МСП

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Насърчаването на конкурентоспособността на промишлеността на ЕС, по-конкретно на малките и средните предприятия (МСП), и подпомагането на адаптирането на производствените процеси и услугите към условията на икономика с ниски въглеродни емисии, устойчивост на климатичните изменения и ефективно използване на ресурсите са основни цели в стратегията „Европа 2020“. ЕС се стреми да подобри бизнес средата и да подпомогне развитието на силна и диверсифицирана промишлена база, която да е конкурентоспособна в световен мащаб.

Необходими са особени усилия за насърчаване развитието на МСП. Те са основен източник на икономически растеж и разкриване на работни места в ЕС, като на тях се падат над 67 % от работните места в частния сектор и осигуряват над 58 % от общия оборот в ЕС. Създаването на условия за процъфтяване на МСП е част от стратегията на ЕС за растеж и заетост, както се посочва в съобщението на Комисията относно водещата инициатива „Индуриална политика“ от стратегията „Европа 2020“⁶.

ЕС има важна роля за разгръщането на потенциала за растеж на МСП, включително и чрез целево използване на бюджета на ЕС. Действията в тази област са насочени към преодоляване на най-важните пазарни неефективности, ограничаващи растежа на МСП, например във връзка с достъпа до финансиране, и към създаване на гаранции за това, че МСП са в състояние да се възползват в пълна степен от огромния потенциал на европейския единен пазар.

Стратегическото и новаторското използване на бюджета на ЕС ще допринесе значително за тези усилия. Бюджетът на ЕС ще се използва, за да се подпомогне осигуряването на много необходимото дялово и заемно финансиране посредством използването на новаторски финансови инструменти и за да бъдат подпомогнати широк кръг от дейности за насърчаване развитието на МСП на европейско равнище. Съвкупността от тези действия ще даде значителен стимул за МСП.

2. ИНСТРУМЕНТИ

Европейската стратегия за индустриална конкурентоспособност и МСП ще бъде насочена към подпомагането на дейности, благоприятстващи МСП, в целия набор от политики и разходни програми на ЕС, а също така и към предоставянето на специална подкрепа и услуги, отразяващи специфичните нужди на общността от МСП на европейско равнище.

2.1. Насърчаване на индустриалната конкурентоспособност и МСП

От основно значение е специфичните интереси на МСП и обстоятелствата, свързани с тях, да бъдат вземани предвид при изработването на всички политики и финансиращи програми на ЕС.

⁶ COM(2010) 614.

По-конкретно бъдещата финансова рамка ще бъде създадена по такъв начин, че да улеснява участието на малките предприятия във финансиращите програми, например чрез опростяване на правилата, намаляване на разходите за участие, ускоряване на процедурите за отпускане на финансиране и осигуряване на „обслужване на едно гише“, за да се улесни животът на получателите на финансиране от ЕС.

2.2. Специална програма за индустриална конкурентоспособност и МСП

Освен застъпването на интересите на МСП и стъпките, които се предприемат за по-добро координиране и опростяване на финансиращите програми, от бюджета на ЕС ще се предоставя и целева финансова подкрепа за МСП. Комисията предлага да бъде създадена специална програма „Конкурентоспособност и МСП“ като наследник на неиновационната част на текущата Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации. Цялата подкрепа за МСП в областта на научните изследвания и иновациите (включително и иновационната част на Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации) ще бъде включена в Общата стратегическа рамка за научни изследвания и иновации. Програмата „Конкурентоспособност и МСП“ ще бъде насочена основно към мерки за насърчаване на по-динамични и конкурентоспособни в международен план МСП. Тези мерки ще включват:

2.2.1. Достъп до финансиране: финансовите инструменти за растеж

Финансовите инструменти за растеж ще улесняват достъпа на МСП до финансиране чрез използване на новаторски финансови инструменти. Тези инструменти ще използват в пълна степен новите платформи за капиталови и дългови инструменти, за да предоставят както механизми за собствен капитал, така и механизми за гарантиране на заеми. Финансови инструменти, предназначени за инвестиции за стартиране на бизнес и инвестиции на етапа на растеж, и по-специално рисков капитал, ще бъдат предвидени и в Общата стратегическа рамка за научни изследвания и иновации по отношение на новаторските предприятия и МСП. Инструментите по програма „Конкурентоспособност и МСП“ ще включват следното:

- (1) **Механизъм за собствен капитал**, предназначен за инвестиции на етапа на растеж, който чрез финансови посредници ще предоставя на МСП търговски ориентирано, подлежащо на възстановяване дялово финансиране, основно под формата на рисков капитал. Предвидени са две мерки:
 - Инвестиции във фондове за рисков капитал, които извършват трансгранична дейност в рамките на ЕС и са насочени към инвестиране в ориентирани към растеж предприятия, като по този начин се подпомага развитието на пазар за рисков капитал в рамките на целия ЕС.
 - „Фонд на фондовете“ (или „европейски фонд“), инвестиращ трансгранично във фондове за рисков капитал, които след това инвестират в предприятия, особено на етапа на разширяване на дейността им на международния пазар.
- (2) **Механизъм за заеми**, предоставящ преки или други механизми за споделяне на риска с финансови посредници с цел обезпечаване на предназначени за МСП заеми. Механизмът би предизвикал силен „лостов ефект“ и би осигурил

трансгранично кредитиране или кредитиране от няколко *държави*, което не би могло да се постигне лесно чрез механизмите на национално равнище.

За да се осигури взаимно допълване, тези дейности ще бъдат в тясна координация с различните видове действия, предприемани в рамките на политиката за сближаване при споделено управление.

2.2.2. *Подобряване на конкурентоспособността и устойчивостта на промишлеността на ЕС*

Този елемент от програма „Конкурентоспособност и МСП“ ще подпомага действия, включващи следното:

- **Дейности за подобряване на европейската конкурентоспособност.** Действията на ЕС в тази област ще бъдат насочени към подпомагане на съгласуваността и последователността в изпълнението и към създаване, въз основа на факти, на политики на европейско равнище. По-конкретно, те ще подобрят икономическата и регулаторната среда посредством въвеждане на референтни показатели (бенчмаркинг), обмен на добри практики и секторни инициативи.
- **Изработване на политика за МСП и насърчаване на конкурентоспособността на МСП в съответствие с целите на Small Business Act (SBA).** Действията на ЕС ще включват по-често използване на принципа „Мисли първо за малките!“ в създаването на политики в ЕС и в държавите-членки, определяне и обмен на добри практики с цел съдействие за прилагането на SBA, запазване на единствен вход към политиките на ЕС — портала за малкия бизнес, и подкрепа за МСП, за да използват потенциала на единния пазар.
- **Туризм.** Мерките на ЕС в областта на туризма ще бъдат насочени, *inter alia*, към осигуряване на надеждна информация за тенденциите в туристическото търсене на европейско равнище; развитие на конкурентоспособността в туристическата индустрия и насърчаване на навлизането на ИКТ в предприятията, занимаващи се с туризъм; борба със сезонността на туризма; промотиране на устойчиви туристически продукти и дестинации; въвеждане на рамка за уменията и компетенциите на работниците и работодателите в сектора; улесняване на обмена на добри практики и на създаването на партньорства. В съответствие с разпоредбите на Договора от Лисабон мерките на ЕС в областта на туризма ще насърчават сътрудничеството между държавите-членки, като допринасят за диверсифицирането на предлагането в международния туризъм, координират националните усилия за това Европа да присъства по-забележимо на трети пазари и промотират съвместно новопоявяващи се, нетрадиционни европейски дестинации.
- **Нови бизнес концепции за устойчиви, адаптирани спрямо потребителите стоки, базирани на определен дизайн.** Тази инициатива ще бъде насочена към използването с търговска цел на подходящи концепции и идеи в текстилния, обувния и спортния сектор и в други сектори за потребителски стоки.

2.2.3. Достъп до пазари

Тези дейности ще включват:

- **Предоставяне на услуги в подкрепа на бизнеса за постигане на растеж чрез мрежата „Enterprise Europe Network“.** Обслужвайки МСП в ролята на „едно гише“, мрежата „Enterprise Europe Network“ със своите 600 партньорски организации в 49 държави ще продължи да предоставя на МСП всеобхватни и интегрирани услуги, които включват:
 - информация и съвети по въпроси, свързани с ЕС;
 - улесняване на трансграничните партньорства чрез управление на база данни за сътрудничество с 13 000 активни заявки и предложения за сътрудничество;
 - услуги за интернационализация в рамките на ЕС, в резултат на които всяка година има 2 500 споразумения за партньорство за бизнес сътрудничество, технологии и научноизследователска и развойна дейност;
 - предоставяне на информация на МСП за законодателството на ЕС и популяризиране на финансиращите програми на ЕС, включително и на Общата стратегическа рамка за научни изследвания и иновации;
 - осигуряване на двупосочен канал за комуникация между МСП и Комисията, в който участват 10 000 МСП;
 - подкрепа за подобряване на знанията на МСП в областта на финансите; както и
 - достъп до експертна информация от МСП в областта на енергийната ефективност, климата и околната среда.
- **Подкрепа за дейността на МСП на пазари извън пределите на ЕС.** За да излязат успешно на пазарите на трети страни, МСП трябва да разполагат с подходящи умения и познания за регулаторната им рамка. Предложените в тази област дейности включват сравнение на търсенето на услуги и текущото предоставяне на услуги, създаване на портал в интернет и в определени случаи, когато е уместно, въвеждане и/или продължаване на подкрепата за центровете за МСП на ЕС, в сътрудничество с местните европейски и национални бизнес организации. Центровете за МСП на ЕС ще предоставят всеобхватни услуги в подкрепа на МСП, които са активни на пазарите извън ЕС.
- **Международно индустриално сътрудничество.** Дейностите ще имат за цел намаляване на различията в регулаторната среда и бизнес средата между ЕС и основните му търговски партньори и съседните на ЕС държави чрез междуправителствен диалог за регулиране, диалог между предприятията и „преки действия“ с трети страни, като например тематични семинари и конференции.

2.2.4. *Насърчаване на предприемачеството*

Дейностите в тази област ще обхващат опростяване на административните процедури и развитие на предприемаческите умения и нагласи, особено сред новите предприемачи, младите хора и жените. Всички дейности ще имат силно изразено европейско измерение.

Програмата за обмен „Еразмус“ за предприемачи предлага на нови или бъдещи предприемачи възможността да работят за срок до шест месеца с опитен предприемач в друга държава от ЕС. Тази европейска схема за мобилност цели да насърчава предприемачеството и да подпомага интернационализацията и конкурентоспособността на микропредприятията и малките предприятия в ЕС.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Управлението на новата програма „Конкурентоспособност и МСП“ ще бъде изнесено до голяма степен към външни органи, в частност групата на ЕИБ за „Финансовите инструменти за растеж“ и (наследника на) Изпълнителната агенция за конкурентоспособност и иновации (ЕАСИ) за другите дейности, свързани с МСП.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Програма „Конкурентоспособност и МСП“	2,4 млрд. EUR
---------------------------------------	---------------

ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ И МИТНИЧЕСКИ СЪЮЗ

5. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Митническият съюз е един от крайъгълните камъни на вътрешния пазар. Той позволява функционирането на вътрешен пазар без граници, като гарантира, че при влизането си или пускането си в обращение стоките от трети държави съответстват на приетите правила и по този начин могат да се движат свободно във вътрешния пазар. Митническият съюз е също оперативният орган на общата търговска политика чрез прилагането на двустранни и многостранни търговски споразумения, чрез събирането на мита, прилагането на търговски мерки (като правилата за произхода), ембарго и други ограничения.

Освен това митниците изпълняват все по-голяма защитна функция, като допринасят за сигурността на веригата на доставки, за борбата срещу тероризма и международната престъпност (например прането на пари, прекурсорите на наркотични вещества и незаконната търговия с оръжия) и прилагането на границата на правата на интелектуална собственост. Те допринасят за постигането на равнопоставеност, като гарантират, че внесените стоки съответстват на същите технически и здравни стандарти и стандарти за безопасност като стоките от ЕС.

Международната търговия се разраства постоянно и ефективните процеси на внос и износ са от решаващо значение за конкурентоспособността на икономиката на ЕС. Същевременно нарастват рисковете за сигурността и безопасността. Ето защо ЕС е изправен пред двойно предизвикателство, което ще оформи приоритетите на Съюза за бъдещето: да улесни потока от стоки за законните търговци, като същевременно защитава гражданите от рисковете за безопасността и сигурността им.

Националните митнически служители отговарят за ежедневното добро функциониране на митническият съюз. Това налага поддържането на интензивна мрежа от оперативни контакти между митническите администрации, включително и чрез най-модерни информационно-технологични инфраструктури и системи, които да им позволят да действат като единна митническа администрация от световна класа. От икономическа гледна точка е целесъобразно някои дейности да се финансират чрез бюджета на ЕС вместо чрез отделни национални програми. Поради тази причина чрез финансирана от ЕС програма — **програма за митническо сътрудничество** — тези контакти и сътрудничество се подкрепят по различни практически начини.

Предприятията и гражданите на ЕС са изправени пред редица пречки от данъчно естество, когато извършват трансгранични дейности. Тези пречки произтичат от фрагментирането и различните начини, по които едни и същи трансакции се третират в различните държави-членки. Ето защо един от приоритетите за засилването и заздравяването на единния пазар е премахването на тези пречки и стремежът към все по-силно координиране в данъчната област, като се спазва напълно компетентността на държавите-членки в тази сфера.

Освен това данъчните измами са били и продължават да бъдат сериозно предизвикателство за ЕС и държавите-членки, още повече във време, в което фискалната дисциплина е от първостепенно значение. Ето защо борбата срещу

данъчните измами във вътрешния пазар е на челно място в дневния ред на данъчната политика на ЕС. За да се отстранят измамите във вътрешния пазар, са необходими силни споразумения за административно сътрудничество между данъчните администрации на държавите-членки, както и ефикасното споделяне на информация за трансакциите, предприятията или схемите на измама. Например борбата срещу измамите с ДДС и акцизите се улеснява значително от въвеждането на системи, позволяващи бърз обмен на информация между администрациите.

ЕС играе незаменима роля за подкрепа на държавите-членки при въвеждането на необходимите системи и процеси за ефективно трансгранично сътрудничество. По-специално, важна роля за улесняване на това сътрудничество играе **програмата за сътрудничество „Фискалис“**, като по този начин се подкрепят усилията на самите държави-членки в тази област.

6. ИНСТРУМЕНТИ

Комисията предлага ново поколение програми **„Митници“ („Митници 2020“)** и **„Данъчно облагане“ („Фискалис 2020“)**.

И двете програми ще подкрепят и заздравят вътрешния пазар през идното десетилетие. Всички заинтересовани страни ще се възползват от по-ефикасна и сигурна бизнес среда, по-голяма безопасност и сигурност за гражданите и по-ефективно прилагане на обществената политика от правителствата.

Тези програми ще помогнат на данъчните и митническите администрации на държавите-членки да си взаимодействат по-ефективно, като ще бъдат подкрепяни от модерни и ефикасни системи за обмен на информация, за да се улесни законната търговия, като същевременно се противодейства на измамите. Тези общоевропейски услуги могат да бъдат предоставени по най-ефикасен и икономичен начин на равнище ЕС. Например обхващащата цяла Европа защитена трансевропейска компютърна мрежа, свързваща митническите и данъчните администрации, генерира годишно икономия от 35 млн. EUR за държавите-членки, а струва само 11 млн. EUR на централното равнище на ЕС.

Програмите ще подпомагат следните дейности:

- **Трансевропейски информационни системи** за споделяне на данни и процеси между националните митнически и данъчни органи чрез оперативно съвместими информационнотехнологични приложения, чрез които се позволява на администрациите да си сътрудничат и да „действат като едно“, както и да подобряват допълнително електронната администрация за предприятията и гражданите;
- **Засилени мрежи от контакти между хората и изграждане на компетентност**, за да се стимулират практическото сътрудничество, споделянето на знания и определянето и разпространението на най-добри практики и обучение между националните митнически служители, националните данъчни служители и търговските представители;

- **Изграждане на капацитет за инфраструктура** за съфинансиране на закупуването на специфично оперативно оборудване, изисквано за извършването на задачи по митнически контрол и наблюдение на външните граници на ЕС, което е от интерес за всички държави-членки.

7. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Програмите „Митници“ и „Фискалис“ се осъществяват въз основа на набелязани приоритети. Съвместно със заинтересованите страни се изготвят работни програми, в които се излагат приоритетите за конкретен период. Правните основания на тези програми ще бъдат преработени, за да се отнасят вече не за годишни, а за многогодишни работни програми, и за да се опростят текущите разпоредби.

Въведеното понастоящем централизирано пряко управление ще бъде запазено и напълно рационализирано и за двете програми, за да се осигури максимална ефективност по отношение на всекидневната подкрепа за управлението на равнище Комисия и на национално равнище и за да могат всички заинтересовани страни да разберат по-добре правилата за прилагане.

Договорите за обществени поръчки, които представляват по-голямата част от бюджета на програмите, ще бъдат изпълнявани основно от Комисията в съответствие с правилата на ЕС и като се използват общи правила за гарантиране на качеството и за приемане.

И двете програми са изготвени по такъв начин, че **да се позволи на ЕС да реагира бързо и по подходящ начин в бързо променящи се ситуации**. Наличието на специално изготвен инструментариум за програмите, както и на гъвкав механизъм за представяне на предложения, ще позволи ефективното осъществяване на дейностите по програмите.

Налице е недвусмислено основание за прилагането на повече алтернативни финансови методи за покриване на разходите за участие и организиране. Комисията ще замени (поне отчасти) сегашното прилагане на действителни разходи с плащането на еднократни суми.

8. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Общ размер на предложения бюджет за 2014—2020 г. За „Митници 2020“ и „Фискалис 2020“	690 млн. EUR
---	--------------

ИКОНОМИЧЕСКО, СОЦИАЛНО И ТЕРИТОРИАЛНО СБЛИЖАВАНЕ

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Основната цел на политиката на сближаване на ЕС е да се намалят значителните икономически, социални и териториални различия, които все още съществуват между европейските региони. Ако не се предприемат действия за намаляване на тези различия, ще бъдат подкопани някои от устоите на ЕС, включително единният му пазар и паричната му единица — еврото.

Политиката на сближаване трябва да има също основна роля за постигане на резултатите на „Европа 2020“ в целия ЕС. Добре насочените разходи за сближаване могат да доведат до реална добавена стойност, до стимулиране на растежа и създаване на работни места в регионите на Европа. В съответствие със заключенията от 5-ия доклад за сближаването⁷ Комисията предлага да се засили акцентът върху резултатите и европейската добавена стойност чрез по-систематично обвързване на политиката на сближаване с целите на „Европа 2020“.

В по-конкретен план Комисията предлага значителни промени в начина, по който се планира и изпълнява политиката на сближаване. Финансирането ще се съсредоточи върху по-малък брой приоритети, ще бъде наблюдаван по-тясно напредъкът към договорените цели и ще бъдат установени стриктни условия в договорите за партньорство с държавите-членки. Това ще позволи на политиката на сближаване на ЕС да окаже възможно най-голям принос за икономическото, социалното и териториалното сближаване и за създаването на растеж и на работни места.

2. ИНСТРУМЕНТИ

2.1. Обща стратегическа рамка

Комисията предлага да се обединят Европейският фонд за регионално развитие, Европейският социален фонд и Кохезионният фонд в **Обща стратегическа рамка**, която ще обхваща и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство. Това ще осигури по-голяма съгласуваност между източниците на финансиране и много по-силен акцент върху стратегията „Европа 2020“.

2.2. Повишено концентриране върху стратегията „Европа 2020“

За да се увеличи ефективността на разходите за сближаване, бъдещото финансиране ще бъде насочено към ограничен брой цели, свързани с приоритетите на „Европа 2020“.

Финансирането за сближаване ще продължи да бъде съсредоточено в по-малко развитите **региони и държави-членки**. Обаче с оглед на трудностите, изпитвани от държавите-членки при усвояването на структурните фондове и за намиране на необходимото съфинансиране, за средствата за сближаване ще бъде определен таван от 2,5 % от БНД.

⁷ COM(2010) 642.

Ще бъде въведена нова категория региони — „**региони в преход**“, която ще замени действащата система на постепенно премахване и въвеждане на финансирането (phasing-out, phasing-in). Тази категория ще включва всички региони с БВП на глава от населението между 75 % и 90 % от средния за ЕС—27 и по-конкретно:

- Региони, които в момента са допустими за финансиране по целта за сближаване, но чиито БВП на глава от населението са нараснали до над 75 % от средния за ЕС—27. Като защитна мярка тези региони ще запазят две трети от сегашното си финансиране; както и
- Региони, които макар и в момента да не са допустими за финансиране по целта за сближаване, имат БВП на глава от населението между 75 % и 90 % от средния за ЕС—27. Равнището на помощта ще варира в зависимост от нивото на БВП, така че регионите с БВП, близък 90 % от средния за ЕС, ще получат помощ с интензитет, подобен на този на по-развитите региони.

Регионите по цел „Конкурентоспособност“ с БВП над 90 % от средния за ЕС ще продължат да получават подкрепа по линия на политиката за сближаване за ограничен брой приоритети.

От регионите в преход и регионите по цел „Конкурентоспособност“ ще се изисква да съсредоточат всички отпуснати средства за сближаване (с изключение на ЕСФ) предимно за енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници, както и за конкурентоспособността на МСП и иновациите. В тези региони инвестициите в енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници ще бъдат най-малко 20 %. Регионите по цел „Сближаване“ ще могат да използват отпуснатите им средства за по-широк кръг от цели, отразяващи техните по-широки нужди от развитие.

Накрая **териториалното сътрудничество** ще продължи да играе ролята си за подпомагане на регионите да преодолеят недостатъците на местоположението си на вътрешни или външни граници, като допринася за амбициозна политика за съседство и за решаването на общите трансгранични и транснационални предизвикателства.

Инструментите на сближаването ще бъдат използвани за преследването на разграничени, но допълващи се цели:

- **Европейски фонд за регионално развитие**

ЕФРР има за цел да засили икономическото и социалното сближаване в Европейския съюз чрез коригиране на дисбалансите между регионите. ЕФРР подкрепя регионалното и местното развитие чрез съфинансиране на инвестиции в НИРД и иновации; мерки във връзка с изменението на климата и за околната среда; бизнес подкрепа на МСП; услуги от общ икономически интерес; телекомуникационни, енергийни и транспортни инфраструктури; здравеопазване, образование и социални инфраструктури; както и устойчиво градско развитие.

За разлика от сегашния период всички тези видове инвестиции в бъдеще ще могат да бъдат финансирани не само чрез безвъзмездни средства, но и чрез финансови инструменти (рисков капитал, рискови фондове, фондове за местно развитие и др.)

- **Европейски социален фонд**

Европейският социален фонд има за цел да засили икономическото и социалното сближаване, като подкрепя насърчаването на заетостта; инвестициите в умения, образованието и ученето през целия живот; социалното включване и борбата срещу бедността; като и засилването на институционалния капацитет и ефективната публична администрация.

За всяка категория региони ще бъдат установени минимални дялове за Европейския социален фонд (25 % за регионите по цел „Сближаване“; 40 % за регионите в преход; и 52 % за регионите по цел „Конкурентоспособност“), а обхватът на Европейския социален фонд ще бъде разширен, за да покрие разходите за оборудване, свързани с инвестициите в социален и човешки капитал.

- **Кохезионен фонд**

Чрез Кохезионния фонд се помага на държавите-членки, чийто БВП на глава от населението е по-малък от 90 % от средния за ЕС—27, да осъществят инвестиции в транспортните мрежи TEN-T и в околната среда. Част от средствата по Кохезионния фонд (10 млрд. EUR) ще бъдат заделени за финансирането на основни транспортни мрежи в рамките на Механизма за свързване на Европа (вж. също отделния информационен документ). Чрез Кохезионния фонд могат също да се подкрепят проекти, свързани с енергията, доколкото те са от ясна полза за околната среда, например чрез насърчаване на енергийната ефективност и използването на възобновяеми енергийни източници.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

3.1. Споделено управление

Предоставената чрез политиката на сближаване подкрепа ще продължи да бъдат обект на споделено управление (с изключение на Механизма за свързване на Европа, който ще бъде управляван централно) от страна на Европейската комисия и на държавите-членки, от които ще се изисква да предоставят съфинансиране. Страните, получаващи финансова помощ в съответствие с член 136 или с член 143 от ДФЕС, ще могат да се възползват от по-висок процент на съфинансиране.

3.2. Договори за партньорство

В договорите за партньорство между Комисията и държавите-членки ще бъдат посочени ангажиментите на партньорите на национално и регионално равнище и на Комисията. Те ще бъдат свързани с целите на стратегията „Европа 2020“ и с националните програми за реформи. Чрез тях ще се създаде интегрирана стратегия за териториално развитие, подкрепяна от всички съответни структурни фондове на ЕС, и ще включват цели, основани на договорени показатели, стратегически инвестиции и редица условия. Те ще съдържат ангажименти за годишно отчитане на напредъка в годишните доклади относно политиката за сближаване и в други публични доклади.

3.3. Интегрирано програмиране

Държавите-членки ще бъдат насърчавани в бъдеще да използват **финансирани по няколко фонда програми** с общи процедури за подготовка, водене на преговори, управление и осъществяване, по-специално в случаите, в които е най-голяма

необходимостта от подобряване на координацията на човешкия капитал и инвестициите в инфраструктурата.

В подходящите случаи ще бъде създаден „водещ фонд“, свързан с областта(ите) на политиката на програмата. Интервенциите на водещия фонд ще бъдат допълнени от интервенции от другите структурни фондове, за да се гарантира съгласувана подкрепа за различните тематични цели в рамките на политиката на сближаване.

3.4. Обвързаност с условия

Ще бъдат въведени нови разпоредби за обвързаност с условия, за да се гарантира, че финансирането от ЕС е насочено към резултатите и че създава силни стимули за държавите-членки да гарантират, че целите и задачите на стратегията „Европа 2020“ се постигат ефективно чрез политиката на сближаване. За да се гарантира, че ефективността на разходите за политиката на сближаване не се нарушава от недобри макрофискални политики, специфичните за секторите условия, определени предварително във всеки договор, ще бъдат допълнени от условия, свързани с новото икономическо управление.

Условията ще бъдат както „предварителни“, т.е. трябва да бъдат изпълнени преди отпускането на средствата, така и „последващи“, при които отпускането на допълнителни средства ще зависи от постигането на предварително определени резултати. За да се улесни това, ще бъдат определени ясни ориентир и показатели, а напредъкът ще се наблюдава стриктно чрез годишни доклади. Липсата на напредък ще води до спиране или отмяна на финансирането.

3.5. Резерв за изпълнението

За да се засили акцентът върху резултатите и постигането на целите на „Европа 2020“, при междинен преглед ще се заделят и отпуснат 5 % от бюджета за сближаване на държавите-членки и регионите, чиито програми отговарят на ориентирите във връзка с постигането на целите на програмата, свързани с целите на „Европа 2020“. Ориентирите ще бъдат определени в съответствие с регламентите за политиката на сближаване.

3.6. Новаторско финансиране

Освен финансирането чрез безвъзмездни средства се предлага подкрепата по политиката на сближаване за предприятия и проекти, за които се очаква да генерират значителна финансова възвращаемост, да се извърши основно чрез новаторски финансови инструменти. (Вж. също отделния информационен документ за новаторските финансови инструменти)

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Общ размер на предложения бюджет за 2014—2020 г. от който:	376 млрд. EUR
---	---------------

<ul style="list-style-type: none"> • Региони по цел „Сближаване“ • Региони в преход • Региони по цел „Конкурентоспособност“ • Териториално сътрудничество • Кохезионен фонд • Допълнителни средства за най-отдалечените и слабо населените региони 	<p>162,6 млрд. EUR</p> <p>39 млрд. EUR</p> <p>53,1 млрд. EUR</p> <p>11,7 млрд. EUR</p> <p>68,7 млрд. EUR</p> <p>926 млн. EUR</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Механизъм за свързване на Европа за транспорта, енергетиката и ИКТ 	<p>40 млрд. EUR плюс 10 млрд. EUR, заделени в рамките на Кохезионния фонд</p>

ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛТУРА

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Образованието и културата са от основно значение за развитието и растежа на европейската икономика и ще играят изключително важна роля при колективния стремеж за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“. Повишеното инвестиране в човешки капитал и модернизиранието на системите на образование и обучение ще помогнат на ЕС да се превърне в интелигентна, устойчива и приобщаваща икономика.

Голяма част от тези инвестиции ще бъдат извършени на национално равнище. Все повече европейски граждани обаче търсят възможности за образование и обучение отвъд националните граници и ЕС е призван да играе важна роля, за да гарантира, че всички могат да се възползват от възможностите на единния пазар.

ЕС работи за насърчаване на образованието и обучението по редица начини. Програмите за насърчаване на транснационалната мобилност за учене, като програмата „Еразмус“, доказаха успеха си, като помогнаха на хората да придобият нови умения, които ще бъдат необходими за утрешните професии. Повишената мобилност също може да допринесе за реформата на системите на образование и обучение, като улесни трансграничното разпространение на идеи и най-добри практики. Чрез комбинация от програми с насочено финансиране и заедно с други източници на финансиране, като структурните фондове, бюджетът на ЕС може да осигури истинска добавена стойност, като чрез него се насърчава мобилността, улесняват се сътрудничеството и обменът на най-добри практики и се подкрепят държавите-членки при модернизиранието на системите им на образование и обучение.

Културното многообразие на Европа е една от най-силните ѝ страни, обогатява и вдъхновява гражданите ѝ и води до реални икономически ползи. Икономическата и социалната роля на културните и креативните сектори е все по-очевидна, като те представляват 4,5 % от общия БВП през 2008 г. и около 3,8 % от работната сила. В тази област ЕС работи в тясно сътрудничество с държавите-членки, за да се използва потенциалът на единния пазар и да се осигурят на културните и креативните сектори необходимите условия, за да просперират.

Чрез следващото поколение финансирани от бюджета на ЕС програми ще се отстранят слабостите, които ограничават потенциала за растеж на този сектор, като се преодолеят пазарната фрагментация, като се засили конкурентоспособността в културния и аудиовизуалния сектор и като се постави акцентът върху мерки за изграждане на капацитет и върху подкрепа за циркулирането на културните творби.

2. ИНСТРУМЕНТИ

Комисията предлага образователната и културната политика да се подкрепя от бюджета на ЕС чрез два основни инструмента:

2.1. Програма за образование, обучение и за младежта — „Образование Европа“

Тази програма ще обедини отделните понастоящем подпрограми на програмата за учене през целия живот, международните аспекти на програмата за висше образование, включително „Еразмус Мундус“ и „Младежта в действие“. Това ще позволи по-голяма ефикасност, по-силен стратегически акцент и използването на синергии между различните аспекти на програмата.

Въпреки че магистърската степен е най-ефикасната образователна степен за новаторските работни места и научните изследвания, сегашните инструменти на ЕС за мобилност не са адаптирани за студентите по магистърски програми. Най-ефективният от гледна точка на разходите начин за обхващане на тази категория студенти е бюджетът на ЕС да се използва за привличане на средства от частния сектор, предимно национални банки, за да се гарантира преносимостта на студентските заеми и безвъзмездни средства.

Действията, подкрепяни понастоящем по програмата „Леонардо“, ще бъдат насърчени като част от усилията за борба с безработицата сред младежите и Комисията ще работи с ЕИБ, за да предостави гаранции за заемите на студентите, които желаят да завършат магистърските си програми в друга държава-членка.

Новата програма ще се съсредоточи върху:

- осигуряването на целенасочени транснационални възможности за учене;
- осигуряването на съответствие между уменията и търсенето на пазара на труда, за да се насърчат пригодността за заетост, предприемаческият дух и участието на младите хора;
- доброволчеството, както и неформалното и самостоятелното учене; както и
- подкрепата за широки реформи и модернизиране на системите на образование и обучение в Европа и извън нея.

В конкретен план програмата ще съдържа три основни линии на дейност:

- (1) Транснационална мобилност за учене — всяка година до 800 000 граждани на ЕС, основно студенти, биха могли да бъдат подпомогнати, за да бъдат мобилни.
- (2) Ще бъдат подпомогнати дейностите по сътрудничество между образователните институции и света на труда, за да се насърчи модернизирането на образованието, иновациите и предприемачеството.
- (3) Ще бъде осигурена подкрепа за политиката, за да се съберат доказателства за ефективността на инвестициите в образование и за да се помогне на държавите-членки да осъществяват ефективни политики.

От съществено значение за осигуряването на значителна европейска добавена стойност ще бъдат строгите условия за качество относно мобилността, съсредоточаването върху

основни цели на политиката, по които може да бъде достигната критична маса, и взаимното допълване с други програми на ЕС.

Програмата „Образование Европа“ ще включва съществуващите международни програми, като „Еразмус Мундус“, „Темпус“, Alfa и Edulink, както и програми за сътрудничество с индустриализираните страни по същия инструмент, и ще обединява различни цели (привлекателност на европейското пространство на висшето образование, отлични резултати, солидарност и справедливост).

Този подход ще сложи край на сегашното фрагментиране на инструментите на ЕС за подкрепа на международното сътрудничество във висшето образование, което затруднява достъпа на студентите и университетите до информация за възможностите за висше образование в Европа и пречи на популяризирането на европейското висше образование на световната сцена.

2.2. Спорт

Като част от програмата „Образование Европа“ предложената подпрограма „Спорт“ ще бъде насочена към:

- справяне със специфичните за спорта транснационални заплахи, като допинга, насилието, расизма и нетолерантността, или въпроси, свързани с честността на състезанията и на спортистите;
- развитие на европейското сътрудничество в областта на спорта например чрез насоки за двойни кариери за атлети или показатели за добро управление на спортните организации; както и
- подкрепа за местните спортни организации, които могат да играят роля за посрещане на социално-икономическите предизвикателства, като социалното включване.

Тази програма ще осигури европейска добавена стойност за въпроси, произтичащи от специфичното естество на спорта, като се мобилизира финансиране от частния сектор от участници в сферата на спорта и като се подкрепят организации, които стоят в основата на спортната пирамида, а не висшето професионално равнище.

2.3. Програма за културата и за аудиовизуалния сектор — „Креативна Европа“

Тази програма ще обедини сегашните програми „Култура“, MEDIA и MEDIA Mundus, за да може подкрепата да се съсредоточи върху постигането на целите на „Европа 2020“ и за да се помогне за освобождаването на потенциала за създаване на работни места на културните и креативните сектори. Тази програма ще допълни другите програми на ЕС, като ще бъде специално насочена към нуждите на културните и креативните сектори, стремящи се да извършват дейност отвъд националните граници, и ще бъде тясно свързана с насърчаването на културното и езиковото многообразие. Специфичните нужди на всеки сектор ще бъдат посрещнати включително чрез специално предназначени бюджетни средства, а в рамките на трето направление на програмата ще бъде осигурена хоризонтална подкрепа за културните и креативните сектори чрез използването на новаторски финансови инструменти.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Осъществяването на новите програми ще бъде опростено в значителна степен.

Новата програма **„Образование Европа“** ще доведе до значително опростяване на действията и правилата чрез премахване на подпрограми, намаляване на общия брой на дейностите и чрез повишено използване на еднократни суми.

Програмата **„Креативна Европа“** ще се управлява централно чрез Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (EACEA), както е в момента за програмите „Култура“ и MEDIA. Комисията ще управлява пряко известен брой дейности (напр. „Европейски столици на културата“, наградите за култура на ЕС, съвместни дейности с международни институции).

Направленията „Култура“ и MEDIA на програмата „Креативна Европа“ ще бъдат допълнени от новаторски финансови инструменти, управлявани от групата на ЕИБ, за да се осигури дялово и заемно финансиране за културните и креативните сектори (ККС). Това ще бъде решение на една от основните пречки за развитието на културното и творческото съдържание — достъпа до финансиране — и ще достигне културните и креативните сектори, които не са подпомагани чрез други програми на ЕС.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Общ размер на предложения бюджет за 2014—2020 г. от който:	16,8 млрд. EUR
• „Образование Европа“	15,2 млрд. EUR
• „Креативна Европа“	1,6 млрд. EUR

ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Европейският съюз е изправен пред значителни предизвикателства в областта на заетостта и в социалната област. Днес почти 23 милиона души са безработни и се смята, че над 113 милиона са изложени на риск от бедност или изключване⁸. Социалните проблеми и проблемите на заетостта са основна грижа на европейските граждани и представляват област, в която от Съюзът се очаква повече. Въпреки неотдавнашното подобрене на икономическите перспективи картината на заетостта остава умерена в средносрочен план, което наред с другото се дължи на нееднаквото положение на различните държави-членки и на очаквания натиск от икономическото преструктуриране в следствие на глобалната икономика.

Безработицата и продължаващите високи равнища на бедността налагат цялостни действия. Вече въведени политики трябва да бъдат актуализирани и засилени, тъй като Европейският съюз е изправен пред все по-големи предизвикателства, свързани с недостатъчните умения, недостатъчните резултати по отношение на активната политика за пазара на труда и образователните системи, социалното изключване на маргинализираните групи и ниската трудова мобилност. Много от тези предизвикателства бяха изострени от финансовата и икономическата криза, демографските и миграционните тенденции и бързия ритъм на технологичните промени. Ако не се преодолеят ефективно, те ще се превърнат в сериозна заплаха за социалното сближаване и конкурентоспособността.

Основната отговорност за модернизирването на пазара на труда и на системите за социална политика е на държавите-членки. ЕС обаче осигурява добавена стойност на усилията им, като действа като катализатор за насърчаване и улесняване на реформата, като осигурява финансиране, по-специално чрез Европейския социален фонд, и като овластява социалните партньори, организациите на гражданското общество и другите заинтересовани страни, които играят важна роля в осъществяването на реформата.

2. ИНСТРУМЕНТИ

Ще бъде създадена европейска инициатива за трудова заетост и социално включване чрез съвместно действие в областта на образованието и професионалното обучение, заетостта и приобщаването. Финансирането в тази област ще бъде осъществено най-вече чрез три основни инструмента. Те ще бъдат изцяло приведени в съответствие с целите на „Европа 2020“, а осъществяването им ще бъде подоброено чрез засилено допълване с други инструменти и опростяване на съответните процедури.

2.1. Европейски социален фонд

Европейският социален фонд (ЕСП) ще осигурява финансиране за **структурни действия за икономическо, социално и териториално сближаване**. Финансирането

⁸ Доклад на Евростат за безработицата, 10 май 2011 г. и данни на Евростат за показателите по стратегията „Европа 2020, 20 май 2011 г.

ще бъде концентрирано върху ключовите приоритети на стратегията „Европа 2020“, по-специално чрез четири „инвестиционни елемента“:

- насърчаване на заетостта;
- инвестиции в умения, в образованието и ученето през целия живот;
- социално включване и борба срещу бедността; както и
- засилване на институционалния капацитет и ефективна публична администрация.

С тези елементи ЕСФ ще допринесе и за други цели на политиката, като улесняване на прехода към нисковъглеродна и ефективно използваща ресурсите икономика, насърчаване на научните изследвания и иновациите, особено в социалната област, засилване на равенството на половете и борба срещу дискриминация. Предлага се прегрупиране на дейностите, по-специално в полза на социалното включване, чрез прехвърляне към ЕСФ на схемата за хранителна помощ за най-нуждаещите се хора.

За периода след 2013 г. ЕСФ ще бъде включен в общата стратегическа рамка (ОСР) за структурните фондове⁹. Финансирането ще бъде програмирано като част от партньорските договори, които ще бъдат сключени с държавите-членки. Наборът от цели ще бъде съобразен с националните програми за реформи, като уговорените цели ще бъдат превърнати в решения за инвестиции.

За да се засили акцентът върху резултатите, ще бъде въведен механизъм на обвързване с условия, основан на цялостна съвкупност от предварително определени изисквания, за да се максимизира въздействието от бюджета на ЕС и да се задействат и подкрепят необходимите реформи в държавите-членки.

За да може ЕСФ да допринесе реално за целите на стратегията „Европа 2020“, е необходима критична маса финансиране както на равнище ЕС, така и на равнище оперативни програми. Необходимият минимален дял инвестиции на политиката за сближаване, разпределени за ЕСФ, ще бъдат съобразени с отделните категории региони, като отразяват различните интензитети на помощта, която получават, и предизвикателствата, които срещат: това ще бъде осъществено чрез определяне на минимални дялове за ЕСФ от подкрепата на структурните фондове за всяка категория региони (25 % за регионите по цел „Сближаване“; 40 % за регионите в преход; и 52 % за регионите по цел „Конкурентоспособност“, въз основа на Кохезионния фонд, който продължава да представлява една трета от средствата за политиката на сближаване в отговарящите на условията за подкрепа държави-членки, и като се изключи териториалното сътрудничество). Прилагането на тези проценти води до минимален общ дял за ЕСФ в размер на 25 % от бюджета, отпуснат за политиката на сближаване.

⁹ ОСР ще включва ЕСФ, Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство.

2.2. Интегрирана програма за заетост, социална политика и включване

Интегрираната програма за заетост, социална политика и включване ще спомогне за постигане на стратегията „Европа 2020“ и нейните взаимно поддържащи се водещи цели чрез подкрепа за дейности за насърчаване на високо равнище на заетост и подходяща социална защита, борба срещу социалното изключване и бедността и подобряване на условията на работа. Програмата ще действа като катализатор за промяна в държавите-членки и се състои от следните елементи:

- Платформа, обхващаща цяла Европа, за **процеси на взаимно обучение** с цел засилване на фактологичната база за изготвяне и осъществяване на реформи и за насърчаване на участието на заинтересованите страни в изготвянето на политиката с цел включването им в целите на ЕС за заетост, социална политика и приобщаване, въз основа на успешния опит с програмата „Прогрес“;
- Насърчаване на **социални иновации въз основа на факти** с цел засилване на усилията на държавите-членки за модернизиране на националните системи за социална политика и политика на заетост чрез използване на доказани методи за изготвяне, осъществяване и оценяване на иновациите и по-ефективно разпространение на информация;
- Насърчаване на **трудова мобилност в рамките на ЕС и подобряване на достъпа до възможности за заетост**, по-специално за младите хора, въз основа на дейностите на мрежата EURES;
- Подкрепа за **предприемачеството и самонаемането** като средство за създаване на работни места и борба срещу социалното изключване чрез подобряване на наличността и достъпа до микрофинансиране за уязвимите групи, микропредприятията и социалната икономика, въз основа на механизма за микрофинансиране „Прогрес“.

2.3. Европейски фонд за приспособяване към глобализацията

Конкретната подкрепа за работниците, изгубили работата си вследствие на големи структурни промени, ще бъде осигурена чрез Европейския фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ).

Чрез ЕФПГ ЕС ще продължи да помага на държавите-членки в осигуряването на специална подкрепа за работниците, съкратени вследствие на големи структурни промени, предизвикани от засилващата се глобализация на производството и моделите на търговия. Чрез ЕФПГ също така ще се предприемат действия при мащабни съкращения вследствие на сериозни проблеми в икономиката на местно, регионално или национално равнище, предизвикани от внезапна и неочаквана криза. ЕФПГ ще има за цел да постигне равнище на успеваемост за подпомаганите работници в намирането на нова и стабилна работа от 50 % в рамките на 12 месеца¹⁰.

¹⁰ Опитът до момента показва, че равнището на повторно интегриране е около 40 % след 12 месеца, като в по-дългосрочен план може да се наблюдава допълнително положително въздействие.

Комисията ще предложи разширяването на обхвата на ЕФПГ, така че в определени случаи да се осигурява компенсация с оглед на последствията от глобализацията за определени сектори на селското стопанство.

2.4. Самостоятелни бюджетни редове

В допълнение към тези инструменти и по силата на дадените ѝ с Договора правомощия Комисията ще продължи да осъществява самостоятелните бюджетни редове¹¹, за:

- да улесни европейския социален диалог, който е изключително важен компонент на европейския социален модел,
- да анализира и оценява основните тенденции в националното законодателство относно свободното движение на хора и да насърчава координирането на националните системи за социална сигурност, както и
- да анализира социалното положение и въздействието на демографските промени.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Намаляването на броя на финансовите инструменти и бюджетни редове, както и рационализирането на методите и системите за управление и изпълнение ще позволят по-висока степен на интегриране на различните инструменти и ще доведат до значително опростяване на процедурите, по-специално за бенефициерите.

3.1. Европейски социален фонд

При осъществяването на Европейския социален фонд (ЕСФ) ще се постави акцент върху съчетаването на по-силен подход, основан на резултатите, посредством включването на ЕСФ в общата стратегическа рамка за всички инструменти за споделено управление с договорите за партньорство с държавите-членки.

Осъществяването също ще бъде опростено. В по-голяма степен ще се използват опростените варианти за разходите, по-специално за малките проекти, като по този начин ще се намали административната тежест за държавите-членки и регионите и ще се улесни достъпът до финансиране за местни инициативи. Въз основа на съвместни планове за действие ще се позволи също така по-тясното свързване на плащанията с постигането на целите, предварително набелязани в договорите за партньорство.

На последно място, за да се възнаградят успешните програми и мерки и да се насърчат промени в по-неуспешните програми, ще бъдат въведени механизми за стимулиране, основаващи се на резултатите.

¹¹ Както се отбелязва във Финансовия регламент, за изпълнението на тези действия не се изисква конкретен основен акт. Финансовите средства за тях се разпределят от бюджетния орган на годишна основа.

3.2. Интегрирана програма (пряко управление) за заетост, социална политика и включване

Новата интегрирана програма за заетост и социално включване ще бъде пряко управлявана от Комисията. Основните процедури включват покани за участие в търг, покани за представяне на предложения и съвместно управление — по-специално за прилагане на механизма за микрофинансиране в сътрудничество с Европейския инвестиционен фонд. Новата програма ще бъде насочена към големи проекти с очевидна добавена стойност за ЕС с цел достигане на критична маса и намаляване на административната тежест. Ще бъдат въведени хармонизирани и опростени правила и процедури за улесняване на достъпа до програмата, по-специално за малките организации.

В допълнение ще бъде въведено многогодишно планиране, с което ще бъдат определени дългосрочни цели на политиката и годишно финансиране, като така ще се гарантира, че програмата е инструмент, истински ориентиран спрямо политиката. Програмата ще бъде изпълнена чрез ориентирано към резултатите управление, основано на редовен мониторинг на напредъка чрез ясни показатели.

3.3. Подкрепа за съкратените работници

За мобилизиране на ЕФПГ ще продължи да се изисква решение на бюджетния орган. Комисията ще се стреми функционирането на ЕФПГ да стане по-опростено и по-бързо реагиращо на променящите се икономически условия.

3.4. Самостоятелни бюджетни редове

Усвояването на самостоятелните бюджетни редове ще бъде изцяло координирано с двата инструмента, за да се избягва припокриването и да се засилят синергиите. Техният брой ще бъде намален и по-големите проекти ще имат предимство с цел достигане на критична маса и намаляване на административната тежест.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Общ размер на предложения бюджет за 2014—2020 г. от който:	88,3 млрд. EUR
<ul style="list-style-type: none">• Европейски социален фонд (въз основа на формулата 25/40/52 според категорията региони, която води до 25 % от финансовия пакет за политиката на сближаване, без Механизма за свързване на Европа)	84 млрд. EUR
<ul style="list-style-type: none">• Интегрирана политика за заетост, социална политика и включване	850 млн. EUR
<ul style="list-style-type: none">• Европейски фонд за приспособяване към глобализацията	3 млрд. EUR
<ul style="list-style-type: none">• Самостоятелни бюджетни редове	400 млн. EUR

ОКОЛНА СРЕДА

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Политиката за **околната среда** на Европейския съюз допринася за целите на „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Инвестициите в опазването на околната среда са инвестиции в модернизацията на нашите общества и ще спомогнат за превръщането на Европа в икономика, основана на знанието и използваща ефективно ресурсите. Тези инвестиции са необходими за защитата и подобряването на качеството на околната среда.

Екологизирането на икономиката води до намаляване на разходите за околната среда чрез по-ефективно използване на ресурсите, като по този начин се допринася за растежа, конкурентоспособността и създаването на работни места. Защитата на биологичното разнообразие, което е нашият природен капитал, и засилването на устойчивостта на екосистемите ще допринесат в значителна степен за нашите цели за устойчив растеж. Екосистемите осигуряват храна, прясна вода, суровини и много други ползи, като по този начин допринасят за производителността и за качеството на живот и намаляват публичните разходи за здравеопазване. Възстановяването на екосистемите и на предоставяните от тях услуги допринася за постигането на екологосъобразна икономика чрез нови умения, работни места и бизнес възможности, чрез насърчаване на иновациите както и чрез принос към смекчаване и адаптиране към предизвикателствата на изменението на климата.

Общопризната е добавената стойност на съвместната работа на европейско равнище за постигане на общи екологични цели, тъй като екологичните проблеми не се ограничават в рамките на националните граници. Съвместната работа със съседите на ЕС и със страните с бързо растящи икономики е необходимо условие за постигането на по-„зелена“ Европа. Устойчивостта на околната среда е и една от целите на хилядолетието за развитие, с които се ангажира ЕС.

Освен ползите от европейското законодателство за околната среда бюджетът на ЕС може да допринесе за екологичните цели чрез специално предназначени за това програми и чрез гарантиране на това, че екологичните цели са здраво вплетени във всички дейности, подкрепяни от бюджета на ЕС.

2. ИНСТРУМЕНТИ

2.1. Интегриране

Приоритетите на политиката на околната среда ще бъдат „интегрирани“ във всички основни инструменти за финансиране от ЕС, включително сближаването, земеделието, морското дело и рибарството, научните изследвания и иновациите, както и в програмите за външна помощ. Този подход ще доведе до максимална синергия между политиките за околната среда и други области, като се признава, че едни и същи действия могат и трябва да преследват различни допълващи се цели. Този подход ще помогне да се избегне умножаването на броя на програмите и да се намали административната тежест.

- **Селско стопанство.** Основна цел на реформата на общата селскостопанска политика (ОСП) е **екологизирането на преките плащания за земеделските стопани**. 30 % от преките плащания ще зависят от спазването на набор от екологични добри практики освен съществуващите задълженията за кръстосано спазване. Освен това **развитието на селските райони** в рамките на ОСП ще бъде допълнително пренасочено, така че да води до предоставяне на обществени блага, включително чрез агроекологични мерки. Тези мерки ще спомогнат да се гарантира, че селскостопанският на сектор ЕС е устойчив и е основен доставчик на екологични обществени блага, като чиста вода, биологично разнообразие, опазване на почвите, по-чист въздух и опазване на ландшафта. Това ще допринесе и за постигането на целите на ЕС по отношение на климата, както за смекчаване, така и за адаптиране.
- **Политика в областта на рибарството и морското дело.** Устойчивостта на околната среда ще бъдат в основата на бъдещата политика за рибарство и морско дело. Това ще бъде постигнато *inter alia* чрез намаляване на прекомерния риболов и свръхкапацитета и чрез ограничаване на преките въздействия (като прилова или въздействието върху морското дъно), както и чрез подкрепа за защитените морски зони. Чрез интегрираната морска политика ще продължат да се определят границите на устойчивостта на човешките дейности, които оказват въздействие върху морската среда, като част от изпълнението на Рамковата директива за морската стратегия.
- **Политика на сближаване.** В приоритетите на „Европа 2020“ ще бъде поставен по-силен акцент върху политиката на сближаване, включително приоритета за превръщане на ЕС в по-ефективно използваща ресурсите, екологосъобразна и конкурентна икономика. Това ще бъде постигнато чрез силно наблягане на резултатите и на поставянето на условия, включително във връзка с екологичните цели. Тези цели включват насърчаване на прилагането на достиженията на правото в областта на околната среда (водата, отпадъците, морското дело, нитратите, директивата за емисиите от промишлеността, качеството на въздуха, законодателството в областта на наводненията) и финансиране на инфраструктурата, свързана с околната среда; както и опазването и възстановяването на биологичното разнообразие и екосистемните услуги, включително чрез разработването на екологосъобразни инфраструктури, и намаляване и предотвратяване на опустиняването. Като част от политиката на сближаване ще бъде засилено екологичното изпитване.
- **Научни изследвания и иновации.** Новата обща стратегическа рамка за научни изследвания и иновации ще допринесе за катализиране на научните и технологичните открития, необходими за прехода към ефективно използваща ресурсите икономика. Продължаващата финансова подкрепа за **екоиноваците** ще помогне също в по-широк план за постигане на интелигентен и устойчив растеж. Партньорствата за иновации ще имат пряко отражение върху ефективното използване на ресурсите, например за водата, екосистемите, суровините и интелигентните градове.
- В областта на **външните дейности** инструментът за предприсъединяване ще помогне на кандидатите да финансират свързаната с околната среда инфраструктура и изграждането на капацитет, необходими за спазване на

достиганията на правото на ЕС. Чрез политически диалог на регионално и национално ниво Комисията ще продължи да интегрира подкрепата за околната среда в рамките на Европейския инструмент за добросъседство. Околната среда следва също да бъде допълнително интегрирана в програмите за помощ за развиващите се страни. Биологичното разнообразие и екосистемите са основни обществени блага и ще бъдат част от планираната тематична програма за световните обществени блага и за предизвикателствата пред тях. С Договора от Лисабон на ЕС се дава по-силна роля в многостранните споразумения за околната среда и международното управление на околната среда, което ще бъде отразено в засилване на финансирането.

2.2. Специален инструмент за околната среда и действията по климата

В допълнение към интегрирането Комисията предлага да се продължи **програмата LIFE +** и да се приведе в по-тясно съответствие с целите на „Европа 2020“. Както и при сегашния програмен период новият инструмент ще обхване в рамките на една програма редица дейности в областта на околната среда и действията по климата.

В рамките на подпрограмата „Околна среда“¹² инструментът ще бъде насочен върху два типа проекти: новите интегрирани проекти, чийто брой и финансов дял постепенно ще се увеличават през периода на действие на програмата, и „традиционните“ проекти. Комисията смята, че интегрираните проекти могат да играят важна роля като катализатор за постигане на цели, като опазването и възстановяването на биологичното разнообразие и на екосистемите, ефективното управление на мрежата „Натура 2000“, насърчаването на управлението на околната среда, управлението на отпадъците и на водите, както и да мобилизират ефективно други финансови средства за тези цели. Проектите ще продължат да бъдат подбирани заради европейската си добавена си стойност и потенциала си за трансфер на ноу-хау.

Интегрираните проекти LIFE са създадени, за да се демонстрира устойчивото изпълнение на плановете за действие в областта на околната среда¹³, свързани с основни директиви на ЕС за околната среда, като Директивата за местообитанията или Рамкова директива за водите. Чрез интегрираните проекти ще се подкрепят редица конкретни дейности и мерки. Допълнително финансиране за тези проекти ще бъде набавено от други програми за финансиране на ЕС, както и чрез национално, регионално финансиране и финансиране от частния сектор, и всички тези средства ще бъдат съвместно насочени към екологични цели. По този начин финансирането по програмата LIFE ще действа като катализатор, като гарантира съгласуваност, стратегически акцент върху околната среда и максимално използване на синергиите, а

¹² Вж. отделния информационен документ за политиката за действията по климата за предложените характеристики на подпрограмата за действията по климата.

¹³ Плановете за действие в областта на околната среда са планове или програми за изпълнение на конкретна политика за околната среда, както се изисква в директивите на ЕС за околната среда (например рамка за приоритетно действие съгласно Директивата за местообитанията, план за управление на речните басейни съгласно Рамковата директива за водите, план за минимизиране на отпадъците съгласно Рамкова директива за отпадъците, план за намаляване на замърсяването на въздуха, за да се отговори на изискванията за качество на въздуха от законодателство за SAFE и т.н.), или са разработени от органите в съответствие с препоръките на ЕС (например план за устойчива градска среда, интегрирани планове за управление на крайбрежните зони и т.н.).

чрез Общата стратегическа рамка ще бъде установено по-структурирано сътрудничество с другите фондове на ЕС.

Подпрограмата „Околна среда“ ще бъде организирана съгласно следните приоритети:

- а) **„LIFE Биологично разнообразие“** ще бъде насочен също към по-широките предизвикателства на биологичното разнообразие в съответствие с целта на стратегията за биологично разнообразие в рамките на „Европа 2020“ за поддържане и възстановяване на екосистемите и техните услуги, въпреки че акцентът все още ще бъде поставен върху „Натура 2000“ и върху разработването и споделянето на най-добри практики във връзка с биологичното разнообразие;
- б) **„LIFE Околна среда“** ще се съсредоточи върху подкрепата за осъществяването на политиката за околната среда на ЕС от страна на публичния и частния сектор, и по-специално прилагането на законодателството за околната среда, свързано с целите за ефективно използване на ресурсите от „Европа 2020“ (като Рамковата директива за водите или Рамковата директива за отпадъците).
- в) Чрез **„LIFE Управление“** ще се подкрепи създаването на платформи за обмен на най-добри практики за постигане на подобро съответствие с европейските екологични приоритети на политиката и с прилагането им, ще се подкрепят разработването на политиката и вземането на решения, основани на знанието (например широко разпространение на резултатите от проектите), като акцентът ще се постави върху доброто управление. Чрез това направление ще се насърчават екологичните НПО и повишаването на осведомеността, застъпничеството и разпространението на информация за околната среда, тъй като те са тясно свързани с постигането на добро управление, пълно прилагане и спазване.

2.3. Финансиране на биологичното разнообразие

Финансирането на **стратегията на ЕС за биологичното разнообразие** до 2020 г.¹⁴ изисква **интегрирането на политиката за биологичното разнообразие** в целия бюджет на ЕС, както в рамките на ЕС чрез основните инструменти за финансиране, така и чрез финансиране на външни дейности. За да се повиши ефективността на разходите на ЕС, е важно също да се използват максимално синергиите с финансирането на борбата с изменението на климата чрез финансиране на проекти за адаптиране и смекчаване на последиците от изменението на климата, основани на екосистемите, чрез които се предоставят също по-широки екосистемни услуги, както в ЕС, така и извън него.

Ефективното управление и възстановяване на защитените територии по „Натура 2000“ са от основно значение за постигането на целта на „Европа 2020“ за прекратяване и обрат в намаляването на биологичното разнообразие в ЕС, поставена от Европейския съвет през 2010 г. На равнището на ЕС засиленият интегриран подход, при който се

¹⁴ COM(2011) 244.

използват различни европейски секторни фондове, като се осигурява тяхната съвместимост с приоритетите на рамките за действие по „Натура 2000“, заедно с подобренията на програмата „LIFE биологично разнообразие“, ще предоставят стабилна основа за новата стратегия за финансиране на „Натура 2000“.

Във външен план на 10-то заседание на Конференцията на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие (CBD COP10) през октомври 2010 г. в Нагоя ЕС пое ангажимент заедно с другите участващи страни да увеличи значително **мобилизирането на финансови ресурси за биологичното разнообразие в света** до 2020 г. Финансирането от бюджета на ЕС ще бъде предоставено чрез географски и регионални средства от програмите за външна дейност на ЕС, както и чрез тематичната програма за световни обществени блага.

Освен интегрирането на биологичното разнообразие в бюджета за външните действия Комисията предлага и създаването на механизъм/фонд извън бюджета, за да се обедини приносът на държавите-членки и на бюджета на ЕС.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

3.1. Интегриране

Интегрирането ще бъде осъществено чрез структурите и инструментите, описани в информационните документи за секторните политики. За да се гарантира постигането на резултати, ще бъдат установени ясни показатели и правила за мониторинг и докладване за всички съответни инструменти на политиката на ЕС с подходящи индикатори.

За да се използват максимално синергиите между различните цели на политиката, се предвижда процедура за проследяване на разходите, свързани с околната среда, която да бъде подобна на предложената за свързаните с климата разходи.

Що се отнася до биологичното разнообразие, „маркерите от Рио“, установени от ОИСР и вече използвани от Комисията за външните инструменти, ще бъдат интегрирани в съществуващата методология за измерване на резултатите, използвана за програмите на ЕС. Те ще помогнат също да се демонстрират допълнителните ползи от разходите по изменението на климата и за биологичното разнообразие, както и да се подчертаят допълнителните ползи за биологичното разнообразие от разходите по изменението на климата за действията по REDD + (намаление на емисиите от обезлесяване и деградация на горите).

3.2. Специален инструмент за околната среда и действията по климата

Сегашната програма LIFE + се управлява от Комисията при пряко централизирано управление. Комисията смята, че бъдещата програма трябва да продължи да бъде централно управлявана, но че управленските задачи могат до голяма степен да бъдат делегирани на съществуваща изпълнителна агенция. При определянето на обхвата и условията на това делегиране ще трябва да се вземе предвид необходимостта за Комисията да поддържа силни връзки между политиките относно интегрираните проекти.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г. Изключени са средствата за интегриране, които са включени в отпуснатите бюджетни средства за секторните инструменти за финансиране.

Програма LIFE + (подпрограма за околната среда)	2,4 млрд. EUR
---	---------------

ВЪНШНА ДЕЙНОСТ

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Европейският съюз е фактор от световно значение поради размера на населението си и икономическата си мощ. Със своето население от 500 млн. души Съюзът представлява 25 % от световния брутен вътрешен продукт и една пета от световната търговия. Съюзът е също активен политически участник с регионални (особено в съседните си страни) и глобални интереси и отговорности по отношение на сигурността. Неговата солидарност личи по-специално от факта, че той предоставя повече от половината от цялата международна помощ за развитие и че е най-големият дарител на хуманитарна помощ в света. Той участва активно в защитата на правата на човека, в насърчаването на програмата за достоен труд, на другите универсални ценности и на спазването на международните социални конвенции и конвенции в областта на околната среда.

ЕС е все по-активен в предотвратяването на конфликти, управлението на кризи и укрепването на мира чрез ръководените от ЕС мисии за управление на кризи и чрез инструментите за реагиране на кризи и инструментите за стабилизиране на ЕС. ЕС подкрепя също мисиите на ООН и на Африканския съюз за опазване и възстановяване на мира в нестабилни или раздирани от войни страни. Освен това ЕС се ангажира да подкрепя многостранната система и реформата ѝ, многостранните търговски преговори от Доха, преговорите по изменението на климата в рамките на РКОНИК (Рамковата конвенция на Обединените нации по изменението на климата), преговорите по биологичното разнообразие в рамките на КБР (Конвенцията за биологичното разнообразие), преговорите по други многостранни споразумения, реформите на Г—8 и Г—20 и дневния ред за глобално управление.

Следователно външните политики са основна област на дейност на ЕС, която беше засилена с новата институционална рамка на Договора от Лисабон.

За да подкрепи прилагането на тези външни политики, ЕС използва финансови инструменти за външни отношения, по-специално за:

- (1) **Насърчаване и защита на ценностите на ЕС в чужбина.** Последните събития в различни части на света показаха основното значение на правата на човека, демокрацията и върховенството на закона и налагат преразглеждане на помощта на ЕС за транснационалните и демократичните процеси и за гражданското общество.
- (2) Трябва да бъде допълнително подобро **планирането на политиките на ЕС в подкрепа** на посрещането на големите световни предизвикателства, като борбата с изменението на климата, обръщането на загубата на биологичното разнообразие и защитата на световните обществени блага и ресурси. Комисията предлага да разработи проактивен дневен ред на ЕС и на взаимните интереси с трети държави, като се наблегне специално на стратегическите партньори.
- (3) **Увеличаване на въздействието от сътрудничество на ЕС за развитие** с основна цел подпомагане на изкореняването на бедността. ЕС ще съсредоточи

помощта си в тези области, в които Съюзът може да предложи специфичен опит, като прави разграничение между партньорските държави и региони, за да се гарантира, че ресурсите за помощта се разпределят в зависимост от нуждите, възможностите, интересите и ангажиментите; като подобри координирането на помощта и съгласуваността на политиката за развитие и като осигури подходящо финансиране за развитие. Ще бъде създаден общоафрикански инструмент в подкрепа на изпълнението на Съвместната стратегия Африка-Европа, като се наблегне на ясната добавена стойност от трансрегионалните и трансконтиненталните дейности. Този инструмент ще бъде достатъчно гъвкав, за да съчетае приноса на държавите-членки на ЕС, африканските държави, финансовите институции и частния сектор.

- (4) **Инвестиране в дългосрочния просперитет и стабилност на съседните на ЕС държави.** Целта за създаване на пространство на стабилност, просперитет и демокрация ще се преследва чрез подготвянето за членство на (потенциалните) страни кандидатки и чрез обновената ни политика за съседство. ЕС ще подкрепя активно демократичните ценности и принципи в съседните си държави, както и по-справедливо разпределение на ползите от растежа чрез по-широко политическо сътрудничество и по-дълбока икономическа интеграция със страните на юг и на изток.
- (5) **По-силна европейска солидарност след природни или причинени от човека бедствия.** В областта на хуманитарната помощ и на гражданската защита чрез бюджета на ЕС ще бъдат подкрепени действия за предвиждане, подготовка, предотвратяване и по-бързо реагиране на бедствия и за по-гъвкаво ангажиране в дейности за развитие за възстановяване от кризата и за развиване на устойчивост за бъдещето, като се подкрепят договорените в международен план принципи на хуманитарното право и като се повишава капацитетът на бюджета в тази сфера.
- (6) **По-добро предотвратяване и разрешаване на кризи.** Ще бъдат активизирани дейностите на ЕС за предотвратяване и решаване на кризи, опазване на мира и засилване на международната сигурност, включително подобряване на капацитета на ЕС за готовност при кризи.

Отварянето на Европа, действаща в международна рамка, основана на правила, е най-добрият начин да се използват предимствата на глобализацията, за да се постигнат растеж и работни места.

2. ИНСТРУМЕНТИ

Комисията предлага следната структура за бъдещите инструменти на ЕС за външна дейност:

2.1. Сътрудничество за развитие

Комисията предлага за основа да послужи сегашният Инструмент за сътрудничество за развитие (ИСП) по отношение на географския и тематичния му обхват. Тя предлага Европейският фонд за развитие (ЕФР), който обхваща сътрудничеството със страните от АКТЬ (Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн) и ОСТ (отвъдморските страни и

територии), да остане извън бюджета за срока на следващата многогодишна финансова рамка (МФР).

2.2. Инструмент за страните, обхванати от процеса на разширяване

Като финансов стълб на стратегията за разширяване се предлага единен интегриран инструмент за предприсъединяване, който обхваща всички аспекти на вътрешните политики и на тематичните въпроси. Целта му ще бъде да се гарантира, че страните кандидатки и потенциални кандидатки са напълно подготвени за членство. Ще бъде поставено ударение на социално-икономическото развитие, на регионалното сътрудничество, на приемането и прилагането на достиженията на правото на ЕС и на подготовката за управление на вътрешните политики след присъединяването. Инструментът ще бъде въведен чрез националните програми/програмите с няколко бенефициери, договорени с получателите, и освен това ще отразява структурните фондове, Кохезионния фонд и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), включително чрез пренасочването им върху предоставянето на обществени блага. Освен това инструментите, свързани с политическата и финансовата криза, (макрофинансова помощ, Инструмент за стабилност) ще продължат да бъдат на разположение, когато е необходимо, за страните, обхванати от процеса на разширяване.

2.3. Европейски инструмент за съседство (ЕИС)

Европейският инструмент за съседство (ЕИС) ще бъде от полза на съседните на ЕС страни, като подкрепя задълбоченото политическо сътрудничество, тясната им икономическа интеграция с ЕС и като подпомага ефективния и устойчив преход към демокрация. Сътрудничеството със съседите на ЕС ще бъде основано на принципа „повече в замяна на повече“ в съответствие със заключенията на съобщението на Комисията, озаглавено „Нов отговор на промените в съседните държави“. Чрез ЕИС ще се предостави по-голямата част от финансирането на ЕС за политиката за съседство и инструментът ще бъде допълнен от други инструменти за външна дейност, както се изисква¹⁵.

2.4. Инструмент за партньорство

Чрез тази нова програма ще се предостави подкрепа *ad hoc* за сътрудничеството с всички трети държави (развиващи се и други), като се наблегне специално на стратегическите партньори/страните с бързо растящи икономики. Чрез нея ще се финансират дейности в подкрепа на проекцията на политиките на ЕС извън Съюза чрез двустранно сътрудничество и общи подходи към предизвикателствата, чрез икономически партньорства и сътрудничество в областта на бизнеса, дейности и мрежи по публична дипломация, връзки между хората; ще се финансират също провеждането на политически дискусии и съвместни дейности с отделни страни партньори, както и насърчаването на търговията и инвестициите и сближаването в нормативната област със стратегическите партньори.

¹⁵ Русия ще продължи да се възползва от подкрепата за трансгранично и регионално сътрудничество в рамките на ЕИС.

2.5. Насърчаване на правата на човека в световен план

Европейският инструмент за демокрация и права на човека (ЕИДПЧ) ще бъде засилен и ще се съсредоточи върху две дейности. Първо, ще бъде засилена подкрепата за развитието на успешни граждански общества и на специфичната им роля като фактор за промяна и в подкрепа на правата на човека и демокрацията. Това ще включи засилен капацитет на ЕС да реагира бързо на извънредни ситуации в областта на правата на човека, както и по-силна подкрепа за международните и регионалните наблюдения и механизми за правата на човека. Второ, ще бъдат подкрепени мисиите за наблюдение на изборите и подобряването на изборните процеси.

2.6. Солидарност и помощ за населенията, претърпели природни и причинени от човека бедствия

Хуманитарната помощ и гражданската защита ще бъдат засилени и ще продължат да следват подход, основан на нуждите и на принципите.

- Чрез **Инструмента за хуманитарна помощ** ще се предостави отговор на природните и на причинените от човека бедствия въз основа на принципите на международното хуманитарно право, както и чрез използването на специализирани организации.
- Чрез **Механизма за гражданска защита** ще се отговори на природните и на причинените от човека бедствия в трети държави чрез координирането на агенциите за гражданска защита на държавите-членки на ЕС.

2.7. Предотвратяване и управление на кризи

Работата на ЕС в тази област е основана на няколко направления:

- Реагиране на кризи чрез Инструмента за стабилност (ИС), включително природни бедствия, като акцентът се поставя върху предотвратяването на конфликти, укрепването на мира и изграждането на държавността. Капацитетът в дългосрочен план на този инструмент ще предостави отговор на глобалните и трансрегионалните заплахи, като разпространението на оръжия за масово унищожение, борбата срещу тероризма и организираната престъпност, предотвратяването на незаконния трафик и т.н.
- Посрещане на краткосрочните нужди от финансиране на страните, подлежащи на програми за стабилизиране и регулиране чрез макрофинансовата помощ (МФП).
- Насърчаване на ядрената безопасност в подкрепа на международните разпоредби чрез Инструмента за сътрудничество в областта на ядрената безопасност (INSC). Целта е да се насърчи постигането на високо ниво на ядрена безопасност, защита от радиация и прилагането на ефикасни и ефективни гаранции за ядрените материали в трети държави.
- Освен това чрез бюджета на общата външна политика и политиката на сигурност ще се подкрепят дейности без военни последствия или последствия за отбраната.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Осъществяването на новите програми ще бъде **опростено** допълнително, по-конкретно — за да се постигне ефективност на помощта. В съответните случаи новите инструменти ще включат **взаимна отчетност** при разпределението и отпускането на средствата. Ще се търси увеличаването на **синергиите** в използването на външни средства за множеството цели на политиката на ЕС, например за постигане на резултати по ангажиментите на ЕС за намаляване на бедността и финансиране на мерките във връзка с изменението на климата и с биологичното разнообразие.

Ще бъде предложена също повишена **гъвкавост** в областта на външната дейност. Ще бъдат засилени бюджетните механизми извън финансовата рамка за справяне със значителни непредвидени събития (резерва за спешна помощ, инструмента за гъвкавост).

Ще бъде постигнато **опростяване** чрез по-ясно разграничение между инструментите и по-малко припокриване между тях, за да бъдат идентифицирани поотделно с ясно определени цели на политиката. Ще бъде предложено и опростяване на правилата и процедурите за осъществяване на помощта на ЕС, по-специално програмирането да води до съвместни действия с държавите-членки.

Предлага се допълнителното използване за всички инструменти на **новаторски финансови инструменти** (особено чрез механизмите за регионални инвестиции), които трябва да позволят по-голям дял безвъзмездни средства да бъдат слети със заемите, така че да се мобилизират допълнителни средства за покриване на инвестиционните нужди на страните партньори.

Смята се, че трябва да се подобри **демократичният контрол** на външната помощ. Това може да бъде постигнато чрез използването на делегирани актове в съответствие с член 290 от Договора за някои аспекти на програмите, като не само съзакондателите трябва да се поставят на равна основа, но също така да се гарантира по-голяма гъвкавост при програмирането. За ЕФР се предлага контролът да се приведе в съответствие с ИСР, като същевременно се вземат предвид специфичните характеристики на този инструмент.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Общ размер на предложения бюджет за 2014—2020 г. от който:	70 млрд. EUR
• Инструмент за сътрудничество за развитие	20,6 млрд. EUR
• Инструмент за предприсъединяване	12,5 млрд. EUR
• Европейски инструмент за съседство	16,1 млрд. EUR
• Инструмент за партньорство	1 млрд. EUR
• Инструмент за стабилност	2,5 млрд. EUR
• Европейски инструмент за демокрация и права на човека	1,4 млрд. EUR
• Обща външна политика и политика на сигурност	2,5 млрд. EUR
• Инструмент за хуманитарна помощ	6,4 млрд. EUR
• Гражданска защита и европейски капацитет за спешно реагиране	0,2 млрд. EUR
• Европейски доброволен корпус за хуманитарна помощ	0,2 млрд. EUR
• Инструмент за сътрудничество в областта на ядрената безопасност	0,56 млрд. EUR
• Макрофинансова помощ	0,6 млрд. EUR
• Гаранционен фонд за външни дейности	1,26 млрд. EUR
Резерв за спешна помощ	2,45 млрд. EUR
Общ размер на предложения бюджет по 11-ия ЕФР	30,3 млрд. EUR

БОРБА С ИЗМАМИТЕ

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Целта на политиката на ЕС за борба с измамите е да се защитават финансовите интереси на Европейския съюз чрез предотвратяване, възпиране, разследване и гарантиране на преследването на измамите, насочени срещу бюджета на ЕС. Политиката се осъществява от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), която е част от Комисията, но провежда разследвания при пълна независимост.

В качеството си на служба на Комисията OLAF ръководи описаните по-долу програми в подкрепа на политиките на Съюза за борба с измамите. Специфично направление на дейността за борба с измамите е защитата на еврото от фалшифициране на банкнотите и монетите, което е от основно значение за функционирането на единната валута.

2. ИНСТРУМЕНТИ

За координирането на дейностите на държавите-членки за борба с измамите, насочени срещу бюджета, са създадени три програми в съответствие със задължението по член 325 от ДФЕС за тясно и редовно сътрудничество.

- Чрез програмата „Херкулес II“ се насърчава дейността за борба с измамите чрез засилване на транснационалното и мултидисциплинарното сътрудничество, обучението, специализираните правни изследвания, предоставянето на други специализирани услуги за борба с измамите на органите на държавите-членки с отговорности в тази област (полиция и митнически агенции, прокуратури и т.н.), изграждането на мрежи от професионалисти, включително от присъединяващите се страни и от страните кандидатки, както и финансирането на техническо оборудване за държавите-членки. Програмата „Херкулес II“ играе специална роля за подкрепа на борбата с контрабандата на цигари.
- Чрез информационната система за борба с измамите (AFIS) се предоставя сигурна инфраструктура за обмен на информация за измамите между държавите-членки и между държавите-членки и Комисията. Тази инфраструктура позволява също съвместни митнически операции между държавите-членки и трети държави, при които се координират ресурсите на различни служби по отношение на високорискови цели от обща загриженост.
- В рамките на програмата „Перикъл“, посветена на защитата на еврото срещу фалшифициране, се предвижда обмен на персонал, помощ и програми за обучение. Борбата срещу фалшифицирането на еврото беше водена с успех в резултат на съгласуван набор от мерки, като акцентът бе поставен върху потясното сътрудничество между всички участници на национално и европейско равнище, както и върху обучението и повишаването на осведомеността.

Освен конкретната програма за разходи за борба с измамите ефективното изпълнение на ангажимента на Съюза за борба с измамите ще бъде гарантирано чрез по-голямото

съгласуване на разпоредбите за борба с измамите в целия набор от програми за разходи. Ето защо във всяко правно основание на новото поколение програми за периода 2014—2020 г. ще бъдат включени разпоредби за борба с измамите.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Оценките на предходните програми „Херкулес“ показаха, че е подоброено значително нивото на техническото оборудване, използвано от държавите-членки, че са улеснени трансграничните операции, както и качеството на доказателствата. Засилени бяха контактите между специализираните правоприлагащи служители. Основата за сътрудничество бе заздравена в резултат от правните изследвания, насочени върху конкретни проблеми, свързани с трансграничните операции за борба с измамите.

Значително се увеличи използването на **AFIS** в държавите-членки след въвеждането на нова технология през 2010 г. Планират се допълнителни подобрения, особено за улесняване на анализа на риска. Ще бъде повишен капацитетът за провеждане на съвместни митнически операции.

Програмата „Перикъл“ допринесе за сравнително ниското ниво на фалшифициране на евро банкнотите и монетите и за успешните действия за спиране на фалшификатите, още преди да влязат в обращение. „Перикъл“ е важна част от набора от мерки за защита на еврото от фалшифициране, като в рамките на програмата са проведени около 110 действия и са обучени почти 6000 служители.

Тези програми се осъществяват чрез безвъзмездни средства и обществени поръчки.

Предложението за трите програми е да се подобри сегашният подход с оглед на натрупания опит в съответствие със стратегията на Комисията за борба с измамите, като същевременно се поддържат подходящи нива на разходите.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Общ размер на предложения бюджет за 2014—2020 г. За „Херкулес“, „Перикъл“ и AFIS	150 млн. EUR
---	--------------

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И ПОТРЕБИТЕЛИ

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Политиката на Европейския съюз в областта на здравеопазването и защитата на потребителите се занимава с въпроси, които са с огромна значимост за всички европейски граждани — тяхното здраве и безопасност и наличието на голям избор от храни и потребителски стоки в рамките на ефективен и сигурен вътрешен пазар. Политиките на ЕС в тази област имат за цел овластяване на европейските потребители, защита и подобряване на здравето на европейските граждани, създаване на гаранции за това, че храните са безопасни и здравословни, защита на здравето на растенията и защита на хуманното отношение към животните и тяхното здраве.

Комисията има голямата отговорност да спомага за запазването и подобряването на здравето и състоянието на животните в Общността, и по-специално на животните, отглеждани за производство на храни, и същевременно да улеснява извършването на търговия в рамките на Общността и вноса на животни и животински продукти съгласно съответните здравни стандарти и международни задължения. По същия начин ЕС упражнява надзор върху пускането на пазара и употребата на продукти за растителна защита и определя стандарти за наблюдение и контрол на остатъчните вещества от пестициди. Той осъществява превантивни мерки за защита срещу въвеждането и разпространението в рамките на ЕС на организми, вредни за растенията или за растителните продукти. Европейският съюз осигурява и качествени условия за продажбата на семена и посадъчен материал в рамките на ЕС. Тази задача се изпълнява по-ефективно и икономично с помощта на бюджета на ЕС, отколкото с помощта на 27 отделни национални бюджета.

Подкрепата за постигане на добро здраве представлява неразделна част от целите за интелигентен и приобщаващ растеж в стратегията „Европа 2020“. Запазването на здравето и активността на хората за по-дълъг период има положителен ефект върху производителността и конкурентоспособността. Иновациите в здравеопазването спомагат за посрещане на предизвикателството, свързано с устойчивостта в сектора в контекста на демографските промени.

По същия начин политиката за защита на потребителите допринася значително за ефективността на европейската икономика, като овластява гражданите да играят пълноценна роля в рамките на единния пазар и повишава тяхната способност и увереност да закупуват стоки и услуги зад граница и особено по интернет. Тъй като 56 % от БВП на ЕС се падат на потребителските разходи, една ефективна политика по отношение на потребителите може да спомогне активно за постигането на целите на стратегията „Европа 2020“.

Програмите, финансирани като част от политиката на ЕС в областта на здравеопазването и защитата на потребителите, допринасят за благополучието на европейските граждани. Добавената стойност на програмите на ЕС в областта на здравеопазването и защитата на потребителите се крие в капацитета им за разрешаване на проблеми, с които държавите-членки поотделно не биха могли да се борят толкова ефективно. Така например действията за насърчване на трансграничното пазаруване или за реакция при големи предизвикателства, болести или пандемии, засегнали

няколко държави-членки, изискват координиран и съгласуван подход. По същия начин националните граници не са пречка за болестите по животните и растенията. Фактът, че се осигурява еднакво високо равнище на здраве при животните и на безопасност на храните в целия ЕС, позволява свободното движение на живи животни и животински продукти, което е от основно значение за функционирането на единния пазар, носи ползи за потребителите чрез предоставяне на по-голям избор и засилена конкуренция и дава възможност на производителите на храни в ЕС да се възползват от икономии от мащаба.

2. ИНСТРУМЕНТИ

Комисията предлага следните програми, които да подпомагат осъществяването на политиката на ЕС в областта на здравеопазването и защитата на потребителите:

2.1. Здравеопазване

2.1.1. Програма „Здраве за растеж“

Новата програма „Здраве за растеж“ ще бъде ориентирана към действия с ясна европейска добавена стойност в съответствие с целите на стратегия „Европа 2020“ и новите задължения съгласно законодателството. Основната цел е да се работи заедно с държавите-членки за защита на гражданите от трансгранични заплахи за здравето, да се повиши устойчивостта на здравните услуги и да се подобри здравето на населението, като същевременно се насърчават иновациите в здравния сектор. Така например програмата ще подпомага политиката в областта на здравеопазването чрез разработване на добри практики и насоки за диагностика и лечение на редки заболявания, подпомагане на европейските референтни мрежи за заболявания, разработване на добри практики и насоки за профилактика на рака и разработване на общ за ЕС подход към оценяването на здравните технологии и електронното здравеопазване. Дейностите, свързани с научните изследвания и иновациите в областта на здравеопазването, ще бъдат подпомагани в рамките на Общата стратегическа рамка за научни изследвания и иновации.

2.1.2. Здраве на животните и растенията и безопасност на храните

Програмата за здраве на животните и растенията и безопасност на храните е насочена към премахване на болестите при животните, към ветеринарния фонд за извънредни ситуации и свързаните дейности като финансирането на референтните лаборатории на ЕС, обучителни програми и банки за ваксини. Бъдещата програма ще продължи тези дейности с още по-голям акцент върху резултатите. Също така програмата ще финансира и допълнителни и много необходими действия за борба с вредителите и болестите по растенията, които се наблюдават все по-често в целия ЕС.

2.2. Потребители

Програма „Потребители“

Програма „Потребители“ ще насърчава овластяването на потребителите като основно средство за постигане на високо равнище на защита навсякъде в рамките на единния пазар. Тя ще бъде насочена към подобряване на информационния поток, предназначен за потребителите, и представителство на интересите на потребителите. Програмата ще подпомага ефективното прилагане на правилата за защита на потребителите

посредством сътрудничество между органите и организациите, които отговарят за прилагането им, информация, образование и разрешаване на спорове. Новата програма ще доразвие положителните резултати от текущата програма, като ще има известно пренасочване към нови ключови приоритети. По-конкретно, Комисията предлага увеличение на ресурсите, определени за алтернативно разрешаване на спорове и за изграждане на капацитет за предоставяне на съвети на потребителите при трансгранично пазаруване.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Бюджетът в областта на здравеопазването и защитата на потребителите се реализира посредством пряко и непряко централизирано управление. По-голямата част от бюджета в областта на храните и фуражите се реализира чрез централизирано пряко управление, по-конкретно посредством безвъзмездни помощи, изплащани на органите на държавите-членки.

През 2004 г. Комисията създаде Изпълнителната агенция за здравеопазване и въпроси, свързани с потребителите, която да управлява Програмата за обществено здравеопазване. През 2008 г. мандатът на агенцията бе разширен и обхвана осъществяването на Програмата за потребителите и на мерките за обучение в областта на безопасността на храните, финансирани от бюджета в областта на храните и фуражите. Редица други регулаторни агенции са активни в тази област: Службата на Общността за сортовете растения (CPVO), Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC), Европейският орган за безопасност на храните (EFSA) и Европейската агенция по лекарствата (EMA). CPVO изцяло се самофинансира чрез такси. ECDC и EFSA се финансират чрез ежегодни бюджетни субсидии, докато ЕМА получава бюджетна субсидия и заплащани от частния сектор такси. За осъществяването на новите програми ще бъдат използвани тези органи в съответствие с областта им на специализация.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Общ размер на предложения бюджет за 2014—2020 г. от който:	2,75 млрд. EUR
• Безопасност на храните	2,2 млрд. EUR
• Програма „Здраве за растеж“	396 млн. EUR
• Програма „Потребители“	175 млн. EUR

ВЪТРЕШНИ РАБОТИ

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Целта на политиката на Европейския съюз в областта на вътрешните работи е създаването на пространство без вътрешни граници, в което хората могат да влизат, да се придвижват, да живеят и да работят свободно, уверени, че правата им се спазват изцяло и че сигурността им е гарантирана.

ЕС има решаваща роля при преодоляването на заплахите, свързани с тежката и организираната престъпност, престъпленията в киберпространството и тероризма, както и чрез осигуряването на ефективно управление на външните граници на ЕС и предприемането на бързи ответни действия при възникващи кризи поради природни или причинени от човека бедствия. В ерата на глобализацията, когато заплахите се увеличават и все по-често надхвърлят националните граници, никоя държава-членка поотделно не е в състояние да реагира ефективно. Необходим е съгласуван и всеобхватен европейски отговор, за да се гарантира, че правоприлагащите органи могат да работят ефективно отвъд националните граници и юрисдикции.

Сътрудничеството и солидарността на равнище ЕС вече направиха възможно постигането на значителен напредък в изграждането на една по-отворена и сигурна Европа. ЕС ще се сблъсква и в бъдеще с важни предизвикателства, не на последно място в контекста на застаряващото население и намаляващата работна сила. С цел да се засили конкурентоспособността на ЕС и социалното сближаване, да се обогатят обществата ни и да се създадат възможности за всички, от решаващо значение е да има далновидна политика относно законната имиграция и интеграцията. Необходимо е да се занимаем с незаконната миграция и да се борим с трафика на хора и другите форми на съвременно робство. Същевременно ЕС трябва да продължи да проявява солидарност спрямо лицата, нуждаещи се от международна закрила. Завършването на по-сигурна и ефикасна обща европейска система за убежище, която да отразява нашите ценности, остава приоритетно.

Подкрепата със средства от бюджета на ЕС може да създаде реална добавена стойност в тази област. Финансирането от ЕС е осезаем израз на солидарността и споделянето на отговорността, които са крайно необходими, за да се реагира на общите ни предизвикателства. Така например контролът на външните граници на ЕС е основополагащо условие за свободното движение и се извършва от някои държави-членки в полза и от името на целия ЕС. Наред с това в ситуация, в която дадена държава-членка е подложена на изключителен натиск по границите си, ЕС следва да бъде в състояние да предостави достатъчна подкрепа. По същия начин тези държави-членки, които поради географското си положение са натоварени с несъразмерни разходи вследствие на миграционните потоци, следва да получат съответна финансова подкрепа от бюджета на ЕС.

Финансирането от ЕС може също да спомогне за търсенето на по-голяма ефективност чрез обединяването на ресурсите и засилването на практическото трансгранично сътрудничество между държавите-членки, от една страна, и между държавите-членки и трети държави, от друга страна. Това е особено уместно в областта на вътрешната сигурност, където финансовата подкрепа за съвместни действия като съвместните

екипи за разследване засилва сътрудничеството между полицията, митническите, граничните и съдебните органи.

Освен за подкрепа за вътрешните аспекти на политиката в областта на вътрешните работи следва да бъде предвидено и достатъчно финансиране от ЕС за укрепване на външното измерение на тази политика в пълна съгласуваност с външната дейност на ЕС. Това става например чрез осигуряване на подкрепа за изпълнението на споразуменията за обратно приемане и партньорствата за мобилност, чрез подпомагане на трети страни да развият капацитета си за наблюдение на границите или чрез осигуряване на финансиране за борбата с международните престъпни мрежи, трафика на хора и контрабандата на оръжия и наркотици.

2. ИНСТРУМЕНТИ

Комисията предлага да се опрости структурата на финансирането от ЕС в тази област, като броят на финансовите програми бъде сведен до две:

- **Фонд „Миграция и убежище“** ще подпомага действия, свързани с убежището и миграцията, интеграцията на граждани на трети страни и връщането.
- **Фонд „Вътрешна сигурност“** ще осигурява финансова помощ за инициативи в областта на външните граници и вътрешната сигурност.

И двата фонда следва да имат **доста значително външно измерение**, за да се гарантира, че ЕС разполага със средствата да следва своите приоритети в политиката в областта на вътрешните работи при взаимоотношенията с трети страни, както и да защитава интересите на ЕС. Ще бъде предоставяна финансова подкрепа, за да се осигури териториалната непрекъснатост на финансирането, което започва в ЕС и продължава в трети страни, например във връзка с презаселването на бежанци, споразуменията за обратно приемане, регионалните програми за закрила, борбата с незаконната миграция, подсилването на управлението на границите и полицейското сътрудничество например със съседни държави.

Инструментите ще предвиждат и **бърза реакция в извънредни ситуации**, като фондът/фондовете ще бъде/бъдат създаден/и така, че ЕС да може да реагира по подходящ начин в бързо променящи се ситуации.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Намаляването на броя на програмите и на съответстващите им правила за прилагане ще оптимизира процедурите и ще даде възможност на всички заинтересовани страни да разберат по-добре тези правила.

Преминаването, когато е възможно, по-скоро към споделено управление, отколкото пряко управление, ще премахне ненужното бюрократично утежняване. Прякото управление ще се запази при специфични транснационални или особено новаторски проекти и за подпомагане на недържавните субекти, както и за подпомагане на провеждането на мероприятия и извършването на проучвания. То ще се запази и при гъвкавия механизъм за реакция в извънредни ситуации и във външното измерение.

По отношение на споделено управляваните средства се предлага да се премине към система на многогодишно програмиране, насочено към постигането на резултати,

вместо да се използват годишни програми. Това ще спомогне за по-доброто съсредоточаване върху целите и резултатите, ще намали натоварването на всички заинтересовани страни и ще съкрати необходимия срок за одобрение на националните програми, като така ще се ускори отпускането на средствата.

Редица агенции подпомагат дейността на ЕС в тази област, като сред тях са Европол, Frontex, Европейската служба за подкрепа в областта на убежището, Европейския полицейски колеж, Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании и Агенцията за информационни системи. Налице е възможност и необходимост от подобряване на полезното взаимодействие и съгласуваност между дейностите на Комисията и нейните агенции с цел да се гарантира, че тези агенции ефективно подпомагат практическото сътрудничество между държавите-членки.

На мащабните ИТ системи (като ШИС II и ВИС) се пада значителен дял от бюджета в тази област. Те дават висока европейска добавена стойност. В момента тези системи се управляват от Комисията, но управлението им постепенно ще премине към бъдещата Агенция за информационни системи, която ще започне да функционира през 2012 г. Агенцията ще отговаря и за разработването и управлението на бъдещите ИТ системи в тази област.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Общ размер на предложения бюджет за 2014—2020 г. от който:	8,23 млрд. EUR
• Фонд „Миграция и убежище“	3,4 млрд. EUR
• Фонд „Вътрешна сигурност“	4,1 млрд. EUR
• ИТ системи	730 млн. EUR

ИНФРАСТРУКТУРА — МЕХАНИЗЪМ ЗА СВЪРЗВАНЕ НА ЕВРОПА

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Икономическото бъдеще на Европа изисква интелигентни, устойчиви и напълно взаимосвързани транспортни, енергийни и цифрови мрежи. Те са необходимо условие за завършване на европейския единен пазар. Те ще спомогнат и за постигането на целите за устойчив растеж на ЕС, очертани в стратегията „Европа 2020“, и на амбициозните цели „20-20-20“ на ЕС в рамките на политиката в областта на енергетиката и климата¹⁶.

Макар че се очаква пазарът да изиграе основната роля в осигуряването на необходимите инфраструктури чрез подходящи инвестиционни и ценови механизми, без подобаваща публична интервенция (включително и със средства от бюджета на ЕС) някои инвестиции в инфраструктурата няма да се осъществят или ще се забавят много след крайния срок 2020 г.

В енергийния сектор Комисията определи през 2010 г. приоритетни коридори за пренос на електроенергия (четири), природен газ (три) и нефт. Според предварителните оценки до 2020 г. са необходими около **200 млрд. EUR инвестиции за газопроводи и електроенергийни мрежи. 100 млрд. EUR от общия размер на тези инвестиции следва да се осигурят само от пазара**, докато за останалите 100 млрд. EUR ще се изисква публична намеса за осигуряване и стимулиране на необходимия частен капитал.

В транспортния сектор инфраструктурата трябва да се планира по такъв начин, че да се увеличи в максимална степен положителният ефект върху икономическия растеж и да се сведе до минимум отрицателното въздействие върху околната среда. Транспортната инфраструктура се е развила неравномерно в източната и западната част на ЕС, които трябва да се сблизят. Европа се нуждае от паневропейска „**основна мрежа**“ с коридори за превоз на стоки и пътници, която да е високо ефективна и с ниски емисии, да използва широко съществуващата инфраструктура, да попълва липсващите звена и да намалява участъците със затруднено преминаване, както и да използва по-ефективни услуги в мултимодални комбинации от различни видове транспорт. Тази основна мрежа ще бъде подпомагана от Механизма за свързване на Европа и ще бъде допълнена от всеобхватна мрежа от национални инфраструктури (които могат да бъдат подпомагани от структурните фондове на ЕС). Основната мрежа ще бъде създадена с помощта на паневропейска методика на планиране. Освен че ще поддържа съществуващите активи, всеобхватната мрежа ще се основава на сегашната Трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T) и ще обхваща съществуваща и планирана инфраструктура в държавите-членки. Стойността за развитието на инфраструктурата на ЕС, което е необходимо, за да отговори на търсенето в областта на транспорта, е оценена на над 1,5 трилиона EUR за периода 2010—2030 г. Завършването на Трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T) изисква около 500 млрд. EUR до

¹⁶ 20% намаляване на емисиите на парникови газове, дял от 20% за енергията от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в ЕС и повишаване с 20% на енергийната ефективност до 2020 г.

2020 г., от които 250 млрд. EUR са необходими за премахване на основните участъци със затруднено преминаване.

Цифровите мрежи, както физическите, така и базираните на услуги, са основни двигатели на интелигентния растеж. Съгласно Програмата в областта на цифровите технологии **всеки европейец трябва да има базов ширококолов достъп до 2013 г. и бърз и много бърз ширококолов достъп до 2020 г. През септември 2010 г. Комисията** набелязва стъпките, които тя и държавите-членки могат да предприемат, за да спомогнат за мобилизирането на инвестициите в размер на 180—270 млрд. EUR, необходими за навлизането до 2020 г. на бързия ширококолов достъп във всички домакинства. Необходима е целенасочена публична интервенция за стимулиране на частните инвестиции там, където пазарът не може да се справи сам. С модернизирането на Европа общата архитектура на цифровите услуги ще бъде в подкрепа на все по-мобилните граждани, ще спомогне за появата на цифров единен пазар, ще стимулира растежа в областта на трансграничните услуги и ще понижава разходите за трансакции на предприятията, по-специално на МСП, търсещи възможности за растеж извън националните си пазари.

2. ИНСТРУМЕНТИ

Във функцията, обединяваща всички дейности в подкрепа на икономическото, социалното и териториалното сближаване, Комисията предлага да се създаде Механизъм за свързване на Европа с цел насърчаване на завършването на „транспортната основна мрежа“, „енергийните приоритетни коридори“ и цифровата инфраструктура, които са необходими за бъдещата устойчива конкурентоспособност на ЕС. Чрез Механизма ще се подпомага инфраструктура, която е с европейско измерение и значимост за единния пазар, като подкрепата от ЕС ще бъде насочена към приоритетните мрежи, които трябва да бъдат реализирани до 2020 г. и за които действията на европейско равнище са най-оправдани. Предвид все по-голямата сложност на мрежите ефективната координация, която ще сведе до минимум разходите за всички граждани, може да бъде постигната единствено на европейско равнище.

Освен това задачата е да се създаде благоприятна за частни инвестиции среда и да се разработят инструменти, които ще бъдат привлекателни за инвеститорите, специализирани в областта на инфраструктурата. Държавите-членки и Европейският съюз трябва да установят условията за стимулиране на частните инвестиции и да увеличат собствените си усилия въпреки и точно поради настоящите финансови затруднения, с които се сблъскват всички публични органи. За най-голяма ефективност тези механизми трябва да бъдат мултисекторни и мултинационални, за да се увеличи максимално диверсификацията и по този начин да се намали рискът. Това може да се постигне само на европейско равнище и въз основа на ясно определени коридори и целенасочени области за инвестиции. Привличането на спестяванията към дългосрочни, подпомагащи растежа инвестиции ще стимулира икономиката, ще създаде трудова заетост, ще засили потреблението и ще спомогне за целите, приети от всички в рамките на стратегията „Европа 2020“.

Механизмът за свързване на Европа ще подпомага паневропейски проекти, при които с координиран и оптимизиран подход ще се намалят колективните разходи или ще се разреши въпросът с нееднаквата възвръщаемост на инвестициите. Наред с това чрез съвместното създаване на финансови инструменти Механизмът ще предостави конкретни способи за привличане на средства от частния сектор от самия ЕС и извън

него. По такъв начин проектното финансиране ще допълва и подсилва използването на средства от ЕС. Механизмът за свързване на Европа ще използва и полезните взаимодействия в областта на материалната инфраструктура (например чрез съвместно реализиране на мащабни транспортни и енергийни трансгранични връзки и чрез внедряване на интелигентни информационни технологии в транспортната и енергийната инфраструктура).

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Механизмът за инфраструктури ще разполага с единен фонд от 40 млрд. EUR за периода 2014—2020 г. В рамките на тази сума ще бъдат определени средства за енергийните, транспортните и цифровите мрежи. Механизмът ще се управлява централно от Комисията с подкрепата на изпълнителна агенция (като сегашната Изпълнителна агенция за Трансевропейската транспортна мрежа) и финансови посредници. Същинското техническо изпълнение на проектите на терен (напр. възлагане на обществени поръчки и тръжни процедури) ще се извършва от организаторите на проектите. Механизмът ще се допълва от още 10 млрд. EUR, заделени в Кохезионния фонд за свързани инвестиции в транспортната инфраструктура.

В зависимост от сектора, географското местоположение и вида на проекта ще се прилагат различни проценти на съфинансиране, като се търси баланс между необходимостта от максимално засилване на „ефекта на лоста“ и от значително ускоряване на изпълнението на проекта. Максималните проценти на съфинансиране ще се изменят въз основа на анализ на разходите и ползите за всеки проект, наличието на бюджетни средства и необходимостта от максимално засилване на „ефекта на лоста“, предизвикан с финансирането от ЕС. За трите сектора ефектът от приложимия процент на съфинансиране зависи в голяма степен от икономическия статус/развитието на съответните държави¹⁷. Що се отнася специално до енергетиката, Европейският план за икономическо възстановяване също показва, че е необходим по-висок процент на съфинансиране за стартирането на проекти, с които се повишава сигурността на доставките¹⁸.

Чрез Механизма за свързване на Европа ще се съчетават пазарни инструменти и пряка подкрепа от ЕС с цел оптимизиране на ефекта от финансирането. Силният „ефект на лоста“ на новаторските финансови инструменти (който може например да достигне чак до съотношение 1:25 при облигациите за проекти) и успешното усвояване на пряката подкрепа от ЕС (както стана по Европейския план за икономическо възстановяване или

¹⁷ При транспортните проекти процентите на съфинансиране ще варират за различните видове транспорт в зависимост от наличието на финансиране за проекта. За трансграничните проекти ще се предвиждат по-високи проценти на съфинансиране. В регионите по цел „Сближаване“ процентите на съфинансиране ще се основават на приложимите по отношение на инвестиции проценти на съфинансиране, които са предвидени в новите регламенти за Кохезионния фонд и структурните фондове.

¹⁸ Въз основа на опита по Европейския план за икономическо възстановяване е направена предварителна оценка, според която може да е необходимо да се предвиди обикновено до 30% съфинансиране, за да се вземе окончателното решение за инвестиция и да могат да стартират трудните трансгранични проекти. Ако даден проект не е жизнеспособен от търговска гледна точка, но има за цел повишаване на сигурността на доставките или прекратяване на изолацията на някои държави-членки, необходимият процент съфинансиране би могъл да е дори по-висок (до 80%).

програмата за Трансевропейската транспортна мрежа) ще допринесат значително за намаляване на риска и улесняване на достъпа до капитал, когато са нужни огромни инвестиции.

Основните нужди, свързани с приоритетните мрежи и обхващащи цяла Европа, бяха определени от Комисията съответно в преработените насоки за TEN-T (чието приемане предстои през септември 2011 г.), в пакета за енергийната инфраструктура (COM(2010) 677), приет от Европейския съвет на 4 февруари 2011 г., и в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа (COM (2010) 245).

В приложението е представен списък с предложените за финансиране връзки.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Механизъм за свързване на Европа, от който:	40 млрд. EUR
• Енергетика	9,1 млрд. EUR
• Транспорт	21,7 млрд. EUR
• ИКТ/Цифрови	9,2 млрд. EUR
Суми, заделени в Кохезионния фонд за транспортни инфраструктури	10 млрд. EUR
Общо	50 млрд. EUR

Неокончателен списък на европейските коридори за мобилност и проектите от транспортната основна мрежа

Хоризонтални приоритети

Новаторско управление и услуги	<i>Единно европейско небе — SESAR</i>
Новаторско управление и услуги	<i>Системи за управление на движението при шосейния, железопътния и вътрешния воден транспорт (ITS, ERTMS и RIS)</i>
Новаторско управление и услуги	<i>Пристанища и летища от основната мрежа</i>

Европейски коридори

Развитие на проектите за коридорите от основната мрежа TEN-T	Участъци за финансиране до 2020 г.	Вид транспорт	Основни дати
1. Балтийско-Адриатически коридор - Helsinki – Tallinn – Riga – Kaunas – Warszawa – Katowice - Gdynia – Katowice - Katowice – Ostrava – Brno – Wien - Katowice – Žilina – Bratislava – Wien - Wien – Graz – Udine (вкл. Koralm) – Venezia - Graz – Maribor – Ljubljana – Trieste / Koper – Venezia - Venezia – Bologna - Ravenna	Tallinn - Riga - Kaunas - Warszawa	Мултимодален	Завършено е предпроектното проучване, модернизирани на съществуващата линия трябва да приключи до 2015 г., работата по новата линия трябва да започне преди 2020 г.
	Мултимодална връзка Gdynia - Katowice	Мултимодален	В процес на модернизирани за скорост 160 km/h
	Katowice - Ostrava - Brno & Katowice - Žilina - Bratislava	ж.п.	В процес на модернизирани
	Ж.п. връзка Bratislava – летище Wien - Wien	ж.п.	Изгражда се връзка с летището
	Ж.п. връзка Wien - Graz - Klagenfurt (Semmering),	ж.п.	Извършват се подробни проучвания за Semmering,

	Koralm)		при Koralm в процес на строителство до 2024 г.
	Ж.п. връзка Klagenfurt - Udine (Pontebbana)	ж.п.	Предстои да бъдат внедрени системи за управление на движението
	Ж.п. връзка Graz - Maribor	ж.п.	За завършване след 2020 г.
	Ж.п. връзка Maribor - Ljubljana - Trieste	ж.п.	В процес на проучвания и частично модернизиране
	Ж.п. връзка с Koper	ж.п.	В процес на модернизиране
	Venezia – Bologna - Ravenna	ж.п.	Предстои да бъдат внедрени системи за управление на движението, модернизиране на модалната връзка

2. Коридор Warszawa – Berlin – Amsterdam - Amsterdam (Rotterdam) – Hannover – Berlin – Poznań – Warszawa			
	Мултимодална връзка Warszawa - Poznań – граница на DE	Мултимода лен	В процес на модернизация на шосеен и ж.п. път, извършват се проучвания за високоскоростна железница
	Ж.п връзка граница на PL - Berlin - Hannover - Amsterdam	ж.п.	В процес на проучвания, предстои да бъдат внедрени системи за управление на движението
	Шлюзове на Amsterdam	Вътрешен воден	В процес на проучвания

3. Средиземноморски коридор - Algeciras – Madrid – Tarragona - Valencia – Tarragona - Tarragona – Barcelona – Perpignan – Lyon – Torino – Milano - Milano – Venice - Ljubljana – Budapest – граница на UA			
	Ж.п. връзка Algeciras - Madrid	ж.п.	В процес на проучвания, работата трябва да започне преди 2015 г. и да завърши 2020 г.

Ж.п. връзка Valencia - Taragona - Barcelona	ж.п.	Изграждане 2014—2020 г.
Barcelona - Perpignan	ж.п.	В процес на изграждане, завършване до 2015 г.
Perpignan - Montpellier пряка ж.п. връзка	ж.п.	Обходен път Nîmes - Montpellier да влезе в действие през 2017 г., Montpellier - Perpignan за 2020 г.
Ж.п. връзка Lyon - Torino	ж.п.	Работата да завърши през 2025 г.
Milano - Brescia	ж.п.	В процес на модернизиране
Brescia - Venezia - Trieste	ж.п.	Работата по няколко участъка предстои да започне преди 2014 г.
Trieste - Divača	ж.п.	В процес на проучвания и частично модернизиране
Maribor - Budapest - Záhony	ж.п.	В процес на изграждане

4. Коридор Hamburg – Rostock – Constanta – Бургас – Piraeus – Lefkosia - Hamburg – Berlin - Rostock – Berlin - Berlin – Praha – Brno – Bratislava – Budapest - Arad - Arad – București – Constanța - Arad – Timișoara – София – Бургас - София – Thessaloniki – Piraeus – Lefkosia			
	Hamburg - Berlin & Rostock – Berlin - Dresden		Предстои да бъдат внедрени системи за управление на движението
	Dresden - Praha		Предстои да бъдат внедрени системи за управление на движението, извършват се проучвания за високоскоростна железница
	Шлюзове на Děčín	Вътрешен воден	В процес на проучвания
Мултимодална връзка Bratislava - Budapest (вкл. околоръстно на Budapest)	Мултимода лен	В процес на изграждане	

	Мултимодална връзка Budapest - București – Constanța, Arad - Timișoara - Calafat	Мултимода лен	Модернизацията в HU почти завършена, продължава в RO
	Мултимодална връзка Calafat - София - Бургас София - Thessaloniki	Мултимода лен	В процес на проучвания за Calafat – София - Thessaloniki, в процес на модернизация София - Бургас
	Инвестиции в пристанища и мултимодални връзки в СУ	Мултимода лен	Предстои да бъдат внедрени системи за управление на движението, модернизиране на модалната връзка

5. Коридор Helsinki – Valletta - Helsinki – Turku – Stockholm – Malmö – København – Hamburg (вкл. Fehmarn) - Hamburg – Hannover – Nurnberg – München – Verona (вкл. планински тунел Brenner) – Bologna – Roma – Napoli – Bari – Valletta			
	Helsinki - Turku	Мултимода лен	В процес на изграждане
	Stockholm - Malmö (Северен триъгълник)	Мултимода лен	В процес на изграждане
	Само Fehmarn	Мултимода лен	В процес на проучвания, изграждане на Fehmarn между 2014 г. и 2020 г.
	Мултимодална връзка København - Hamburg през Fehmarn: пътища за достъп	Мултимода лен	Пътища за достъп DK да бъдат завършени до 2020 г., пътища за достъп Германия да бъдат завършени на 2 етапа (2020—2027 г.)
	Ж.п. участъци със затруднено преминаване между Hamburg и München	ж.п.	Очаква се завършване около 2017 г.
	München - Wörgl: достъп до планински тунел Brenner и трансграничен участък	ж.п.	Стартирали са проучвания
	Планински тунел Brenner	ж.п.	Изграждане на основния тунел 2010—2024 г.
	Пътища за достъп от планински тунел	ж.п.	В процес на проучвания

	Brenner до Verona		
	Verona - Bologna - Roma - Napoli	ж.п.	модернизиране на модалната връзка
	Napoli - Bari - Valletta	ж.п.	В процес на проучвания
	Инвестиции в пристанища и мултимодални връзки в МТ	Мултимода лен	Предстои да бъдат внедрени системи за управление на движението, модернизиране на модалната връзка

6. Коридор Genova – Rotterdam - Genova – Milano/Novara – Basel – Mannheim – Köln - Köln– Düsseldorf – Rotterdam - Köln– Liège – Bruxelles/Brussel– Zeebrugge			
	Terzovalico - Milano/Novara - Genova	ж.п.	В процес на проучвания и изграждане
	Ж.п. връзка Karlsruhe - Basel	ж.п.	Изграждането трябва да завърши до края на 2020 г.
	Ж.п. връзка Frankfurt - Mannheim	ж.п.	В процес на проучвания
	Ж.п. връзка Rotterdam - Oberhausen	ж.п.	Работата да завърши до 2017 г.
	Морски шлюзове в Zeebrugge	Морски	В процес на проучвания

7. Атлантически коридор - Sines / Lisboa – Madrid - Valladolid - Lisboa - Aveiro - Oporto - Aveiro – Valladolid – Vitoria - Bordeaux – Paris			
	Високоскоростна железница Sines/Lisboa - Madrid	ж.п.	В процес на проучвания и изграждане, модернизиране на модалната връзка
	Високоскоростна железница Porto - Lisboa	ж.п.	В процес на проучвания
	Ж.п. връзка Aveiro - ES	ж.п.	В процес на трансгранично изграждане
	Ж.п. връзка Bergara - San Sebastián - Bayonne	ж.п.	Очаква се завършване в ES до 2016 г., във FR до 2020 г.
	Bayonne - Bordeaux	ж.п.	В процес на обществено обсъждане

<p>8. Коридор Dublin – London – Paris – Brussel/Bruxelles</p> <ul style="list-style-type: none"> - Belfast – Dublin - Dublin – Holyhead - Holyhead – Birmingham – London – Lille – Brussel/Bruxelles - Lille – Paris (вкл. канал Seine – Escaut) 			
	Ж.п. връзка Dublin - Belfast	ж.п.	В процес на изграждане до 2018 г.
	Мултимодални връзки в Англия (вкл. високоскоростна линия 2)	Мултимодален	За завършване до 2025 г.
	Канал Seine - Escaut	Вътрешен воден	Завършен проект, започната процедура за състезателен диалог, цялостно завършване до 2018 г.
	Модернизиране на водни пътища във Wallonia	Вътрешен воден	В процес на проучвания

<p>9. Коридор Antwerp – Lyon – Basel</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rotterdam – Antwerp – Brussel/Bruxelles – Luxembourg - Luxembourg – Dijon – Lyon - Luxembourg – Strasbourg – Basel 			
	Модернизиране на Maas	Вътрешен воден	За завършване до 2015 г.
	Модернизиране на шлюзове в Terneuzen	Вътрешен воден	В процес на проучвания
	Морски шлюзове в Antwerp	Морски	В процес на проучвания
	Eurocaprail	ж.п.	В процес на изграждане
	Ж.п. връзки Luxembourg Dijon Lyon (TGV Rhin - Rhône)	ж.п.	В процес на проучвания
	Канал Saône - Moselle	Вътрешен воден	В процес на проучвания
	Strasbourg - Mulhouse -	Мултимодален	В процес на проучвания и

	Basel	лен	модернизирани
--	-------	-----	---------------

10. Коридор Seine – Danube - Le Havre – Paris – Strasbourg – Stuttgart – München – Wien			
	Високоскоростна връзка Le Havre - Paris	ж.п.	В процес на проучвания
	Ж.п. връзка - Paris Strasbourg: втора фаза LGV Est	ж.п.	За завършване до 2016 г.
	Ж.п. връзка Strasbourg - Kehl Appenweier	ж.п.	За завършване до 2016 г.
	Karlsruhe - Stuttgart - München	ж.п.	В процес на проучвания и изграждане
	Ж.п. връзка München - Salzburg	ж.п.	В процес на проучвания и изграждане
	Ж.п. връзка Wels - Wien	ж.п.	Очаква се завършване до 2017 г.
	Модернизирани на Дунав	Вътрешен воден	В процес на проучвания и изграждане

Други участъци от основната мрежа

Трансграничен	Ж.п. връзка София - Пловдив - Istanbul	ж.п.	В процес на модернизирани
Трансграничен	Ж.п. връзка София - Bucureşti през Русе	Шосеен	В процес на проучвания
Трансграничен	Шосейна и ж.п. връзка София до Skopje	Мултимода лен	В процес на проучвания
Трансграничен	Шосейна и ж.п. връзка Timișoara - Belgrade	Мултимода лен	В процес на проучвания
Трансграничен	Ж.п. връзка Nürnberg - Praha	ж.п.	В процес на проучвания и изграждане
Трансграничен	Шосейна и ж.п. връзка Wrocław - Dresden	Мултимода лен	В процес на модернизирани
Трансграничен	Мултимодална връзка Nürnberg - Linz	Мултимода лен	В процес на изграждане
Участък със затруднено преминаване	Ж.п. мрежа Северозападна Испания и Португалия	ж.п.	В процес на изграждане
Участък със затруднено преминаване	Ж.п. връзка Frankfurt - Fulda - Erfurt - Berlin	ж.п.	В процес на проучвания
Участък със затруднено преминаване	Halle - Leipzig -	ж.п.	В процес на изграждане, за

преминаване	Nürnberg		завършване до 2017 г.
Участък със затруднено преминаване	Високоскоростна ж.п. линия Provence - Côte d'Azur	ж.п.	В процес на проучвания
Участък със затруднено преминаване	Железница Egnathia (EL)	ж.п.	В процес на проучвания
Участък със затруднено преминаване	Вътрешни водни пътища Dunkerque - Lille	Вътрешен воден	В процес на проучвания
Участък със затруднено преминаване	Паралелна високоскоростна ж.п. линия Paris- Lyon	ж.п.	В процес на предварителни проучвания
Други участъци от основната мрежа	Високоскоростни ж.п. връзки от основната мрежа между Zaragoza - Pamplona - Logrono, Valladolid - La Coruña	ж.п.	В процес на частично изграждане
Други участъци от основната мрежа	Ж.п. връзка Shannon - Cork - Dublin	ж.п.	В процес на проучвания
Други участъци от основната мрежа	Подобрения на ж.п. инфраструктурата и високоскоростна ж.п. връзка между най-важните градове в PL (вкл. Warszawa, Łódź, Wrocław, Poznań, Kraków)	ж.п.	В процес на проучвания
Други участъци от основната мрежа	Ж.п. връзка до Wilhelmshaven и Bremerhaven	ж.п.	В процес на проучвания

Неокончателен списък на приоритетните енергийни коридори

Хоризонтални приоритети

Внедряване на интелигентни електроенергийни мрежи	<i>Инвестиции в широкомащабни проекти за балансиране на търсенето и предлагането чрез използване на интелигентни електроенергийни решения при електроенергийни мрежи за високо и средно напрежение в обширни трансгранични райони със значително генериране на електроенергия при променливи товари</i>
--	---

Европейски електроенергийни коридори

	Цел, която трябва да се постигне до 2020 г.	Засегнати държави	Основни етапи в краткосрочен план
1. Разположена в морето електроенергийна мрежа в северните морета	Интегрирана, разположена в морето електроенергийна мрежа в северните морета, свързваща планираните възобновяеми източници на енергия с мощност 40 GW и преноса ѝ до центрите на потребление	BE, DE, DK, FR, IE, LU, NL, SE, UK (NO)	- Оптимални мрежови решения чрез подводни радиални връзки или връзки с мрежови възел (hub connections) с брега и T-връзки с интерконектори в Северно море, Ирландско море и района на Ламанша
			- подсилване на наземните електроенергийни мрежи за осигуряване на пренос на електроенергия до основните центрове на потребление в страните по бреговете на северните морета
			- по-голям достъп до хидроелектрически мощности и други мощности за съхранение с цел резерв и балансиране
2. Електроенергийни междусистемни връзки в Югозападна Европа	Междусистемни връзки в Югозападния регион между държави-членки на ЕС и с трети страни от Средиземноморието	ES, FR, IT, MT, PT (CH, държави от Северна	- междусистемни връзки между Иберийския п-в и Франция - връзки в посока към Централна Европа

		Африка)	- междусистемни връзки между Италия/Испания и страните от Северна Африка с оглед на техния дългосрочен потенциал за възобновяеми източници на енергия
			- адекватно свързване на Малта с Италия

3. Електроенергийни връзки в Централна Източна и Югоизточна Европа	Подсилена регионална електроенергийна мрежа за пренос на енергия в посоки север—юг и изток—запад, за да се завърши вътрешният пазар и да се интегрира електроенергията от възобновяеми източници, както чрез мултисистемни връзки, така и чрез вътрешни линии	AT, BG, CZ, DE, GR, HU, IT, PL, RO, SI, SK (AL, BA, FYROM, HR, ME, SP)	- подсилване на вътрешните мрежи на Полша, Чешката република, Румъния, Словакия, Хърватия и България, а така също на Австрия и Германия в посока север—юг
			- нови междусистемни връзки между Германия и Полша, Словакия и Унгария
			- увеличаване на преносния капацитет между Румъния, България и Гърция, включително с държавите, които са страни по Договора за Енергийната общност
			- връзки между Италия и държавите от Енергийната общност (по-специално Черна гора, но също и Албания и Хърватия)

4. План за взаимосвързване на Балтийския енергиен пазар в областта на електроенергетиката (BEMIP)	Прекратяване на изолираността на трите балтийски държави и увеличаване на независимостта на системите им от руската електроенергийна мрежа. В дългосрочен план — синхронизирано свързване с европейската континентална система, обхваната от Европейската мрежа	DE, DK, EE, FI, LT, LV, PL, SE (NO)	- електроенергийни връзки на трите балтийски държави с Швеция, Финландия и Полша
			- съответно подсилване на вътрешната мрежа на балтийските държави, особено в Латвия
			- допълнителни междусистемни връзки между Латвия и Естония в процеса на постигане на независимост на системата

	на операторите на преносни системи за електроенергия (ENTSO-E)		- подобряване на полската мрежа в североизточната част на страната, а така също допълнителен трансграничен капацитет между Полша и Литва с цел подготовка за синхронизирано свързване
--	--	--	---

Европейски газопреносни коридори

5. Южен газопреносен коридор	Отваряне на четвърти коридор за доставки на газ за ЕС, чрез който Европа да има достъп до доставки на газ от Каспийско море и Близкия изток (90,6 трилиона кубични метра доказани запаси)	Пряко: IT, EL, BG, RO, AT, HU Непряко: DE, CZ, PL, FR (AL, BA, FYROM, HR, ME, SP; Грузия, Ирак, Турция, страните от Каспийския регион)	- тръбопроводи, които да позволят директно свързване на територията на ЕС с газовите находища в региона на Каспийско море и Близкия изток
			- разглеждат се множество възможности и варианти за тръбопроводи, включително отделен тръбопровод през територията на Турция и тръбопроводи по морското дъно в Каспийско море и Черно море (Туркменистан—Азербайджан и Грузия—ЕС)

6. Газопреносен коридор Север—Юг в Западна Европа	Нови междусистемни връзки по оста Север—Юг в Западна Европа с цел по-доброто свързване на Средиземноморската област със Северозападния газов регион, с което се осигурява допълнително диверсифициране на доставките за Италия и Испания и на условията на конкуренция в областта, като се предоставя достъп до доставки от Африка, Норвегия и Русия и се увеличава гъвкавостта на цялата газопреносна мрежа на ЕС	BE, CY, DE, ES, FR, IE, IT, LU, MT, NL, PT, UK (държавите от Северна Африка)	- допълнителен капацитет за междусистемни връзки между Иберийския полуостров и Франция и отстраняване на вътрешните слабости
			- допълнителен капацитет за междусистемни връзки между Северна Италия и Австрия и Южна Италия и Северна Африка
			- подходящи решения за тръбопровода за втечен/сгъстен природен газ в Кипър и Малта
			- допълнителна инфраструктура с цел увеличаване на капацитета в Обединеното кралство и Ирландия (напр. съхранение/втечен)

			природен газ)
--	--	--	---------------

<p>7. Връзки Север—Юг в газопреносната мрежа в Централна, Източна и Югоизточна Европа</p>	<p>Връзки в газопреносната мрежа между региона на Балтийско море и Адриатическо и Егейско море до Черно море с цел увеличаване на сигурността на доставките и диверсифициране на източниците за доставка в региона. Следващата стъпка в този процес на интеграция включва присъединяването към него на държавите, които са страни по Договора за Енергийната общност, посредством подходящ капацитет за междусистемни връзки</p>	<p>BG, HU, CZ, PL, RO, SK, AT, GR, SI (HR, държавите страни по Договора за Енергийната общност)</p>	<p>- връзки Север—Юг в държавите и между тях, по-специално модернизиране на тръбопроводите или нови тръбопроводи в Полша, България и Румъния, междусистемни връзки Полша—Словакия и Словакия—Унгария.</p> <p>- увеличен трансграничен капацитет или осигуряване на двупосочен поток между Полша и Чешката република, Полша и Германия, Румъния и Унгария.</p> <p>- нова инфраструктура за внос на газ от нови източници и свързването им с регионалната газопреосна мрежа в Северна и Южна Европа посредством нови тръбопроводи и терминали за втечен природен газ в Полша, Хърватия и Румъния, обслужващи по-широк район</p>
--	--	--	---

<p>8. План за взаимосвързване на Балтийския енергиен пазар в областта на природния газ (BEMIP)</p>	<p>Прекратяване на изолираността на трите балтийски държави и Финландия, прекратяване на зависимостта от един единствен доставчик и увеличаване на сигурността на доставките в целия Балтийски регион посредством увеличената диверсифицираност на</p>	<p>DK, EE, FI, LT, LV, PL, SE, DE (NO)</p>	<p>- интерконектори, свързващи Финландия и Естония, Полша и Литва и регионалния терминал за втечен природен газ в източната част на Балтийския регион</p> <p>- вътрешно модернизиране на системата с цел постигането на достатъчен капацитет, за да се позволи свободен газов поток във всички посоки</p>
---	--	---	---

	<p>доставките от Норвегия</p>	<p>- относно западната част на Балтийския регион: допълнителни възможности за междусистемни връзки между норвежката и датската система, междусистемна връзка между Полша и Дания и увеличаване на капацитета за двупосочен поток между Германия и Дания</p>
--	-----------------------------------	---

Неокончателен списък на целевите широколентови области и на европейските коридори на инфраструктурите на цифровите услуги

Хоризонтални приоритети

Новаторско управление и услуги	Очертаването на общоевропейска широколентова инфраструктура ще развие текущото подробно физическо проучване и документиране на съответните обекти, анализа на правата на преминаване, оценките на потенциала за модернизиране на съществуващите съоръжения и т.н.
Новаторско управление и услуги	Мерки за техническа помощ, включително планиране на проекти и на инвестиции и предпроектни проучвания, в подкрепа на инвестиционните мерки и финансовите инструменти.

Целеви области за развитие на широколентовия достъп

Развитие на проектите за приоритетните целеви области за развитие на широколентовия достъп	Описание на целевите области за финансиране до 2020 г.	Значение/Основни дати
<p>1. Разработване на диверсифициран в географски план портфейл от проекти за широколентов достъп, които допринасят за целите, определени в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа</p>	<p>Диверсифициран в географски план портфейл от проекти за широколентов достъп, отговарящ на целевите области за развитие на широколентовия достъп, които се определят предимно като крайградските райони, за които предприятията по портфейла ще се възползват от достъп до специално предназначени финансови инструменти, стимулирани и/или подпомогнати чрез кредити от финансов принос от 1 млрд. EUR от бюджета на ЕС.</p> <p>Вероятно е финансовият принос да привлече други средства от публичния или частния сектор, които биха могли да подкрепят брутната инвестиция в широколентов достъп от 6 млрд. EUR—15 млрд. EUR в зависимост от финансовите нужди и рисковите профили на съответните инвестиции.</p> <p>По време на първата вълна от проекти за целевите области за развитие на широколентовия достъп е вероятно установените телекомуникационни предприятия (пазарни титуляри или оператори) да инвестират в области, в които е налице силен натиск от страна на кабелните оператори.</p> <p>Очаква се други предприятия за комунални услуги (водоснабдяване, канализация, електричество) да</p>	<p>По-високите скорости в резултат на широколентовите мрежи водят до значителни икономически и социални ползи. Незабавен ефект върху заетостта, свързан с изграждането и осъществяването на високоскоростна широколентова инфраструктура.</p> <p>Засилената и подобрена ефективност на разходите за услуги, основани на ИКТ (напр. интелигентни мрежи, електронно правителство, ползи за потребителите по отношение на предоставянето на здравни услуги), ще доведе до преки отражения в средносрочен план.</p> <p>Изследване на ОИСП показва, че увеличаването на степента на навлизане на широколентовите услуги с 5 процентни пункта води до по-висок с 0,07 процентни пункта растеж на производителността на труда. В дългосрочен план ще има трайни отражения върху БВП.</p>

	<p>инвестират в пасивни широколентови мрежи самостоятелно или в партньорство с оператори.</p> <p>Няколко оператори (често извършващи дейност на пазарите на фиксирана и мобилна връзка) могат да обединят силите си, за да изградят ново поколение от инфраструктури. Партньорствата са по същество по-рисковани от простото вземане на заем.</p>
--	---

Европейски коридори на цифровите инфраструктури

Развитие на проектите за приоритетните инфраструктури	Описание на обслужващата инфраструктура за финансиране до 2020 г.	Значение/Основни дати
<p>1. Позволяване на достъпа до цифровите ресурси на културното наследство на Европа (<i>Europeana</i>)</p>	<p>Обслужваща инфраструктура за проучване на цифровите ресурси на европейските музеи, библиотеки, архиви и аудио-визуални колекции.</p> <p>Тази инфраструктура трябва да предостави единен и лесен за използване достъп до европейското културно съдържание онлайн и ще превърне културните ресурси на Европа в дълготраен актив за цифровата икономика, ще бъде съчетана с инфраструктура със специализирани права и ще служи за платформа за креативните сектори и за новаторското повторно използване на културен материал.</p> <p>Тя се основава на Europeana и обхваща неизползвани преди това колекции във всички държави-членки.</p>	<p>Europeana насърчава достъпа до знания, културното многообразие и творческото съдържание и има за цел да улесни цифровизацията и разпространението на произведения на културата в Европа. Засилването на Europeana беше одобрено в заключенията на Съвета от май 2010 г.</p> <p>Културните и креативните сектори са едни от най-динамичните сектори в Европа и представляват 3,3 % от общия БВП на ЕС и 3 % от работните места. Силното културното наследство на Европа осигурява солидна основа за сектора на съдържанието.</p> <p>През 2016 г. трябва да са на разположение всички шедьоври, които са публично достояние. От 2016 г. нататък съдържанието и услугите трябва да се разширят допълнително.</p>
<p>2. Оперативно съвместима сигурна електронна идентификация и установяване на автентичността в цяла Европа</p>	<p>Обслужваща инфраструктура, за да могат гражданите и предприятията да имат достъп до дигитални услуги във всяка държава-членки, в която живеят или пътуват, като използват електронна идентификация (eID), включително установяване на автентичността в цяла Европа.</p>	<p>Редица други обслужващи инфраструктури ще зависят от разгръщането на трансгранична eID обслужваща инфраструктура, като обслужването на едно гише от Директивата за услугите, обмена на данни за</p>

	Услуги на електронно идентифициране и установяване на автентичността, които са разширени, така че да обхванат всички държави-членки, участващи в тази обслужваща инфраструктура, и интегрирани в допълнителни услуги от по-високо равнище (електронни обществени поръчки, бизнес мобилност, електронен обмен на съдебна информация).	съдимостта, на данни за здравето на пациентите и т.н. До 2014 г. трябва да бъдат провеждани действия за илюстриране на услугата в действия в ограничена среда. Пълните действия следва да започнат от 2014 г.
--	--	--

3. Оперативно съвместими трансгранични електронни услуги за обществени поръчки	<p>Обслужваща инфраструктура, която позволява на всяко предприятие в ЕС да отговаря на европейски обществени поръчки от всяка държава-членка, като обхваща дейности по електронни обществени поръчки преди и след възлагането на договор.</p> <p>Обхваща всички държави-членки и включва дейности, като виртуални папки на предприятия, електронни каталози, електронни поръчки и електронни фактури.</p>	<p>Електронните обществени поръчки разширяват пазара за предприятията и публичните администрации и повишават конкуренцията в наддаването, което потенциално води до годишни икономии от 1 % до 2 % от общия пазар на обществените поръчки на стойност 2 000 млрд. EUR чрез използването на по-ефективни и конкурентни процедури за обществени поръчки.</p> <p>От 2014 г. нататък обслужващата инфраструктура ще бъде разширена, така че да обхване всички държави-членки, въз основа на Бялата книга за това как да се свърже капацитетът на електронните обществени поръчки в единния пазар.</p>
---	---	---

4. Електронни процедури за започване на бизнес в друга европейска страна (в контекста на Директивата за услугите)	<p>Обслужваща инфраструктура, насочена към доставчици на услуги, желаещи да предлагат професионални услуги извън страната си.</p> <p>Тя има за цел да осигури безпроблемни трансгранични електронни процедури за започване на бизнес в друга европейска страна, за да решат по електронен път всички необходими трансгранични административни процедури чрез единичните звена за контакт в контекста на Директивата за услугите.</p>	<p>Взаимно съвместима обслужваща инфраструктура, включена в директивата за услугите.</p> <p>Действията, насочени към премахване на административните пречки, с които се сблъскват европейските предприятия, когато предлагат своите услуги в чужбина, ще продължат до 2014 г. в ограничена среда. Пълните действия следва да започнат от 2014 г. нататък, като ще обхванат всички държави-членки.</p>
--	--	---

<p>5. Взаимно съвместима електронна подкрепа за здравна помощ навсякъде в ЕС</p>	<p>Обслужваща инфраструктура, имаща за цел свързването на здравните заведения и преодоляването на езиковите, административните и техническите пречки за решенията на електронното здравеопазване.</p> <p>Услугите ще включват обмен на обобщени данни за пациента и на електронни рецепти в Европа и подкрепа за трансграничното разгръщане на телемедицински услуги.</p>	<p>Инфраструктурата ще допринесе за осъществяването на механизма за изпълнение на електронното здравеопазване по член 14 от Директивата за правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване чрез приемане на общи набори от правила за семантиката на здравните досиета и процедури.</p> <p>До 2015 г. трябва да бъдат провеждани действия за привеждане в действие на услугата в ограничена среда. Пълните действия следва да започнат от 2015 г.</p>
---	---	--

<p>6. Data.eu</p>	<p>Обслужваща инфраструктура, която да обедини в единна точка на достъп данните, произведени от публичните органи в държавите-членки на национално, регионално или местно равнище и от европейските институции, като данните се използват и преизползват в различните приложения.</p> <p>Порталът data.eu ще предостави търсене/достъп до базите данни на всички езици, използвани от публичните органи в държавите-членки, за търсене и визуализация. Той предоставя отворени инструменти, за да могат всички да си взаимодействат с инфраструктурата (търсене на данни, събиране на статистически данни, сваляне на данни) за развитие на нови предприятия.</p>	<p>Информацията от публичния сектор (ИПС) е не само основен източник на данни, но е и важно средство за създаването на новаторски услуги (услуги въз основа на местоположението, финансови услуги, маркетинг и наблюдение на околната среда). Според изчисленията стойността на световния пазар на географска информация като сектор на ИПС възлиза на 5,3 млрд. EUR през 2009 г.</p> <p>В ход е пилотната фаза на портала в ограничена среда. Прогресивно ще се внедрява общоевропейска отворена инфраструктура за данни, която постепенно ще обхване всички публични администрации в Европейския съюз от 2014 г. нататък.</p>
--------------------------	---	---

<p>7. По-безопасен интернет за децата</p>	<p>Обслужваща инфраструктура за по-добра защита на младите интернет ползватели. Тя ще предложи платформа за целия ЕС за информационни системи и софтуерни приложения за споделяне на ресурси.</p>	<p>Тази инфраструктура спомага за постигането на целите на Комисията за защита на децата в интернет средата, определени в Програмата в областта на цифровите технологии за</p>
--	---	--

	<p>Свързани в мрежа центрове за по-безопасен интернет ще предоставят учебно съдържание, информация за онлайн безопасността, средства за повишаване осведомеността на обществеността и интегрирани технологии за достъп до средства за родителски контрол, за проверка на минималната възраст, за рейтинг в съответствие с кодексите на поведение на предприятията (напр. онлайн игри), за внедряване на новаторски средства за създаване на съдържание и за оперативно съвместими бели списъци за ускоряване развитието на безопасна интернет среда за най-малките деца и за насърчаване достъпа до подходящо за възрастта качествено съдържание.</p>	<p>Европа.</p> <p>Осъществяване и внедряване на платформа и средства за различните компонентни услуги от 2014 г. нататък. Интегриране и широко приложение от 2018 г. нататък.</p>
--	---	---

<p>8. Многоезични услуги</p>	<p>Обслужваща инфраструктура, която предоставя на електронния бизнес (предприятията за електронна търговия) неограничен достъп до многоезични градивни елементи за многократна употреба на основата на онлайн превод, интерактивни услуги с говор и търсачка на многоезично съдържание.</p> <p>Инфраструктурата поддържа и предоставя достъп с добавена стойност до ресурси от данни за езиците на ЕС (напр. преведени материали, многоезични корпуси, лексикални и терминологични банки данни), свързаните с тях метаданни, приложения и стандарти, и позволява обединяването, споделянето и търгуването на езикови ресурси (както данни, така и приложения), произхождащи както от публичния, така и от частния сектор.</p>	<p>Преодоляването на езиковите бариери подпомага да се установи един гладко функциониращ и ефективен трансграничен цифров единен пазар.</p> <p>Според проучване от 2009 г. стойността на езиковата индустрия в ЕС през 2008 г. възлиза на 8,4 млрд. EUR, в това число писмени и устни преводи, локализация на софтуер, разработване на приложения за езикови технологии, консултантска дейност и обучение, като се изчислява, че през следващите няколко години годишният ръст в сектора ще бъде минимум 10 %.</p> <p>Изграждането на инфраструктурата би трябвало да започне със свързването и разширяването на съществуващите инициативи (напр. TAUS, ELRA, LDC, мрежи на ЕС като META-NET) и широко приложение от 2016 г. нататък.</p>
------------------------------	---	---

<p>9. Трансевропейски фундамент за публичния сектор („средна миля“)</p>	<p>Обслужваща инфраструктура, която да свърже основни услуги на публичния сектор в общоевропейска фундаментална супер високоскоростна мрежа, на базата на която да се предоставят услуги от по-високо ниво и да се изградят изчислителни облаци за трансевропейски обществени услуги. По този начин търсенето ще бъде обединявано в една точка, което ще доведе до по-бързо намаляване на разходите и натрупване на критична маса в предоставянето на услуги.</p>	<p>Основните заинтересовани страни са публичните органи, предлагащи услуга, която би имала полза от високоскоростна мрежа (напр. здравни услуги, хранилища за обществени данни, статистически служби, агенции за наблюдение на околната среда, гражданската защита, културните институции).</p> <p>Като се постави началото на такава общеевропейска услуга през 2014 г., тя може да получи широко приложение в рамките на 2—4 години. Нейният втори етап ще се съсредоточи върху конкретни пропуски в някои географски и/или тематични области. Отправната точка за тази трансевропейска обслужваща инфраструктура е мрежата sTESTA.</p>
--	--	---

НОВАТОРСКИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Използването на **новаторски финансови инструменти** представлява алтернатива на традиционното финансиране чрез безвъзмездна помощ, което се свързва с бюджета на ЕС, и може да осигури важен нов поток от средства за стратегическите инвестиции. Основното преимущество на новаторските финансови инструменти се състои в това, че те създават мултиплициращ ефект за бюджета на ЕС, като способстват за привличане на други публични и частни средства за финансиране на проекти от интерес за ЕС.

При проекти с търговски потенциал средствата от ЕС могат да се използват в партньорство с частния и банковия сектор, особено по линия на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), за да се съдейства за преодоляване на пазарните недостатъци при финансирането на проекти и дейности от стратегически интерес за ЕС и неговите граждани.

Налице е потенциал за по-застъпено използване на тези инструменти в подкрепа на широк кръг от политики. От повече от десет години насам в бюджета на ЕС се използват финансови инструменти като гаранции и дялови инвестиции за МСП. В текущата финансова рамка бяха въведени ново поколение финансови инструменти в сътрудничество с ЕИБ, като например Механизмът за финансиране с поделение на риска (RSFF) по Седма рамкова програма за НИРД или Инструментът за гарантиране на заеми (LGTT) за проектите във връзка с Трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T). За дейностите извън рамките на ЕС бе създаден Световният фонд за енергийна ефективност и възобновяема енергия, който да осигурява дялови инвестиции в развиващите се страни. В областта на структурните фондове бяха създадени финансови инструменти за подпомагане на предприятията, градското развитие и енергийната ефективност посредством револвиращи фондове.

Тези инструменти имаха успех, но бяха разработени експериментално. Затова като част от бъдещата финансова рамка Комисията предлага въвеждането на по-оптимизиран и стандартизиран подход към използването на новаторските финансови инструменти, за да се гарантира, че средствата от ЕС се оползотворяват по най-ефективен начин за подпомагане на политиките на ЕС.

2. ИНСТРУМЕНТИ

Предлага се рационализиране на съществуващите финансови инструменти с цел създаване на общи правила относно капиталовите и дълговите инструменти, за да има цялостна концепция за използването на финансовите инструменти на равнище ЕС и на национално/регионално равнище. Те ще оптимизират отношенията с финансиращите партньори, в частност ЕИБ и международните финансови институции. Те ще осигурят прозрачност за пазарите във връзка с намесата на ЕС чрез капиталови и дългови инструменти и така ще се гарантира, че интервенциите на ЕС са по-видими.

Комисията предлага нов вид инструмент — **инициативата за европейски облигации за проекти**, която ще се използва като способ за осигуряване на инвестиционни

средства за инфраструктурни проекти от основен, стратегически европейски интерес. Ще се използват средства от бюджета на ЕС за подкрепа на проекти чрез повишаване на кредитния им рейтинг, като по този начин се привлече финансиране от ЕИБ, други финансови институции и частни инвеститори на капиталовия пазар. Финансовите инструменти не са свързани с повече риск от безвъзмездната помощ, тъй като рискът за бюджета на ЕС при всички случаи е строго ограничен до размера на средствата от бюджета. Бюджетът на ЕС не може да отчита дефицит.

В процес на изработване в областта на външната политика е специална платформа на ЕС за външно сътрудничество и развитие, в която се съчетават съответните преимущества на Комисията, държавите-членки и европейските финансови институции за двустранно и многостранно сътрудничество (и по-специално ЕИБ), които функционират в областта на външното сътрудничество и развитието. Платформата ще спомогне за повече съгласуваност, резултатност, ефикасност и видимост на резултатите на ниво ЕС в областта на външното финансиране, като в същото време ще се отчитат спецификите на външните партньори на ЕС.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Финансовите инструменти ще бъдат част от бюджетните интервенции на ЕС в най-различни области на политиките, и по-конкретно тези, които имат следните цели:

- (1) Засилване на капацитета на частния сектор за постигане на растеж, разкриване на работни места и/или иновации: подкрепа за стартиране на бизнес, МСП, дружества със средна капитализация, микропредприятия, трансфер на знания, инвестиции в интелектуална собственост.
- (2) Изграждане на инфраструктури чрез използване на схеми за публично-частно партньорство за повишаване на конкурентоспособността на ЕС и устойчивостта в транспортния и енергийния сектор и в сектора на ИКТ.
- (3) Подпомагане на механизми, които мобилизират частни инвестиции за предоставяне на обществени блага, като например климат и защита на околната среда, в други области.

Разработването на инструментите ще се ръководи от следните принципи:

- **Силни механизми за управление:** платформите за дългови и капиталови инструменти ще разполагат със силни структури за управление, за да се осигури ефективен надзор от страна на ЕС на финансовите операции и инвестициите и постигане на целите на политиките.
- **Финансиране от различни бюджетни редове:** в бюджета няма да има отделен пакет за финансиране на тези инструменти. Вместо това финансовите инструменти ще бъдат финансирани от бюджетни редове от отделните области на политиките, комбинирани в подходящи инструменти за собствен капитал или дълг.
- **Залегнали в рамките на Финансовия регламент:** основните принципи на двете платформи ще залегнат във Финансовия регламент, който понастоящем е

в процес на преразглеждане в Съвета и Европейския парламент. Това ще допринесе в значителна степен за оптимизирането и стандартизацията.

- **Общите правила за капиталови и дългови инструменти ще се използват задължително** по отношение на вътрешните политики и ще се прилагат хоризонтално по отношение на инструментите във всички тези политики. Съществуващите новаторски финансови инструменти ще бъдат приведени в съответствие с общите правила. При политиката за сближаване ще се спазва принципът на споделеното управление с държавите-членки и затова моделите на ЕС ще бъдат предложени като незадължителни модели на добри практики, като в същото време на държавите-членки ще бъдат дадени силни стимули да следват подхода на ЕС. В областта на външната дейност по-голям дял безвъзмездни средства от ЕС (когато е уместно, чрез механизмите за регионални инвестиции) ще бъдат слети със заемите или използвани в капиталови инструменти или инструменти за споделяне на риска. Това ще помогне да се мобилизират допълнителни средства, включително и от частния сектор, в подкрепа на приоритетите на ЕС и за покриване на инвестиционните нужди на нашите страни партньори. За това ще спомогне влизането в сила на предложените нови разпоредби във Финансовия регламент относно финансовите инструменти, както и установяването на общи принципи за тези инструменти дотолкова, доколкото е подходящо в областта на външната дейност.
- **Управление от финансови институции:** управлението и осъществяването на финансовите инструменти би било делегирано по принцип на групата на ЕИБ, други международни финансови институции или публични финансови институции, в които поне една държава-членка е акционер. Управлението би могло да се осъществява и чрез структура с инвестиционна цел, създадена съгласно националното законодателство и обединяваща ресурси от различни източници от публичния и частния сектор. Допълнително делегиране на частни финансови субекти също би било възможно.

ПРАВОСЪДИЕ

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

В основата на политиките на ЕС в областта на правосъдието, основните права, гражданството и равенството са основните ценности и принципи на ЕС като демокрацията, свободата, толерантността, забраната на дискриминацията и върховенството на закона. Политиката подкрепя създаването на паневропейско пространство на законност, права и правосъдие в полза на всички граждани на ЕС.

В днешна Европа милиони граждани се занимават с дейности — в личния си живот, в работата или образованието си или в ролята на потребители — които прехвърлят националните граници. Комисията се стреми да предложи практични решения на трансграничните проблеми на гражданите и предприятията: гражданите да бъдат спокойни, когато живеят, пътуват или работят в друга държава-членка, и да са уверени, че правата им са защитени, независимо къде се намират в ЕС, а предприятията да могат да се възползват в пълна степен от възможностите, които им предлага единният пазар.

Основното средство за изграждане на пространство на правосъдие в ЕС е законодателството и Комисията е подготвила амбициозна програма за създаване на стандарти за целия ЕС, така че хората да могат да разчитат на едно и също базисно равнище на правосъдие (например ако станат жертви на престъпление) и да бъдат третирани по недискриминационен начин навсякъде в Европа. Договорът от Лисабон предлага нови възможности за съдебно сътрудничество по наказателноправни и гражданскоправни въпроси и възлага на ЕС задачата да улесни достъпа до правосъдие в целия ЕС. Договорът предвижда и интегриране във всички политики и дейности на ЕС на въпросите, свързани с равенството на половете и забраната за дискриминация, основана на расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

За да бъдат тези права и закони ефективни на практика, трябва да се прилагат правилно, а хората — било то граждани или съдии — трябва да ги разбират и да знаят как да ги използват. Ето защо Комисията осъществява поредица от специални финансови програми в подкрепа на своето законодателство и политики, като основният акцент е върху трансграничните проблеми, за които могат да се търсят адекватни решения единствено чрез координирани действия на равнище ЕС.

2. ИНСТРУМЕНТИ

Комисията предлага програмите в тази област да се оптимизират, като се създаде програма „Правосъдие“ и програма „Права и гражданство“. С този подход ще се опростят механизмите за финансиране и ще се осигури повече съгласуваност и последователност в целия спектър от финансирани дейности. Интегрираните програми ще бъдат насочени към редица тематични приоритети и ще финансират дейности, които дават ясна европейска добавена стойност, като например:

- **Обучение на юристи специалисти** (като съдии и следователи), целящо да им даде необходимите способности за прилагане на практика на правата и

правосъдието на ЕС и да създаде взаимно доверие, което е в основата на пространството на свобода, сигурност и правосъдие;

- **Укрепване на мрежите**, т.е. европейски организации, които да съдействат за изготвянето на бъдещи инициативи в тази област и да насърчават последователното им изпълнение в цяла Европа;
- **Трансгранично сътрудничество в правоприлагането**, например създаване на системи за сигнализиране на случаи на изчезнали деца, координиране на оперативно и трансгранично сътрудничество за борба с наркотиците; както и
- **Информация и повишаване осведомеността на обществеността**, включително и подкрепа за национални и европейски кампании за информиране на гражданите относно правата им, гарантирани съгласно законодателството на ЕС, и начините за отстояване на тези права на практика.

Когато е възможно, по програмите ще се допуска възможно участие на страни кандидатки и евентуално на други трети страни.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

По-малкият брой финансиращи програми и събирането на всички приоритети за финансиране ще позволи във всички области да се прилагат еднакви правила, а процедурите да бъдат оптимизирани.

Това ще доведе до по-добра ефективност както за Комисията, така и за получателите на финансиране от ЕС. По-малкият брой правни основания и бюджетни редове ще позволи по-голяма гъвкавост и оттам и по-голямо съсредоточаване върху приоритетите на политиките на ЕС и по-добро изпълнение на бюджета.

Комисията предлага да продължи финансирането на съществуващите агенции в областта на правосъдието и основните права, тъй като всички те дават значителна добавена стойност за развитието и осъществяването на политиките в тази сфера. Тези агенции са Евроюст, Европейският институт за равенство между половете и Агенцията на Европейския съюз за основните права.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Общ размер на предложения бюджет за 2014—2020 г. от който:	802 млн. EUR
Програма „Правосъдие“	416 млн. EUR
Програма „Права и гражданство“	387 млн. EUR

ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА МОРСКОТО ДЕЛО И РИБАРСТВОТО

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Морската среда в добро екологично състояние е важен източник на биологично разнообразие, осигуряващо широк кръг от икономически, социални и екологични ползи. Наред с това тя е и източник на питателната и безопасна морска храна, която е важна част от хранителния ни режим в Европа. Общностите по крайбрежието, в които риболовът играе важна роля — със своя начин на живот, култура, традиции и знания, натрупани с течение на времето — се издържат от дейности, свързани с рибарството — в риболовната флота, в аквакултурата, в сектора за преработка на хранителни продукти и на рибарските пристанища. Рибарството и крайбрежните зони са също така особено уязвими от въздействията на изменението на климата, включително и от наводнения, брегова ерозия и покачване на морското равнище.

ЕС е решен да постигне устойчиво, екосистемно управление на рибарството. След обстоен преглед Комисията ще направи предложение в близко бъдеще за радикална реформа на общата политика в областта на рибарството (ОПР), която ще доведе до основни промени в начина на управление на рибарството, за да се гарантира устойчивата експлоатация на рибните ресурси и бъдещето на рибарството в Европа. Тази реформа ще бъде съпътствана от основна реорганизация на финансирането за общата политика в областта на рибарството (ОПР) и интегрираната морска политика (ИМП), която ще обхваща:

- преразпределяне на неефективните преки субсидии за флотата в съответствие с целите на стратегията „Европа 2020“, включително и въвеждане на стимули за риболовната индустрия за реформа, иновации и устойчив риболов;
- наваксване на изоставането на сектора на рибарството в областта на иновациите в сравнение с другите сектори на икономиката, благодарение на което риболовните флоти на ЕС ще станат икономически жизнеспособни и конкурентоспособни и ще допринасят за растежа и заетостта в зависимите от рибарството общности;
- улесняване на прехода към рибарство с ниска степен на въздействие, с преустановяване на изхвърлянето на улов и слабо въздействие върху морските екосистеми;
- принос за устойчивото управление на морските екосистеми и зависимите от аквакултурата екосистеми;
- засилена подкрепа за колективните действия, включително и маркетинга и производството, с важна роля за организациите на производителите;
- по-голямо внимание върху жизнеспособността на крайбрежните и некрайбрежните общности, които зависят от риболов, включително и чрез добавяне на по-голяма стойност за свързаните с рибарството дейности и чрез диверсификация в посока други сектори на морската икономика;

- конкурентоспособна и устойчива аквакултура, осигуряваща на потребителите в ЕС здравословни продукти с висока хранителна стойност;
- подобрен контрол и събиране на данни, като така се осигури по-добро съответствие и същинска политика на знанието;
- интегрирана морска политика, насочена към насърчаване на устойчивия растеж в морските сектори и региони.

2. ИНСТРУМЕНТИ

Централно място в реформираната политика в областта на морското дело и рибарството ще заема новият Европейски фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), чиято структура ще се основава на 4 стълба:

- **Интелигентно, екологосъобразно рибарство** (споделено управление) — за насърчаване на прехода към устойчив риболов, който е по-избирателен, не води до изхвърляне на улов, причинява по-малко щети на морските екосистеми и така допринася за устойчивото управление на морските екосистеми; както и за осигуряване на подкрепа, съсредоточена върху иновациите и добавената стойност, като секторът на рибарството стане икономически жизнеспособен и устойчив на външни сътресения и на конкуренция от трети страни.
- **Интелигентна, екологосъобразна аквакултура** (споделено управление) — за постигане на икономически жизнеспособна, конкурентоспособна и екологосъобразна аквакултура, способна да устои на световната конкуренция и осигуряваща продукти с висока хранителна стойност на потребителите в ЕС.
- **Устойчиво и приобщаващо териториално развитие** (споделено управление) — за преодоляване на западането на много крайбрежни и некрайбрежни общности, които зависят от риболова, чрез добавяне на по-голяма стойност за риболова и свързаните с него дейности и чрез диверсификация в посока други сектори на морската икономика.
- **Интегрирана морска политика** (пряко централизирано управление) — за подкрепа по отношение на тези междусекторни приоритети, които имат истински потенциал да доведат до икономии и растеж, но с които държавите-членки няма да се заемат сами, като например познанията за морската среда, морското пространствено планиране, интегрираното управление на крайбрежните зони и интегрираното морско наблюдение и приспособяването към неблагоприятните последици от изменението на климата върху крайбрежните райони.

Освен четирите стълба ЕФМДР ще включва и съпътстващи мерки в областта на събирането на данни и научните консултации, контрола, управлението, пазарите на риба и рибни продукти (включително и най-отдалечените райони), доброволните плащания в полза на регионалните организации за управление на рибарството (РОУР) и техническата помощ. ЕФМДР ще доразвие дейностите, свързани с рибарството и политиката в областта на морското дело, които ще бъдат подпомагани по Общата стратегическа рамка за научни изследвания и иновации.

Политиката ще бъде допълнена от два международни инструмента:

- **Споразумения за партньорство в областта на рибарството (СПР)**, с които се създава правна, икономическа и екологична рамка за извършване на риболовни дейности от риболовни кораби на ЕС във водите на трети страни, които не са в състояние сами да използват в пълна степен своите рибни запаси устойчиво.
- **Регионални организации за управление на рибарството (РОУР)**, които представляват международни органи, в чийто състав влизат държави, регионални организации за икономическа интеграция (ЕС) и други свързани с риболова субекти, създадени с цел да осигурят опазването и устойчивостта на рибните ресурси в открито море.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Архитектурата на правните актове, които са залегнали в основата на програмите, ще бъде опростена в значителна степен. Ще бъде създаден единен фонд ЕФМДР, обединяващ в обща рамка всички съществуващи инструменти в областта на рибарството и морското дело с изключение на международните споразумения в областта на рибарството и членството на ЕС в РОУР. Този подход ще даде възможност за по-полезни взаимодействия и намаляване на административната тежест във връзка с програмирането, управлението, наблюдението и оценката, както за държавите-членки, така и за Комисията.

В допълнение Общата стратегическа рамка, обхващаща всички структурни фондове, ще позволи мерките в подкрепа на политиките в областта на морското дело и рибарството да бъдат програмирани в другите фондове, включени в тази рамка.

Броят на разходните области със споделено управление ще нарасне, като така държавите-членки ще имат по-голяма гъвкавост и по-дългосрочна стратегическа перспектива. Средствата за ЕФМДР ще бъдат покрити от Общата стратегическа рамка и договорите за партньорство, обхващащи всички фондове на ЕС със споделено управление.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

Европейски фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) и международни споразумения в областта на рибарството / РОУР	6,7 млрд. EUR
---	---------------

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ИНОВАЦИИ

1. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА

Европа се нуждае от авангардни научни изследвания и иновации, които надхвърлят националните граници, съчетават различни научни дисциплини, технологии и бизнес умения и привличат способни хора от целия свят. Научните изследвания и иновациите са съществено важни за утвърждаване на позицията на ЕС на днешните бързо променящи се глобализирани пазари и за посрещане на предизвикателствата, свързани с бъдещето. Инвестициите в научните изследвания и иновациите в Европа ще създадат нови възможности за работа и ще осигурят дългосрочното устойчиво развитие и конкурентоспособността на Европа.

Научният прогрес, новите технологии и иновациите са необходими също така и за преодоляване на неотложните за решаване предизвикателства пред обществото като изменението на климата, застаряването на населението и недостига на ресурси. Това са огромни предизвикателства, за справяне с които са необходими преломни открития в областта на научните изследвания и иновациите, като някои могат да бъдат осъществени единствено чрез координирани действия на европейско равнище. В миналото финансирани от ЕС научни изследвания например обединиха усилията на експерти от водещи центрове в цяла Европа, което доведе до новаторски начин за диагностика и лечение на болестта на Алцхаймер. Тези открития ще променят решително живота на европейските граждани чрез подобрения в качеството на здравните услуги, нови модели на професионален и личен живот и по-сигурно препитание. Успешните иновации, целящи да решат тези предизвикателства, ще дадат огромни възможности на компаниите да се разрастват и да разкриват нови работни места.

Но въпреки основното си значение европейските резултати в областта на научните изследвания и иновациите изостават в сравнение с тези на САЩ и Япония, а Китай, Бразилия и Индия бързо ги догонват. С оглед на това да се промени сегашната тенденция стратегията „Европа 2020“ определя като цел до 2020 г. разходите за НИРД да се повишат до 3 % от БВП. Като особен приоритет е определено увеличаването на бизнес ориентираните научни изследвания и иновации, например чрез използване на публично финансиране за стимулиране на частните инвестиции.

В комбинация с финансирането от национални източници и от частния сектор бюджетът на ЕС може да допринесе значително за постигането на тези цели и за подобряване на европейските резултати в областта на научните изследвания и иновациите.

2. ИНСТРУМЕНТИ

Ключовата стъпка в модернизиранието на програмите на ЕС за научни изследвания и иновации е да се обединят в единна Обща стратегическа рамка за научни изследвания и иновации (ОСР) трите основни съществуващи инициативи и източници на финансиране:

- Седмата рамкова програма (РП7);

- иновационната част на Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (ПКИ); както и
- Европейският институт за иновации и технологии (EIT).

В Общата стратегическа рамка ще бъдат определени стратегическите цели на всички дейности на ЕС за финансиране на научните изследвания и иновациите. Тя ще бъде оптимизирана от сегашните схеми за финансиране и ще се изпълнява посредством хармонизирани правила и процедури. По този начин дейностите в областта на научните изследвания и иновациите ще бъдат свързани и съгласувани помежду си, а ефектът от финансирането със средства на ЕС ще нарасне. Общата стратегическа рамка ще повиши добавената стойност на интервенциите на ЕС, като чрез нея ще се достигне критичното равнище на ресурси, експертни знания и върхови постижения в областта на научните изследвания и иновациите, което не би могло да се достигне в национален план.

Като опростява финансирането от ЕС в областта на научните изследвания и внася по-голяма съгласуваност в него, Общата стратегическа рамка ще бъде също така благоприятна за МСП и отворена за нови участници. Тя ще подобри разпространяването на необходимото за иновации и създаване на политики ноу-хау. ОСР ще даде възможност на Съвместния изследователски център да допринесе по-ефективно за създаването на политики. Тя ще даде по-стратегическа ориентация на международното сътрудничество и ще укрепи европейското научноизследователско пространство.

В тази цялостна рамка ОСР ще обхваща преките и непреките научни изследвания, като структурата и в двата случая ще се основава на три различни, но взаимно поддържащи се групи от елементи в съответствие с приоритетите на стратегията „Европа 2020“:

- (1) **Върхови постижения в научната база.** С тази група елементи ще се утвърдят високите европейски постижения от световна величина в областта на науката, като се развиват талантите в Европа и се привличат водещи изследователи. Акцентът ще бъде върху следното: по-голяма подкрепа за научни изследвания в недостатъчно проучени области (посредством Европейския научноизследователски съвет); бъдещи и новопоявяващи се технологии; умения, обучение и професионално развитие на изследователите (дейности по „Мария Кюри“); както и свързване в мрежи, достъп до и развитие на приоритетни научноизследователски инфраструктури (в т.ч. и електронни инфраструктури).
- (2) **Преодоляване на предизвикателствата пред обществото.** За да се даде пряк отговор на предизвикателствата, набелязани в стратегията „Европа 2020“, с тази група елементи ще се подпомагат дейности, които обхващат целия диапазон от научните изследвания до пазара. Тази група елементи ще обединява иновационни дейности (пилотни проекти, демонстрационни проекти, експериментални установки, подкрепа за възлагане на обществени поръчки и навлизане на иновации на пазара), интердисциплинарни подходи, както и изследвания в областта на социално-икономическите и хуманитарните науки. Акцентът ще бъде върху следното: здраве, демографски промени и благополучие; продоволствена сигурност и биоикономика; сигурна, чиста и ефективна енергия; интелигентен, екологосъобразен и интегриран транспорт;

доставяне на суровини; ефективно използване на ресурсите и действия в областта на климата; както и общества на приобщаването, иновациите и сигурността (включително и сигурност в киберпространството и повишаване на безопасността на интернет пространството). Посредством своите общности на знанието и иновациите Европейският институт за иновации и технологии (EIT) ще допринесе в голяма степен за справянето с предизвикателствата, като бюджетът ще бъде значително увеличен.

- (3) **Осигуряване на водеща роля на ЕС в индустрията и създаване на конкурентоспособни рамки.** Подкрепа и подпомагане на бизнес изследванията и иновациите в базовите технологии; услуги и новопоявяващи се сектори, в които акцентът е върху стимулиране на частните инвестиции в НИРД; както и решаване на специфичните за МСП проблеми. Приоритетните действия ще обхващат: увеличаване на стратегическите инвестиции и водещата роля в сегашните и бъдещите базови и индустриални технологии и услуги, със специална подкрепа за ИКТ (включително и микро-/наноелектроника и фотоника); нанотехнологии, авангардни материали, усъвършенствани производствени системи; индустриални биотехнологии; космически изследвания и иновации и нисковъглеродни технологии и технологии за адаптиране към изменението на климата, особено що се отнася до осигуряването на интегриран подход към ключовите базови технологии; улесняване на достъпа до рисково финансиране и рисков капитал (доразвиване на Механизма за финансиране с поделение на риска по Седма рамкова програма и финансовите инструменти по програмата за конкурентоспособност и иновации); както и предоставяне на подкрепа от целия ЕС за иновациите в МСП с голям потенциал за растеж.

Подходът ще включва както програмно ориентирани дейности, така и по-отворено пространство, в което кандидатите да предлагат новаторски проекти и революционни решения.

3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ

Съгласно концепцията за Обща стратегическа рамка осъществяването ще бъде **опростено и стандартизирано**. Опростяването ще засяга както схемите за финансиране, така и административните правила за участие и разпространяване на резултатите. Новата единна система от правила ще се прилага по отношение на трите групи от елементи на Общата стратегическа рамка, като същевременно ще се отчитат спецификите на Европейския институт за иновации и технологии (и свързаната с него необходимост от регулаторна гъвкавост), както и спецификите на МСП. Ключовите оперативни характеристики на Общата стратегическа рамка (ОСР) ще включват следното:

- Във всички области на ОСР ще се използва **рационализиран набор от схеми и инструменти за финансиране**, като от сегашните програми ще бъдат продължени и развити тези, които функционират добре, тези, които имат сходни цели, ще бъдат слети, а тези, които вече не са целесъобразни, ще бъдат прекратени. Освен безвъзмездно финансиране повече ще се използват новаторските финансови инструменти. Ще бъде разгледано и възлагането на обществени поръчки за развойни продукти на фазата преди комерсиализация, както и наградите.

- Във всички области ще се прилага **единен набор от правила** относно критериите за допустимост, счетоводството, представянето на доклади и одита. Ще се намери нов баланс между доверието и контрола и между поемането и избягването на риска. За да се намали административната тежест за бенефициерите (получателите на безвъзмездна помощ), ще бъде въведен радикално опростен подход за възстановяване на разходите въз основа на най-общото възможно приемане на обичайната практика на бенефициера в осчетоводяването и управлението и с по-често използване на еднократни суми и фиксирани ставки. Ще има изискване бенефициерите да въведат в употреба резултатите или да ги направят публично достъпни чрез подходящи канали за разпространение на информация.
- **Проектите ще могат да започват по-рано**, тъй като фазата на подбор и фазата на договаряне след оценяването ще бъдат много по-кратки. На кандидатите и участниците ще бъдат предоставяни опростени насоки и съвети посредством специален ИТ портал. Наред с това структурите за подкрепа в държавите-членки ще бъдат рационализирани, за да се предостави „обслужване на едно гише“ за всички дейности по ОСР на езика на съответната държава. Ще бъдат въведени специални мерки за съдействие на талантиви изследователи и рационализатори, които нямат опит в намирането на финансиране от ЕС. Във всички области на ОСР ще се прилага единен подход за извършване на одит.
- Качеството, ефективността и последователността на осъществяване на ОСР ще се повишат чрез **екстернализиране в голям мащаб**, като се изхожда от постигнатия напредък по сегашните програми. Създадените по сегашните програми изпълнителни агенции ще се разраснат, за да се реализират икономии от мащаба. Допълнително ще се използват публично-частните партньорства с промишлеността и публично-частните партньорства с програмите на държавите-членки, включително и чрез използване на новите възможности, предвидени в преработените финансови регламенти. Тези партньорства ще се основават на сериозния ангажимент на всички страни да обединяват ресурсите си, за да се повишат инвестициите в стратегическите области и да се преодолее разпокъсането на усилията.
- **Стратегическото привеждане в съответствие на европейските, националните и регионалните ресурси** посредством съвместно програмиране с държавите-членки ще увеличи добавената стойност и ефекта от всички инвестиции.
- По-застъпеното използване на **новаторските финансови инструменти** ще стимулира частните инвестиции в научните изследвания и иновациите, включително и инвестициите във фондове за рисков капитал, предназначени за новаторски високотехнологични компании и в частност МСП. Те ще бъдат управлявани външно от групата на Европейската инвестиционна банка или от други международни финансови институции или публични финансови институции, в които поне една държава-членка е акционер, съгласно общите правила за дълговите и капиталовите инструменти.

Очаква се по този начин около две трети от бюджета за ОСР да могат да се изпълняват външно (през текущия период — около половината), разделени между различните механизми за подпомагане. Степента и естеството на екстернализиране следва да се

определят, *inter alia*, от ефекта върху ефективността и от цялостния управляван бюджет и могат да доведат до допълнително опростяване на правилата, приложими за изнесеното навън управление. Въпреки това Комисията ще запази отговорностите по прякото управление, в частност в областите, свързани с основните компетенции на политиките.

Взаимното допълване и полезните взаимодействия с финансирането на научни изследвания и иновации, предоставяно по линия на политиката за сближаване, ще бъдат осигурени чрез ясно разграничаване на целите и методите на интервенция. Научните изследвания и иновациите са в основата на просперитета и благополучието на всички региони в ЕС и затова е в интерес на всички държави-членки да изградят отлични, стабилни и ефективни системи за научни изследвания и иновации. Интервенциите по ОСР ще допринесат за това чрез отпускане на средства за финансиране въз основа на върхови постижения в научните изследвания и иновациите независимо от географското местоположение. Интервенциите по политиката за сближаване ще се увеличат като най-важен инструмент за подпомагане на изграждането на капацитет в областта на научните изследвания и иновациите на регионално равнище, включително и на развитието на научноизследователските инфраструктури, посредством отпускане на средства за финансиране въз основа на предварително определени пакети за допустимите региони. По договорите с държавите-членки за партньорство в съчетание с ОСР ще се подпомагат стратегии за интелигентна специализация, насочени към определените в ОСР приоритети и основаващи се на оценка на ситуацията на регионално/местно равнище. Това следва да осигури възможност за постигане на върхови постижения и с течение на времето да доведе до по-голям брой отлични изследователи и рационализатори от регионите (и по-конкретно от регионите по цел „Сближаване“), които да могат да създават напълно съответстващи на ОСР програми, но също така и да засилят капацитета на всички региони за използване в пълна степен на техния потенциал за иновации. Ще бъде създадена и подходяща платформа за връзки с ОСР с цел подпомагане на научните изследвания и иновациите в селското стопанство, както и със съответните дейности по програмата за образование и по други програми на ЕС, включително и в областта на сигурността.

4. ПРЕДЛОЖЕНИ СРЕДСТВА ОТ БЮДЖЕТА ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 г.

Цифрите са по постоянни цени за 2011 г.

Обща стратегическа рамка за научни изследвания и иновации	80 млрд. EUR
---	--------------

АДМИНИСТРАЦИЯ

По функцията за административни разходи в бюджета на ЕС се финансират дейностите на всички институции на ЕС — Европейския парламент (около 20 %), Европейския съвет и Съвета (7 %), Комисията (40 %) и другите институции като Съда, Европейската служба за външна дейност и Европейския омбудсман (15 %), както и пенсиите (16 %) и Европейските училища (2 %).

Администрацията представлява сравнително малка част от бюджета на ЕС — 5,7% от сегашната МФР. Този процент не се е променил значително през последните години въпреки най-голямото разширяване на ЕС досега, нарастващия брой институции и органи, разположени в целия ЕС, допълнителните задачи, водещи по естествен начин до все повече персонал и на по-късен етап — пенсионери. Административната част от бюджета се използва за изплащане на заплати и пенсии, текущи разходи като сгради, срещи на експерти, разходи за командировки, ИТ системи и други свързани разходи. Тя покрива и разходите за писмен и устен превод, необходими за функционирането на съюз, в който се използват 23 езика. Това е и частта от бюджета, от която се плаща за системата на Европейските училища, обхващаща училища в няколко държави-членки.

Тъй като разходите за пенсии и за Европейските училища са от различно естество и се влияят от дългосрочни тенденции, в предложението си за МФР Комисията представя отделно административните разходи, необходими за функционирането на институциите на ЕС, като подфункция във Функция V (без пенсиите и Европейските училища).

Комисията смята, че е трудно, но постижимо, да се ограничи нарастването на административните разходи (Функция V в бюджета) през следващия програмен период въз основа на праговете от 2013 г. За периода 2014—2020 г. това би означавало да няма нарастване на оперативните административни разходи, без да се засягат допълнителните разходи, произтичащи от бъдещи разширявания.

През 2004 г. Европейският съюз направи цялостна реформа на своята публична администрация и превърна законодателството относно своя персонал в едно от най-модерните за времето. Новата кариерна структура, ориентирана към постигането на резултати и основаваща се на показаните качества, новият статут на договорно наетия персонал, изпълняващ задачи, които не са основни, реформата на пенсионната система, новите методи на работа и съобразените със семейството условия на труд бяха само някои от многобройните промени, въведени с първата всеобхватна реформа на законодателството за европейската публична администрация от 1968 г. насам. Тази реформа се осъществи не само по отношение на институциите, но и на органите и агенциите на ЕС, създадени в почти всички държави-членки. Чрез тази реформа ЕС успя да спести досега приблизително 3 млрд. EUR. До 2020 г. тя ще продължава да води до икономии от около 5 млрд. EUR в бюджета на ЕС.

Неотдавнашните събития, свързани със световната икономика, както и произтичащата от тях необходимост от консолидиране на публичните финанси, изискват особени усилия от страна на всяка публична администрация и на нейния персонал за подобряване на ефективността и адаптиране към променящия се икономически и социален контекст. Този контекст важи и за европейската публична администрация и администрациите на европейските институции. През последните години Комисията

като администрация изпълни това задължение, като следваше политика на нулев растеж на персонала, отговори на новите политически приоритети чрез вътрешно преразпределяне на персонала, въведе на практика инструменти и процедури за подобряване на своята вътрешна организация и ефективност и, най-наскоро, като внесе предложение за замразяване на своите административни разходи за 2012 г.

В допълнение към тези административни мерки Комисията реши да предложи промени в сегашния Правилник за персонала, благодарение на които всички институции, органи и агенции ще могат да постигнат още по-голяма ефективност и икономии, като същевременно се гарантира привлекателността на публичната администрация на ЕС, отговаряща на най-високите стандарти и съставена от граждани на всички държави-членки.

Комисията смята, че допълнителните икономии са необходими и възможни във всички институции, органи и агенции. За постигането на тази цел Комисията реши да предложи намаляване с 5 % на персонала на всички институции, органи и агенции. Това ще бъде един от основните елементи в реализирането на икономии и е част от световните усилия за повишаване на ефективността на всички институции. Това намаляване на персонала следва да се компенсира с удължаване на работното време на персонала, без да се правят компенсиращи корекции във възнагражденията.

Предизвикателството да се възпре нарастването на административните разходи обаче ще изисква допълнителни изменения на регулаторната рамка относно персонала на ЕС. По-конкретно, Комисията предвижда:

- Да се измени методът за адаптиране на заплатите, като същевременно се продължи действието на сегашната мярка „специален налог“, заплащан от всички длъжностни лица на сегашната максимална ставка от 5,5 %.
- В съответствие с демографските тенденции в Европа да се повиши пенсионната възраст от 63 на 65 години, а възрастта за ранно пенсиониране — от 55 на 58 години, като същевременно бъде направена привлекателна възможността за продължаване на трудовата дейност до 67 години.

Методиката за изчисляване на размера на пенсионните вноски също ще бъде приведена в съответствие с международните стандарти за натрупване. Това изменение ще има за цел да осигури за институциите и държавите-членки по-стабилен размер на пенсионните вноски, който да не се влияе толкова от варирането на краткосрочните лихвени проценти и следователно да бъде по-малко податлив на внезапни драстични промени.

- Да се установи ясна връзка между отговорностите и степента на служителите: кариерният поток във функционална група AST ще бъде реструктуриран по такъв начин, че двете най-високи степени (AST 10 и 11) да бъдат запазени за длъжностни лица, изпълняващи най-високото ниво на отговорности в тази категория, свързани с персонала, финансите или координацията.
- Персоналът с деловодителски и секретарски функции да се назначава като договорно нает персонал за постоянно, вместо да се назначава доживотно със статут на длъжностни лица. За да се избегне перманентното припокриване на задачите,

изпълнявани от договорно наетите лица и длъжностните лица, деловодителските функции ще бъдат премахнати постепенно при длъжностните лица.

- Да се увеличи минималният брой работни часове на седмица от 37,5 на 40, като същевременно се запази сегашният максимален брой от 42 часа на седмица. Това удължаване на работното време ще спомогне за компенсиране на 5-процентното намаляване на персонала.
- Да се адаптира изчисляването на надбавката за пътни разноски.

По отношение на агенциите Комисията също би желала да предложи някои изменения на правилата относно персонала, благодарение на които разпоредбите относно персонала ще могат да се прилагат по-последователно и по-безпрепятствено и ще отчитат по-добре особеностите на агенциите. В зависимост от заключенията на междуинституционалната работна група за агенциите в бъдеще могат да бъдат представени допълнителни мерки, които биха могли да доведат до допълнителни икономии в административните разходи на агенциите и да бъдат взети предвид в съответната функция на бюджета на ЕС.

Комисията ще предложи тези мерки да започнат да се осъществяват от 2013 г., т.е. преди началото на програмния период 2014—2020 г.

Предложени средства от бюджета за периода 2014—2020 г.

Цифрите са по постоянни цени за 2011 г.

Администрация, от която:	62,6 млрд. EUR
• Разходи за пенсии и Европейски училища	12,2 млрд. EUR
• Административни разходи на институциите	50,45 млрд. EUR